

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

Сергеєнко О.М.

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**«СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ»
СОЛЬНИЙ СПІВ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 Музичне мистецтво
Освітня програма	«Музичне мистецтво естради»
Статус дисципліни	обов'язкова

Київ – 2025р.

Робоча програма освітнього компоненту **Спеціальний клас за видами Сольний спів** для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **В5 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Музичне мистецтво естради»**

Розробники:

Карпенко-Боднарук Ж.Л. - професор кафедри «Музичне мистецтво естради»,

Левко В. І., Кандидат мистецтвознавства. Член Київської асоціації діячів мистецтв. Володар Гран-Прі конкурсу вокалістів у Швеції і численних всеукраїнських фестивалів з сольного виконавства. кафедри муз. мистецтва естради.

Кваша Я.В. – викладач кафедри

Славіна О.О. - викладач вищої кваліфікаційної категорії.

Антипенко Ю.Ю. – викладач кафедри

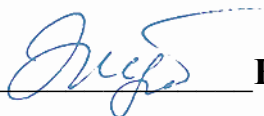
Плегуца О. О. – викладач кафедри

Цапенко Н. В. – викладач кафедри

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри _____

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 24	Рік підготовки: 1, 2, 3, 4	
Загальна кількість годин – 720		
Кількість модулів – 8,	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII	
	Лекції:	
	Індивідуальні	
	375 год	112 год
Вид підсумкового контролю: концертний показ програми, колоквиум, усний або письмовий аналіз програмних творів	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: Іспит 2,4,6,7 А, К Диференційований залік 1,3,5,8	Самостійна робота:	
	345 год	608 год

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

У сучасній музиці естрадний спів займає особливе місце. На відміну від класичного вокалу, що виріс із духовної музики, естрадний вокал виник із побутового фольклору різних культур і відрізняється різноманітністю форм і напрямів. Незважаючи на це, він базується на тих самих фізіологічних принципах у роботі голосового апарату, що і класичний, і являється предметом вокальної педагогіки.

На сьогоднішній день кількість бажаючих професійно навчатися співу зростає. Абітурієнтів не лякають проблеми навчання та подальшого працевлаштування, кожен упевнений, що успішно засвоїть необхідні знання та навички і його голос зазвучить як у видатних вокалістів.

Сучасний педагог – це творча індивідуальність, яка володіє оригінальним проблемно-педагогічним і критичним мисленням, творець різноманітних розробок, які опираються на передовий світовий досвід і нові технології навчання, адже саме поняття творчості передбачає створення чогось нового.

Робоча програма Спеціальний клас (за видами) сольний спів розрахована на 4 роки, але на 1 курсі тісно переплітається з постановкою голосового апарату

Мета курсу:

- ознайомити здобувачів освіти з відомостями про музичну спадщину всіх часів і народів;
- сформуувати вокальні навички та техніки;
- розвинути художньо-виконавський смак;
- дати знання, необхідні для різноманітної творчої діяльності;
- навчити вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару.

Завданням курсу є розкриття творчих можливостей особистості, удосконалення звучання голосу здобувача, його тембрового забарвлення та динамічної яскравості.

Заняття із сольного співу передбачають, насамперед, практичну діяльність у формі індивідуальних занять зі спеціальності в аудиторії, обладнаній сучасною звукоакустичною апаратурою та професійним мікрофоном.

Основні поняття курсу Спеціальний клас (за видами) сольний спів, які

повинен знати здобувач вищої освіти: голосовий апарат, голосові зв'язки, голосовий режим, діафрагма, вдихаючі і видихаючі м'язи, співоче дихання, опора звука й опора дихання, артикуляційний апарат: язик, нижня щелепа, губи, надгортанник, резонатори: головні – лобні та гайморові пазухи, глотка, порожнини рота і носа, губні – порожнина грудної клітки, трахея, бронхи, резонуючі поверхні – надгортанник, м'яке піднебіння, зуби, співочий зівок, передчуття звука (уявний звук), звукоутворення, звуковедення, інтонування, «атака» звука (уявний звук), динаміка звука, енергетична амплітуда звучання голосу, форсований звук, висока вокальна позиція звучання голосу, діапазон, регістри, перехідні звуки, примарний тон, зона, тембр, обертони, теситура, розспівування, вокальні вправи: спів на одній ноті, спів інтервалів секунди, тризвука, арпеджіо, різних комбінацій інтервалів і стрибків, вокальна техніка, технічні прийоми звуковедення, вокалізація legato, staccato, хроматизми, кантилена, різні метроритми, музична термінологія, музичний аналіз твору, культура вокального слова, словесні наголоси та сильні долі в музиці, акомпанемент, творче осмислення задуму авторів твору, смислові наголоси, завершеність усвідомлення фрази, акторське проживання змісту твору, вокальний образ, відчуття співавторства, динаміка самовираження, творче уявлення, емоційно-психологічне виявлення творчого задуму, емоційно-сміслової логіки розвитку вокального твору, енергетика розвитку кульмінації, виразність акторської пластики, енергетика акторського руху, ракурси, хореографічна пластика, фізіологічні й акустичні явища співочого голосу, «субтон», відчуття «часу» в музиці та співі, риси особистості, імідж, манера виконання, професійне спілкування зі слухачем, акустична звукопідсилювальна апаратура, професійний мікрофон, індивідуальні параметри настроювання акустичної звукопідсилювальної апаратури.

У наслідок вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- отримати дані про анатомію голосового апарату, режим роботи та гігієну співочих голосів;
- оволодіти в діапазоні свого голосу вокально-технічними прийомами правильного звуковибудовування різними видами звуковедення;
- засвоїти необхідні навички вокального мистецтва;
- ознайомитися з вокально-педагогічним і художнім репертуаром;
- навчитися вільно володіти голосом, імпровізувати;
- сформувати навички інтерпретації творів;
- оволодіти різними засобами поліритмії (звуковибудовування): відчуттям ансамблю, почуттям ритму;
- розвинути музичну виразність.

Здобувач вищої освіти повинні вміти:

- показувати голосом правильне вокальне звучання;
- володіти вокально-технічними прийомами звуковибудовування, звуковедення та музичної нюансировки;
- імпровізувати, володіти різними засобами поліритмії;
- слідкувати за чіткою вокальною вимовою, добиватися якісної дикції;
- працювати з мікрофоном та апаратурою;
- розкривати характер вокального твору засобами художньо-технічних прийомів.

Процес формування необхідних виконавських навичок здобувачів освіти, розвиток вокального слуху, знання методичних прийомів та успішне використання отриманих знань на практиці – усе це знаходиться в прямій залежності від рівня особистого засвоєння здобувачами вокально-технічних прийомів звуковибудовування.

Практичне засвоєння основ співочого звуковибудовування та вибір методів роботи викладача залежить від індивідуальних особливостей, вокальних, музичних і, у цілому, психофізичних даних здобувача. Виходячи з цього, програма засвоюється у формі індивідуальних занять і диференційного педагогічного підходу до розвитку вокальних навичок здобувачів освіти.

Для активного засвоєння освітнього компоненту викладач з самого початку роботи у вокальному класі скоординує його з іншими освітніми компонентами спеціалізації.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Передумовами вивчення освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 9 Теорія музики

ОК 8 Сольфеджіо

ОК 18 Історія світової естради

ОК 19 Історія української естради

ОК 21 Постановка голосу та музичного апарату

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту **Спеціальний клас за видами сольний спів** повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування освітнього компоненту Спеціальний клас за видами сольний спів

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну	ПРН 1

майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Шифр	Назва компетентності	дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність і автономія АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.				ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
загальні (ЗК)						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15

						ПРН 17
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн1, Зн2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8

						ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 12	Здатність працювати автономно.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15

	відпочинку та ведення здорового способу життя.					
спеціальні (СК)						
СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15 ПРН 17
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 14 ПРН 15
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6

СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 6 ПРН 12

	просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.					ПРН 14 ПРН 15
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 3 ПРН 7 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 15

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	A1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	A1.31. Предметна область A1.33. Професійна термінологія A1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання A1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	A1.Y1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання A1.Y2. Організовувати навчальні заняття різних видів A1.Y4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	A4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	A5. Здатність планувати	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	A5.Y2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.Y1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. Y1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. Y2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей

	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організувати процес самоосвіти
--	---	--	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувач вищої освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувач вищої освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем вищої освіти – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем вищої освітнього модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем вищої освіти проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- опрацювання навчального матеріалу з дисципліни, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю змістового модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувачів освіти:

Іспит 2, 4, 6,7

Диференційований залік 1, 3, 5, 8

Курсова робота

Атестаційний екзамен

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному

плані здобувача.

Диференційований залік, іспит – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку / іспиту, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку / іспиту може проводитись у вигляді відповідей на питаннябілетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи. Практичний показ - здобувач освіти демонструє сформованість виконавських здібностей та компетентностей у формі концертнпеп виступу як однієї з форм виконавської діяльностіу завершальнрму етапі вивчення модуля. Такий виступ є підсумком роботи над програмним репертуаром, а також показником якості виконавської й професійної підготовки.

Розподіл балів, які отримують здобувач вищої освітии

МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1 Т1,2	СР	Змістовий модуль 2 Т3	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 2					
Змістовий модуль 3 Т4,5	СР	Змістовий модуль 4 Т6,7	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100
МОДУЛЬ 3					
Змістовий модуль 5 Т8,9	СР	Змістовий модуль 6 Т10	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 4					
Змістовий модуль 7 Т11, 12	СР	Змістовий модуль 8 Т13,14	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 5					
Змістовий модуль 9 Т15, 16	СР	Змістовий модуль 10 Т17, 18	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 6					
Змістовий модуль 11 Т19, 20	СР	Змістовий модуль 12 Т21	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 7					
Змістовий модуль 13 Т22, 23	СР	Змістовий модуль 14 Т24, 25	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100
МОДУЛЬ 8					
Змістовий модуль 15 Т26	СР	Змістовий модуль 16 Т27	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

Т – теми програми освітнього компоненту

СР – самостійна робота

МК – модульний контроль знань (диференційований залік/екзамен)

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*. Кількість балів за роботу над практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;

- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань під час опитування;
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдання тем модуля

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Отримують здобувачі вищої освіти, які демонструють високий рівень оволодіння фаховими навичками сольного співу та вокально-виконавською технікою. Відсутність звукових дефектів, демонстрація рівного діапазону. Правильна вокальна позиція, чисте інтонування, переконлива артикуляція, вимова та текст. Впевнена та переконлива демонстрація власної інтерпретаційної версії вокального твору. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.
4	Демонстрація якісного рівня оволодіння фаховими навичками сольного співу та вокально-виконавською технікою. Наявність незначних звукових дефектів, демонстрація досить рівного діапазону. Допускається 2-3 неточності в інтонації під час виконання програми. Переконлива демонстрація власної інтерпретаційної версії вокального твору. здобувач вищої освіти слідує за дотриманням вокальної позиції, іноді можливі похибки, але здобувач вищої освіти здатен виправити їх самостійно. Вміє розкрити зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, допускає неточності у термінології.
3	Демонстрація посереднього рівня оволодіння фаховими навичками сольного співу та вокально-виконавською технікою. Наявність звукових дефектів, діапазон нерівний на різних регістрах голосу. здобувач вищої освіти не здатен самостійно слідувати за правильністю вокального апарату під час виконання програми. Посередня артикуляція, вимова; здобувач вищої освіти не може переконливо відобразити текст вокального твору. здобувач вищої освіти допускається значної кількості фальшивих нот під час виконання програми. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу наукової та методичної літератури. допускає істотні неточності та помилки.
2	Демонстрація низького рівня оволодіння фаховими навичками сольного співу та вокально-виконавською технікою. Нерівність звучання регістрів. Демонстрація недоліків у процесі голосоутворення, роботи дихання, роботи вокального апарату, голосоведення. Нечисте інтонування. Незрозуміла артикуляція, вимова. Твір не вивчено напам'ять. здобувач вищої освіти не може здійснити аналіз практичної діяльності та/ або надати відповіді на питання.
1	Неспроможність оволодіння фаховими навичками сольного співу та вокально-виконавською технікою. Відсутність фахових навичок у процесі голосоутворення, роботі дихання, роботі вокального апарату, голосоведення. Нерозуміння здобувачем вищої освіти стилістики та жанрової належності твору, що виконується. Не розуміє змісту теоретичних питань

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем освітнього компоненту. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності,

оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувача освіти
- виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації
- опанування здобувачем елементів методики наукових досліджень

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем вищої освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів освіти з освітнього компоненту.

здобувач вищої освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
4	Оцінюється робота здобувача, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
3	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Завдання зроблено не вчасно. здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки, не володіє навчальним матеріалом.

Для самостійної роботи здобувачів освіти рекомендується відповідна наукова, спеціальна, хрестоматійна, періодична література. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем вищої

освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який відпрацьовувався під час проведення навчальних занять. Методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти передбачає засоби самоконтролю та використання інформаційних технологій. Методичні рекомендації організації самостійної роботи здобувача доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні) що підтверджується сертифікатом
- За організацію навчальної діяльності у неформальній та інформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах) що підтверджується сертифікатом. Алгоритм оцінювання такої діяльності відбувається відповідно положення про неформальну та інформальну освіту.
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: музично-педагогічної діяльності, розширення теоретичних базових знань з освітнього компоненту, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних інтерпретацією програмних творів, знань з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми,

	проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є н точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. здобувач вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

На диференційованому заліку та/або іспиті оцінюється:

- артистизм та емоційне піднесення, пізнання художніх закономірностей і особливостей виконання музичних творів

- естрадне витримка, виконавський стиль та творче самовираження
- впевнене виконання та інтонування, артикуляція та агогіка
- засвоєння засобів музичної виразності та логіка розгортання музичної мови,
- мотивація та виконавський розвиток здобувача.

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Шкала оцінювання**

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань ЕКЗАМЕН	бали модульного контролю знань ДИФ.ЗАЛ.
здобувач вищої освіти володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	15 – 20
здобувач вищої освіти здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21 - 25	12 – 14
здобувач вищої освіти виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	17 – 20	8 – 11
здобувач вищої освіти не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	12 – 16	5 – 7
здобувач вищої освіти не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	7 - 11	2 – 4
Навчальна програма не виконана	1 – 6	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Загальний рейтинг з модуля (дисципліни) **не перевищує 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях, виконання

смотійної роботи та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet у Google-класі на платформі Google Workspace. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи здобувачів освіти можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи;
- Кількість балів за модульний контроль знань не менше 60 балів
- Захист курсової роботи

Курсова робота

Курсова роботи виконуються на завершальній стадії підготовки фахівця спеціальності 025 «Музичне мистецтво» та є підсумком самостійного комплексного дослідження в одному з напрямів фахового спрямування. Написання курсової роботи здійснюється відповідно до «Положення про курсову роботу (для здобувачів ОП «Музичне мистецтво естради»)». Мета написання курсової роботи – це закріплення здобувачем вищої освіти знань, отриманих в ході навчального процесу з пройденого предмету. Завдяки курсовій роботі, викладачеві легше перевірити якість отриманих здобувачем вищої освіти знань і здатність застосовувати ці знання до вирішення професійних завдань.

Теми курсових робіт затверджуються на відповідній кафедрі, доводяться до відома здобувачів освіти, де вони, як правило, вибирають вподобану тему.

Курсова робота є обов'язковою складовою частиною процесу науково-методичної й професійної підготовки здобувача. Це форма самостійної творчої роботи здобувача. Курсова робота перевіряє не лише теоретичну і практичну підготовку майбутнього фахівця, але і його вміння працювати з літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати педагогічний та науковий досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача. Підготовка цих робіт дає можливість здобувачам: систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість, науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність, аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної педагогічної проблеми.

Курсова робота розглядає поняття естради, історія її розвитку, основні види естрадного мистецтва, історичні етапи його становлення і розвитку, особливості композиційної побудови естрадних номерів, розвиток естрадно-вокальних та інструментальних ансамблів в Україні. проблеми організації дозвілля, зайнятості та культурно-естетичного виховання молодого покоління при опануванні сучасного естрадного мистецтва, оскільки трансформаційні зміни, що відбуваються у сучасному соціокультурному просторі, зумовили споживання широкого пласта цього виду мистецтва.

Курсова робота має відповідати таким вимогам:

- відображати сучасний рівень розвитку естрадного мистецтва;
- тема має бути актуальною;
- враховувати загальноприйняті та фахові методи творчого пізнання усіх видів культурного розвитку людства, мистецтва та ролі в ньому представників українського та світового естрадного мистецтва;
- містити цікаві факти, опис явищ і подій, пов'язаних з історією, розвитком та сучасними тенденціями українського і світового естрадного мистецтва;
- містити вагомі й переконливі докази на користь обраної тематики;

- містити аналіз й доказово представляти унікальність обраної тематики роботи.

Курсова робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основну частину (розділи та підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (при необхідності).

Загальні вимоги до курсової роботи

Формат – вертикальний, А4;

Розмір літер – 14;

Шрифт – Times New Roman;

Міжстроковий інтервал – 1.5;

Об’єм курсової роботи – 15...20 сторінок;

Відступ абзацу – 1.5 см;

Вирівнювання – по ширині;

Поля зліва – 2.5 см до 3 см;

Поля праворуч – 1 см;

Поля внизу і вгорі – 2 см. Обсяг тексту – 15 - 20 аркушів

До захисту допускаються здобувач вищої освіти, які в повному обсязі виконали завдання курсової роботи і мають рецензію керівника, що є основою для оцінювання роботи.

Курсова робота (пояснювальна записка і готовий виріб) здається керівнику для перевірки та рецензування за три тижні до запланованого захисту курсових робіт. Не пізніше ніж за 10 днів до захисту рецензована курсова робота подається на кафедру.

Критерії оцінювання курсової роботи:

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
отримує здобувач вищої освіти, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті; у роботі містяться елементи наукового пошуку в теоретичному аспекті на основі опрацювання достатньої кількості наукової літератури; практичний результат обраної теми свідчить про вміння здобувача систематизувати зібраний матеріал, робити узагальнюючі висновки, які відповідають завданням дослідження; здобувач вищої освіти вільно володіє спеціальними термінами, не робить граматичних помилок.	90-100	A

отримує здобувач вищої освіти робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті, але є незначні недоліки методичного або стилістичного характеру. Під час захисту здобувач вищої освіти дає правильні відповіді, але недостатньо аргументовані.	82-89	B
	74-81	C
отримує здобувач вищої освіти, курсова робота якого розкриває теоретичні питання недостатньо повно, містить необґрунтований емпіричний матеріал, неадекватно застосовані методики дослідження, відсутність інтерпретації результатів методик, аналіз зроблено поверхнево; висновки фрагментарні, не відповідають завданням дослідження, робота оформлена неохайно.	64-73	D
	60-63	E
виставляють здобувач вищої освіти, якщо курсова робота виконана не в повному обсязі та з відхиленнями від завдання; оформлена без врахування визначених вимог; мають місце суттєві помилки; здобувач вищої освіти слабо володіє мовою викладу матеріалу.	35-59	FX
	1-34	F

Кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура»

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється атестаційною (кваліфікаційною) комісією, доскладу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до «Положення про атестаційну (кваліфікаційну) комісію».

Атестація здійснюється у формі:

- публічного захисту /демонстрації кваліфікаційної роботи (у формі публічної демонстрації сольної концертної програми);
- атестаційного екзамену.

Публічна демонстрація сольної концертної програми.

Публічна демонстрація сольної концертної програми, що пов'язана з виконанням сольної програми, проводиться у формі концертного виступу. Відбувається перевірка рівня вокальної виконавської майстерності та готовності здобувача до виконавської професійної діяльності.

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального мистецтва.

Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо та /або відеофіксацію процесу атестації.

На підставі рішення атестаційної комісії особі, яка успішно виконала освітню програму на першому рівні вищої освіти, присуджується ступінь бакалавра та присвоюється відповідна кваліфікація.

Шкала оцінювання

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
здобувач вищої освіти демонструє високий рівень свідомого музичного мислення та вокальної підготовки при створенні художнього образу твору (вірне відтворення мелодики та ритмічного малюнку, штрихів та динамічних відтінків, високий рівень опанування вокальним диханням тощо), наявність яскравої творчої інтерпретації вокального твору та високий рівень емоційного та змістовного наповнення. Здобувач демонструє високий рівень, розвинуте музичне мислення, розуміння стилістичних особливостей творів. Програма виконана на дуже високому художньому рівні і повністю відповідає атестаційним вимогам. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію.	90-100	A
здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень свідомого музичного мислення та вокальної підготовки при створенні художнього образу твору без суттєвих недоліків та помилок (вірне відтворення мелодики, незначні відхилення від ритмічного малюнку творів, достатній рівень володіння співацьким диханням та засобами виразності, наявність самобутнього тембрального забарвлення голосу тощо), наявність реалізації авторського задуму та елементи власної інтерпретації художнього твору, Достатньо високий рівень емоційного наповнення. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	82-89	B
здобувач вищої освіти демонструє розвинутий рівень свідомого музичного мислення та належний рівень вокальної підготовки при створенні художнього образу, але має незначні недоліки чи помилки або деякі голосові вади, що можливо виправити при подальшому навчанні (незначні помилки при відтворенні мелодики та ритму творів, фразування та динамічних відтінків, значною мірою сформовані навички вокального дихання, можлива наявність зайвих призвуків у голосі чи форсованого звучання, нерозвинутий тембр тощо), Здобувач не має власної інтерпретації чи вона непереконлива, можливі незначні помилки. Наявне деяке сценічне хвилювання, що заважає створенню повноцінного враження від виступу	74-81	C
здобувач вищої освіти демонструє в цілому достатній рівень вокальної підготовки, наявні помилки при виконанні вокальних творів на музичному та вербальному рівнях (нечисте інтонування, недотримання ритму та неузгодженість темпів, неодноразово забуває вербальний текст, має посередні вокальні дані але демонструє їх незначний розвиток впродовж навчання), має достатній рівень емоційного наповнення художнього образу, власна інтерпретація відсутня. Демонструє достатню сформованість вмін та навичок, що використовуються при публічному виступі але не має стабільності.	64-73	D
здобувач вищої освіти демонструє посередню вокальну підготовку, але індивідуальну вокальну програму опанував, наявні значні помилки у виконанні творів на музичному та вербальному рівнях (нечисто інтонує,	60-63	E

проблеми з відчуттям ритму, в'яла дикція та погана артикуляція, недостатньо сформовані навички вокального дихання, голосові вади, що складно виправити, має посередні вокальні навички та відсутність їх розвитку (упродовж навчання), посередній рівень емоційного наповнення художнього образу та невиразна акторська робота		
Здобувач демонструє низький рівеньвокально-технічної підготовки, не в повному обсязі опанував індивідуальну вокальну програму, наявні значні помилки при виконанні творів, що спотворюють текст музичного твору – забуває музичний текст, робить невиправдані зупинки, має значні голосові вади чи низький рівень вокальних навичок та вмій, але розуміє необхідність їх виправлення, невиразна акторська робота та відсутність сценічної культури	35-59	FX
Здобувач вищої освіти не опанував змістовну частину курсу, індивідуальна вокальна програма демонструється лише частково (менше половини), демонструє низький рівень вокально-технічної підготовки та не має свідомої мотивації до її покращення, акторське втілення непереконливе, відсутня вокальна та сценічна культура	1-34	F

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

6. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

6.1 Зміст освітнього компоненту

МОДУЛЬ 1. Теоретичні та практичні основи роботи голосового апарату.

Тема 1. Знайомство з вокальними здібностями здобувачів освіти. Виявлення вокальних здібностей здобувача; примарні тони, перехідні звуки, звуковисотний діапазон.

Тема 2. Будова та робота голосового апарату, формування співочих навичок здобувача

Відомості про правильне звукоутворення на різних голосових звуках. Органи, які беруть участь у звукоутворенні. Робота діафрагми.

Тема 3. Співацьке дихання. Види дихання. Роль дихання в професійному розвитку.

МОДУЛЬ 2. Дихання. Резонатори.

Тема 4. Процес звукоутворення. Спів із закритим ротом на всьому діапазоні голосу. Будова голосового апарату людини.

Тема 5. Відчуття резонаторів. Види резонаторів. Тембральне забарвлення голосу.

Тема 6. Робота над співочою атакою звуку. Поняття співочої атаки, види атак звуку, їх характеристика. Відчуття атаки та її роль у подоланні вокальних недоліків.

Тема 7. Охорона голосу. Вокальний режим співака. Значення здорового способу життя для занять сольним співом. Простудні та професійні захворювання.

Перший рік навчання. Завдання: ознайомлення з будовою голосового апарату та його функціями, з правилами охорони голосу та його гігієною; опанування «мовленнєвої» позиції – вільне та чисте звучання в межах діапазону учня/учениці; оволодіння на початковому рівні вокальним диханням, прийомами та різновидами атаки звуку (м'яка, тверда та придихова), навичок звуковедення та вокальних штрихів (*legato*, *non legato*, *staccato*); ознайомлення з поняттям співацьких резонаторів, формування високої позиції звуку; робота з мікрофоном.

Усвідомлює свій голос як власний «музичний інструмент». Застосовує знання про функціонування голосового апарату в процесі професійного опанування співу. Дотримується правил охорони та гігієни голосу. Розуміє поняття індивідуального тембрового забарвлення голосу. Демонструє співацьку поставу, володіє співацькою постановкою. Демонструє володіння початковими навичками вокального дихання, дикції, артикуляції, контролю чистоти інтонації. Слідкує за формуванням, вимовою та рівністю звучання голосних звуків під час співу. Відчуває висотні й ладові співвідношення звуків у межах власного діапазону, метроритмічну організованість. Демонструє спів у «мовленнєвій» позиції – співає вільно та чисто в межах діапазону. Знає особливості артикуляції приголосних звуків, демонструє їх правильну і чітку вимову. Послугується початковими знаннями виконання джазових стилів (*swing*, *bossa nova*, *ballad*). Самостійно відтворює та запам'ятовує нескладні вокально-інтонаційні вправи, прості за метроритмічною будовою. Демонструє вміння слухати і чути концертмейстера, невербальне комунікування (ауфтакт до вступу чи зняття). Визначає на початковому рівні просту форму твору на прикладі джазового стандарту (ААВА; АА та ін.) та вокальні прийоми, що використовує співак, за допомогою викладача. Володіє на початковому рівні вокальним диханням, контролює співацьку поставу, «тримає» звук. Застосовує різні види атаки звуку (тверда, м'яка та придихова). Виконує вправи на *legato*, *non legato* та *staccato*. Розуміє залежність кантилени від дикції та дихання. Застосовує на початковому рівні співацькі резонатори під час виконання творів. Демонструє володіння високою позицією звуку. прийомами та скетовою імпровізацією. Демонструє початковий рівень сценічної культури під час публічного виступу.

Протягом першого року навчання здобувач опанує: музичні твори початкового рівня складності (поспівки, дитячі пісні, обробки народної пісеннотанцювальної музики, нескладні джазові та сучасні твори (до 10 творів), вокальні вправи та вокалізи на запобігання затиснення голосового апарату, розширення діапазону, згладжування переходів між регістрами, на різні види техніки, вокальних прийомів (7 – 8 вправ).

МОДУЛЬ 3. Удосконалення співочих навичок.

Тема 8. Робота над розширенням діапазону. Чистота інтонування. Вправи для голосу, розширення діапазону.

Тема 9. Робота над артикуляцією та дикцією. Значення чіткої дикції у співі. Робота над артикуляційним апаратом. Артикуляційні вправи.

Тема 10. Розвиток відчуття резонаторів. Вплив резонаторів на звучність і рухливість голосу.

МОДУЛЬ 4. Регістри.

Тема 11. Середній регістр голосу. Поняття голосового регістру. Кантиленийний спів. Розвиток динаміки звуку.

Тема 12. Відчуття високої співочої позиції. Висока позиція звукоутворення, середина діапазону. Вирівнювання звучання голосних. Прикриття звуку.

Тема 13. Тембральні відтінки голосу. Поняття тембру голосу, його особливості (політність, дзвінкість, яскравість). Способи виправлення дефектів тембру.

Тема 14. Перехідні звуки та згладжування регістрів. Змішування регістрів. Способи згладжування регістрів. Удосконалення співу на legato.

Другий рік навчання. Завдання: вдосконалення навички грудного резонування, розширення грудного діапазону; опанування безтекстової джазової техніки scat; формування навички придихової атаки звуку в опануванні вокального прийому субтон, оволодіння технікою виконання вокальних прийомів glissando, portamento; формування міксту – єдиної позиційності та рівності регістрів; вдосконалення навичок роботи з мікрофоном – робота над динамічною палітрою.

Володіє на достатньому рівні співацьким диханням, контролює атаку звуку, артикуляцію, дикцію. Розуміє значення акустичного імпедансу у вокальній практиці. Демонструє початковий рівень виконання джазової імпровізації із застосуванням власного scat в характерній стилістиці твору. Опанує нескладні транскрипції (імпровізації) відомих естрадних та джазових виконавців. Відчуває період та квадрат в джазовому творі. Прослуховує невеликий фрагмент вокального твору та відтворює його на слух. Визначає, усвідомлює та відтворює будову музичної фрази, твору. Володіє навичкою грудного резонування на достатньому рівні. Послуговується придиховою атакою звуку під час виконання вокального прийому субтон. Практикує виконання вокально-технічних прийомів (glissando, portamento) у вокальних творах. Свідомо застосовує

відповідну манеру та стилістику під час виконання естрадних та джазових творів. Точно відтворює пунктирний та синкопований ритми, акценти та штрихи у фразуванні залежно від стилю твору. Розвиває та відчуває звукову перспективу, вокальнохудожню міру під час роботи з мікрофоном. Демонструє володіння елементами народної манери співу. Володіє на початковому рівні навичкою згладжування звучання перехідних нот під час виконання вокального твору. Демонструє початковий рівень володіння мікстом. Виконує на достатньому рівні вокальні штрихи (*legato, non legato, staccato*) у вправах, вокалізах, *scat*, творах. Виконує твори в стилях *swing* та *bossa nova* з характерними метроритмічними особливостями. Демонструє вміння координувати власні виконавські дії з концертмейстером, ритмсекцією або інструментальним ансамблем. Використовує технічні засоби у створенні та передачі художньо-образного змісту твору. Застосовує опановані вокальні прийоми під час публічного виступу як один із засобів музичної виразності.

Протягом другого року навчання здобувач опановує: музичні твори, що відповідають віковій категорії здобувача та його індивідуальним вокальнотехнічним можливостям (до 10 творів); вокальні вправи та вокалізи на вдосконалення навички грудного резонування, розширення діапазону, згладжування переходів між регістрами, на різні види техніки, вокальні прийоми (7 – 8 вправ).

МОДУЛЬ 5. Збагачення вокальними прийомами та значення художнього бачення співака.

Тема 15. Орфоепія, дикція, артикуляція. Робота над співацькою орфоепією. Значення дикції та роботи артикуляційного апарату в процесі звукоутворення.

Тема 16. Робота над художньо-емоційним характером та акторським баченням твору. Відчуття образності при співі. Робота над фразуванням, виразністю та акторським баченням. Вокальні складнощі твору. Розкриття індивідуальних здібностей здобувача.

Тема 17. Динамічні відтінки, філірування звуку. Використання динамічних відтінків, філірування звуку.

Тема 18. Робота над чистотою інтонування. Удосконалення інтонації. Вокальний слух і його самоконтроль.

МОДУЛЬ 6. Джаз.

Тема 19. Робота над збагаченням вокального нюансування. Політність вокалізації, субтонове звучання. Гліссандо, крещендо, димінуендо.

Тема 20. Джазова імпровізація, специфіка звуку. Імпровізація, формування навичок інтерпретації творів, манери інтонування. Імітація імпровізаційного стилю джазових виконавців. Свобода володіння голосом.

Тема 21. Різноманітні жанри вокального мистецтва. Технічні прийоми, які використовуються в різних жанрах вокального мистецтва. Пісні в обробці, джазові імпровізації.

Третій рік навчання. Завдання: вдосконалення навички чистого інтонування складних інтервалів (секунди, септіми, октави) та окремих інтонаційних зворотів (виконання хроматизмів); лади народної музики; формування та вдосконалення техніки виконання вокальних прийомів *cru*, *vibrato*, *scale*, *rungs*; оволодіння технікою «опертого фальцету» у головному резонаторі; формування навички підбору на слух фрагментів мелодії на музичному інструменті.

Виконує вправи на вдосконалення чистоти інтонування складних інтервалів (секунди, септіми, октави) та окремих інтонаційних зворотів. Передчуває інтонаційну висоту наступного звуку за рахунок «внутрішнього слуху». Послугується єдиною вокальною позицією при переходах з одного регістра в інший. Відчуває та контролює зміну тональності твору а *capella* під час відхилення, модуляції. Практикує спів блюзового ладу. Застосовує вокальний прийом *cru* як один із засобів музичної виразності. Розуміє та застосовує прийом *vibrato* на довгих звуках. Володіє на достатньому рівні «опертим фальцетом» у головному резонаторі. Демонструє на початковому рівні володіння прийомом філірування звуку. Практикує підбір на слух фрагментів мелодії на музичному інструменті та інтонаційно точно їх відтворює. Застосовує вокальні прийоми *scale*, *rungs* як один із засобів музичної виразності. Демонструє техніку виконання хроматизмів. Розуміє поняття та особливості твердої атаки звуку. Розуміє характерні особливості ладів народної музики. Застосовує лади народної музики у виконанні вокальних вправ та творів. Демонструє фрагменти власної вокальної імпровізації. Демонструє виконавську взаємодію з концертмейстером, ритм-секцією та інструментальним ансамблем. Свідомо розподіляє дихання під час виконання фермати. Застосовує під час виконання складні метроритмічні побудови з дотриманням ритмічно-темпової цілісності вокального твору. Виконує твори з дотриманням метроритмічної пульсації в складних та перемінних розмірах. Демонструє органічне поєднання музичного та віршованого ритму під час виконання вокального твору. Має уявлення про алгоритм запису вокального твору в студії та застосовує практичні навички під час запису: робота в навушниках, баланс голосфонограма, звукова перспектива тощо. Демонструє елементи академічної манери співу в сучасних творах. Свідомо втілює художньообразний зміст вокального твору: усвідомлення, оформлення вірними логічними наголосами, із зав'язкою, розвитком, кульмінацією і завершенням фрази. Під час мутаційного періоду контролює чистоту інтонування в процесі виконання вокального твору. Дотримується правил охорони та гігієни голосу

Протягом третього року навчання здобувач опановує: музичні твори, що відповідають віковій категорії здобувача та його індивідуальним вокалотехнічним можливостям (до 10 творів); вокальні вправи та вокалізи на

вдосконалення навички грудного резонування, розширення діапазону, згладжування переходів між регістрами, на різні види техніки, вокальні прийоми (7–8 вправ)

МОДУЛЬ 7. Удосконалення вокальної майстерності.

Тема 22. Удосконалення технічних прийомів. Відчуття ритму, оволодіння різними засобами поліритмії. Манери співу, власний стиль виконання твору.

Тема 23. Мелізми, динаміка. Рухливість мелодики, хроматизм, форшлаги, тріолі. Використання динамічних відтінків.

Тема 24. Імпровізація у творах. Вокальна майстерність. Уміння власного бачення твору, імпровізація.

Тема 25. Закріплення знань і навичок володіння професійним диханням, вокальною технікою та майстерністю

Закріплення знань та умінь володіння вокальною технікою, майстерністю.

МОДУЛЬ 8. Засоби виразності.

Тема 26. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.

Тема 27. Музичні та сценічні засоби виразності. Емоційне забарвлення твору. Музично-теоретичний аналіз твору. Робота з мікрофоном. Студійна робота. Поведінка співака на сцені. Образ та імідж.

Тема 28. Підготовка до курсової роботи з фаху

Четвертий рік навчання. Завдання: опанування техніки виконання хроматизмів у власній імпровізації; усвідомлення та застосування у вокальних творах агогічних прийомів *rubato*, *ad libitum* та вокального прийому *vibrato*; 15 використання ладів народної музики з дотриманням метроритмічних особливостей у побудові вокальної імпровізації; використання елементів народної манери співу у вокальних творах; втілення художнього образу пісні через розуміння її мізансценування, вибудовування драматургії та темпоритму. Демонструє на належному рівні чітку дикцію та артикуляцію. Застосовує хроматизми у власній імпровізації. Демонструє розуміння особливостей гармонії та метроритму стилів сучасного джазу: *bebop*, *cool jazz* та *latin jazz*. Розуміє та застосовує агогічний прийомом *rubato* в творах. Володіє високою співацькою позицією під час виконання вокальних творів. Самостійно опрацьовує вокальний твір а *capella* із застосуванням вокалотехнічних завдань. З усвідомленням доцільності використовує прийом *vibrato* у вокальному творі. Відчуває динамічну палітру вокального твору. Узгоджує з викладачем самостійний вибір репертуару. Послуговується різноманітними засобами музичної виразності під час виконання вокальних творів різної форми (куплетна, куплетно-імпровізаційна, рефренна, наскрізна, змішані модуляційні форми тощо). Застосовує лади народної музики з дотриманням метроритмічних

особливостей у побудові вокальної імпровізації. Працює з метрономом та демонструє відчуття триольності восьмих тривалостей нот і 2-ї та 4-ї долі у стилі swing та ін. Демонструє володіння елементами народної манери співу. Відтворює джазові гармонії записані літерно-цифровим методом. Чітко інтонує малі та великі септими (м.7 та в.7) з подальшим відчуттям септакордів. Застосовує агогічний прийом *ad libitum* у вокальних творах. Усвідомлює характерні особливості стилів сучасної естрадної музики: рок, реп, R&B. Втілює художній образ пісні через розуміння її мізансценування, вибудовування драматургії та темпоритму. Має уявлення про застосовування різних видів «розщеплення зв'язок»: *frullato* (хрип), *screaming* (вузький крик), *growling* (ричання), *bending* (підтяжка). Відрізняє вокальний прийом *belting* від форсованого звуку та застосовує під час виконання твору. Демонструє обізнаність у стилях сучасної джазової музики: *jazz-rock*, *modal jazz*, *fusion*, *ECM*. Визначає тональність, форму твору та стиль музики при самостійному виборі репертуару. Демонструє інтонаційну стабільність у виконанні творів а *capella* з поступовим ускладненням вокальнотехнічних завдань (модуляція, відхилення тощо). Самостійно створює вокальні транскрипції обраних творів. Виконує твори в більш складних джазових аранжуваннях (розширена форма, перемінні розміри, відхилення тощо). Демонструє під час підготовки до випускного іспиту індивідуальний сценічний образ (імідж), власну манеру виконання. Самостійно створює виконавський план пісні. Демонструє розуміння художньо-образного змісту твору, його стилістики тощо; виявляє самостійність, у роботі над постановкою вокальних номерів випускної програми. Вдосконалює виконання творів випускної програми

Протягом четвертого року навчання здобувач опановує: музичні твори, що відповідають віковій категорії здобувача та його індивідуальним вокальнотехнічним можливостям (до 10 творів); вокальні вправи та вокалізи на вдосконалення навички грудного резонування, розширення діапазону, згладжування переходів між регістрами, на різні види техніки, вокальні прийоми та прийоми звуковидобування (7 – 8 вправ). Відтворює стильові особливості естрадного та джазового співу; впевнено володіє технічними засобами (мікрофон, сценічний монітор та ін.) для презентації власної виконавської майстерності під час публічного виступу; демонструє індивідуальний сценічний образ (імідж), власну манеру виконання, чисте інтонування, чітку дикцію та артикуляцію, рівність звучання голосу на всьому діапазоні, нюансування відповідно до стилю і жанру музичних творів, слуховий контроль за власним виконанням.

6.2 Структура освітнього компоненту

	Кількість годин
--	-----------------

ТЕМА	Денна форма						Заочна форма							
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі						
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос. робота		Курсова робота	Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота	Курсова робота
МОДУЛЬ 1. Теоретичні та практичні основи роботи голосового апарату.														
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1														
Тема 1. Знайомство з вокальними здібностями здобувачів освіти .	5				3	2		5				2	3	
Тема 2. Будова та робота голосового апарату.	25				15	10		25				6	19	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2														
Тема 3. Співацьке дихання.	60				30	30		60				6	54	
Диференційований залік														
Всього за модулем 1	90				48	42		90				14	76	
МОДУЛЬ 2. Дихання.Резонатори.														
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3														
Тема 4. Процес звукоутворення	22				12	10		22				2	20	
Тема 5. Відчуття резонаторів.	22				12	10		22				4	18	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4														
Тема 6. Робота над співочою атакою звуку.	22				12	10		22				4	18	
Тема 7. Охорона голосу.	24				12	12		24				4	20	
Екзамен														
Всього за модулем 2	90				48	42		90				14	76	
МОДУЛЬ 3. Удосконалення співочих навичок.														
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5														
Тема 8. Робота над розширенням діапазону	24				12	12		21				4	24	
Тема 9. Робота над артикуляцією та дикцією.	26				12	14		21				5	25	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6														
Тема 10. Розвиток відчуття резонаторів.	40				24	16		32				5	27	
Диференційований залік														
Всього за модулем 3	90				48	42		90				14	76	
МОДУЛЬ 4. Регістри.														
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7														
Тема 11. Середній регістр голосу.	22				12	10		22				3	19	
Тема 12. Відчуття високої співочої позиції.	23				12	11		23				3	20	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8														
Тема 13. Тембральні відтінки голосу.	22				12	10		22				3	19	
Тема 14. Перехідні звуки та згладжування регістрів.	23				12	11		23				5	20	
Екзамен														
Всього за модулем 4	90				48	42		90				14	76	

МОДУЛЬ 5. Збагачення вокальними прийомами та значення художнього бачення співака.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9												
Тема 15. Орфоепія, дикція, артикуляція.	22				12	10		22				3 19
Тема 16. Робота над художньо-емоційним характером та акторським баченням твору.	23				12	11		23				3 20
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 10												
Тема 17. Динамічні відтінки, філірування звуку.	22				12	10		22				3 19
Тема 18. Робота над чистотою інтонування.	23				12	11		23				5 20
Диференційований залік												
Всього за модулем 5	90				48	42		90				14 76
МОДУЛЬ 6. Джаз.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 11												
Тема 19. Робота над збагаченням вокального нюансування.	30				15	15		30				4 26
Тема 20. Джазова імпровізація, специфіка звуку.	30				15	15		30				5 25
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 12												
Тема 21. Різноманітні жанри вокального мистецтва.	30				18	12		30				5 25
Екзамен												
Всього за модулем 6	90				48	42		90				14 76
МОДУЛЬ 7. Удосконалення вокальної майстерності.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 13												
Тема 22. Удосконалення технічних прийомів	22				9	13		22				3 19
Тема 23. Мелізми, динаміка.	23				9	14		23				3 20
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 14												
Тема 24. Імпровізація у творах.	22				9	13		22				3 19
Тема 25. Закріплення знань і навичок	23				9	14		23				5 20
Екзамен												
Всього за модулем 7	90				36	54		90				14 76
МОДУЛЬ 8. Засоби виразності.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 15												
Тема 26. Вивчення більш складних творів.	30				24	6		30				8 22
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 16												
Тема 27. Музичні та сценічні засоби виразності.	30				21	9		30				6 24
Підготовка до курсової роботи з фаху	30					27	3	30				27 3
Диференційований залік												
Всього за модулем 8	90				45	42	3	90				14 103 3
ВСЬОГО	720				375	345	3	720				112 608 3

7. ТЕМИ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Теми аудиторної роботи	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Знайомство з вокальними здібностями здобувачів освіти .	3	2
Тема 2. Будова та робота голосового апарату.	15	6
Тема 3. Співацьке дихання.	30	6
Тема 4. Процес звукоутворення	12	2
Тема 5. Відчуття резонаторів.	12	4
Тема 6. Робота над співочою атакою звуку.	12	4
Тема 7. Охорона голосу.	12	4
Тема 8. Робота над розширенням діапазону	12	4
Тема 9. Робота над артикуляцією та дикцією.	12	5
Тема 10. Розвиток відчуття резонаторів.	24	5
Тема 11. Середній регістр голосу.	12	3
Тема 12. Відчуття високої співочої позиції.	12	3
Тема 13. Тембральні відтінки голосу.	12	3
Тема 14. Перехідні звуки та згладжування регістрів.	12	5
Тема 15. Орфоепія, дикція, артикуляція.	12	3
Тема 16. Робота над художньо-емоційним характером та акторським баченням твору.	12	3
Тема 17. Динамічні відтінки, філірування звуку.	12	3
Тема 18. Робота над чистотою інтонування.	12	5
Тема 19. Робота над збагаченням вокального нюансування.	15	4
Тема 20. Джазова імпровізація, специфіка звуку.	15	5
Тема 21. Різноманітні жанри вокального мистецтва.	18	5
Тема 22. Удосконалення технічних прийомів	9	3
Тема 23. Мелізми, динаміка.	9	3
Тема 24. Імпровізація у творах.	9	3
Тема 25. Закріплення знань і навичок	9	5
Тема 26. Вивчення більш складних творів.	24	8
Тема 27. Музичні та сценічні засоби виразності.	21	6
Підготовка до курсової роботи з фаху	3	3
ВСЬОГО	375	112

8. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Теми самостійної роботи	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Знайомство з вокальними здібностями здобувачів освіти	2	3
Тема 2. Будова та робота голосового апарату.	10	19
Тема 3. Співацьке дихання.	30	54
Тема 4. Процес звукоутворення	10	20
Тема 5. Відчуття резонаторів.	10	18
Тема 6. Робота над співочою атакою звуку.	10	18
Тема 7. Охорона голосу.	12	20

Тема 8. Робота над розширенням діапазону	12	24
Тема 9. Робота над артикуляцією та дикцією.	14	25
Тема 10. Розвиток відчуття резонаторів.	16	27
Тема 11. Середній регістр голосу.	10	19
Тема 12. Відчуття високої співочої позиції.	11	20
Тема 13. Тембральні відтінки голосу.	10	19
Тема 14. Перехідні звуки та згладжування регістрів.	11	20
Тема 15. Орфоепія, дикція, артикуляція.	10	19
Тема 16. Робота над художньо-емоційним характером та акторським баченням твору.	11	20
Тема 17. Динамічні відтінки, філірування звуку.	10	19
Тема 18. Робота над чистотою інтонування.	11	20
Тема 19. Робота над збагаченням вокального нюансування.	15	26
Тема 20. Джазова імпровізація, специфіка звуку.	15	25
Тема 21. Різноманітні жанри вокального мистецтва.	12	25
Тема 22. Удосконалення технічних прийомів	13	19
Тема 23. Мелізми, динаміка.	14	20
Тема 24. Імпровізація у творах.	13	19
Тема 25. Закріплення знань і навичок	14	20
Тема 26. Вивчення більш складних творів.	6	22
Тема 27. Музичні та сценічні засоби виразності.	9	24
Підготовка до курсової роботи з фаху	27	27
ВСЬОГО	345	608

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Завдання 1. Пошук примарних тонів свого голосу, позначення нотами початку та кінця примарних тонів. Запис по пам'яті вправ, які були дані на уроці, у формі нот з підписом складів або голосних. Запис по пам'яті у формі основних тез і понять даного на уроці матеріалу.

Завдання 2. Конспектування по пам'яті основних тез про знаходження правильного звукоутворення на різних голосних звуках. Відпрацювання звукоутворення в середині діапазону із закритим ротом і поступово на різних голосних.

Завдання 3. Завдання для дихання. Відпрацювання на дихання вправ, даних викладачем у процесі роботи в класі.

Завдання 4. Вправи із закритим ротом на звукоутворення в усьому діапазоні голосу.

Завдання 5. Вивчення своїх тембральних барв голосу, розрізнення головного резонатора від грудного, користуючись точкою звукоутворення.

Завдання 6. Знаходження прикладів атаки звука (твердої, м'якої, при-дихової) у вокальних творах. Вправи на дихання (*тема 3*) та енергію атаки.

Завдання 7. Контроль чистоти інтонування. Запис на аудіокасету власного співу. Виявлення недоліків, аналіз, виправлення.

Завдання 8. Відпрацювання вправ, які були дані на уроці, на якість «близького», чіткого звука та на політність звука.

Завдання 9. Виконання роботи над літературним текстом пісні, яку розпочали на уроці:
розбір речення, виділення головного слова в кожному реченні, фразі, на яких робиться наголос,
розстановка логічного наголосу. Визначення зв'язку музичної фрази зі змістом тексту.

Завдання 10. Вправи на якість «близького», чіткого звука. Вправи для губних внутрішніх і зовнішніх м'язів:
– на рахунок «1» губи витягнути в дудочку;
– на рахунок «2» розтягнути до вух;
– зімкнути губи, розтягнути по колу, потім проти кола.
Вправи на чіткість приголосних із взаємодією з голосними. Дотримання чіткої роботи язика з посилом на верхні зуби.

Завдання 11. Вправи на затримку дихання та організацію опори звука. Із закритим ротом чіткий видих носом із подачею черевних м'язів; зафіксований видихом звук подати, натиснувши повітря, починаючи від слабкого до найбільш сильного; починати затримку від 10–15 до 30–40 сек.

Завдання 12. Дикція та артикуляція (*теми 8, 10*). Збільшення декламаційно голосних і приголосних звуків, ніби «висікаючи на камені». Робота над округленням голосних: голосна в «першому» та «другому роті», фіксуючи позиційно високо округлену гортань.

Завдання 13. Пошук тембральної окраси. Вправи на рухливість голосу.

Завдання 14. Вправи на формування перехідних звуків.

Завдання 15. Робота над вокальним твором: розуміння його ідеї, відчуття енергетичного поєднання з цим твором.

Завдання 16. Вправи на перехідні звуки, на legato. Відпрацювання схеми переходу від основного регістру до іншого.

Завдання 17. Формування навичок відчуття високої співочої позиції (фіксація моменту позіхання). Відпрацювання чіткості інтонації, без заниження і завищення інтонування звука. Запис виконання цієї вправи на аудіокасету, усунування недоліків.

Завдання 18. Розуміння ідеї твору, відчуття власного художнього бачення вокалізації та образності.

Завдання 19. Вправи на філірування звука та динамічні відтінки.

Завдання 20. Робота над удосконаленням тембрового забарвлення голосу у взаємодії з вокальною технікою.

Завдання 21. Вправи на збагачення вокалізації.

Завдання 22. Імпровізація знайомих мелодій.

Завдання 23. Відпрацювання вправ на хроматизми, тріолі, форшлаги. Рухливість мелодики.

Завдання 24. Акторське бачення здобувачем вищої освіти вокального твору. Відпрацювання широких інтервальних стрибків.

Завдання 25. Удосконалення технічних прийомів (*теми 20–23*). Метроритмічна структура. Відчуття ритму, володіння засобами поліритмії.

Завдання 26. Постійна робота над вивченням традицій пісенної спадщини українського народу. Пошук нових форм сучасної естрадної пісні у взаємодії з народною піснею. Розвиток власного творчого натхнення для створення свого, нового напрямку.

Завдання 27. Імпровізація в різних жанрах естрадного вокального мистецтва: джаз, фольк, соул та ін.

Завдання 28. Вправи на мелізми, філірування звука, динаміку.

Завдання 29. Закріплення знань і навичок володіння вокальною технікою і майстерністю.

Рекомендації для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного співу.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмій і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного співака, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних співаків і композиторів – В.Івасюка, Н.Яремчука, С.Ротару, В. Гмирі, та інших, постійно поглиблювати свої пізнання в галузі акторського мистецтва, вивчаючи спадщину видаатних діячів акторської та режисерської діяльності.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умій і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Починаючи з III курсу, *здобувач вищої освіти повинен уміти:*

- самостійно розспівуватись, дотримуючись при цьому рекомендацій і застережень викладача;
- аналізувати свої професійні творчі надбання;
- творчо мислити;
- відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому артисту естради необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість співу, вокально-технічний рівень тощо. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку та пошуку власної виконавської манери. Важливо при самостійній роботі дотримуватись режиму: підтримання загальної фізичної форми, здорового харчування, загартовування організму. Необхідно навчитись керувати своїми емоціями, не витрачаючи зайвої енергетики свого організму. здобувач вищої освіти повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ

Серед багатьох сучасних принципів високої професійної підготовки здобувача освіти під час вивчення освітнього компоненту Спеціальний клас за видами сольний спів на ключових позиціях є індивідуально орієнтований підхід до здобувачів освіти, що означає врахування індивідуальних особливостей особистості.

Індивідуальні заняття зі здобувачем вищої освіти зорієнтовані на:

- мотивацію та установку особистості, процесуальних характеристик мислення, обсягу оперативної пам'яті
- рівень сформованості індивідуального стилю діяльності
- інтегративної діяльності нервової системи

Індивідуальні завдання курсу Спеціальний клас за видами сольний спів передбачає:

- Усвідомлення свого голосу як власний «музичний інструмент».
- Розуміння поняття індивідуального тембрового забарвлення голосу.
- Розвиток відчуття висотних й ладових співвідношень звуків у межах власного діапазону, метроритмічну організованість.
- Розвиток сценічної культури під час публічного виступу.
- Виконання індивідуальних вокально-технічних прийомів, манери та стилістику під час виконання естрадних та джазових творів
- Розвиток та відчуває звукової перспективи, вокальнохудожню міру під час роботи з мікрофоном
- Демонстрація виконавської взаємодії з концертмейстером, ритм-секцією та інструментальним ансамблем
- Втілення художньообразний зміст вокального твору: усвідомлення, оформлення вірними логічними наголосами, із зав'язкою, розвитком, кульмінацією і завершенням фрази
- Розвиток самостійного опрацювання вокальних творів, створення вокальних транскрипцій обраних творів.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- вербальний метод (пояснення);
- емпіричний метод (показ на інструменті);
- пошук навчального репертуару (вправ, творів);
- репродуктивний (відтворення здобувачами педагогічних і методичних прийомів, проілюстрованих викладачем);
- креативний, творчий (створення здобувачами оригінальних варіантів інтерпретації вправ і творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичками педагогічної імпровізації);
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук здобувачем вищої освіти засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);
- педагогічний аналіз (формування педагогічного мислення здобувачів освіти у конкретних педагогічних ситуаціях засобом аналізу власних дій і діяльності інших здобувачів освіти);

Три основні елементи уроку:

- 1) робота над технічним матеріалом;
- 2) розучування нового матеріалу;
- 3) повторення й удосконалення вивченого.

Перші заняття проводяться у формі ознайомлення с нотним матеріалом.

Протягом перших двох тижнів викладач складає для кожного здобувача план роботи, враховуючи особисті можливості та здібності здобувача, рівень його музичної підготовки, визначаються виконавчі недоліки, складається репертуар, який повинен відповідати програмним вимогам та індивідуальним можливостям кожного здобувача.

Навички soft skills:

- Навички самоорганізації.
- Презентаційні навички.
- Здатність оволодівати сучасною інформацією.
- Демонструвати критичне мислення.
- Участь в концертних програмах Академії.
- Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.
- Забезпечення проходження курсів неформальної освіти:

Значна роль у самомендменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність здобувачів освіти на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином здобувач вищої освіти мають

можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним розвитком.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів освіти змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення здобувачів освіти у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток здобувачів освіти, набути досвід та створює умови для творчої самореалізації.

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

студійні монітори «M-Audio BX8»

динамічні мікрофони SHURE SM58

комп'ютер та/або ноутбук

Обладнання

- Фортепіано «Україна»
- TV панель Samsung
- синтезатор «Kuerweil, Рек» з професійним обладнанням для обробки звуку

Методичне забезпечення

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про кваліфікаційну роботу здобувача
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про курсову роботу
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Наукова, навчальна та методична література
- Нотний матеріал для проведення практичних занять;
- Наочність (відеозаписи).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

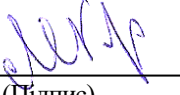
1. Барановська, А., & Газінська, О. (2025). Наукові дослідження сучасних технік естрадного вокалу. Українське мистецтво у світовому культурному просторі: історія,

- сучасність та перспективи розвитку, 66-69.
2. Баско О. А. Техніка джазової вокальної імпровізації в процесі підготовки естрадних співаків. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 91 с.
 3. Бобул І. В. Жанрові форми та стильові конотації вокально-естрадного виконавства в музичній культурі України кінця ХХ – початку ХХІ століття: дис. ... канд. мистецтвознав.: 26.00.01. Київ, 2018. 219 с.
 4. Бондарчук А. Роль естрадної пісні у формуванні вокальної культури студентів музично-педагогічних напрямів освіти., Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах., 2020 р., № 71, Т. 2.
 5. Вавшко І. Рок-балада в українській музиці. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2019. Вип. 124. С. 115–124.
 6. Грицьків О. А. Функціональні особливості використання сучасних вокальних технік у джазовому виконавстві. Мистецькі пошуки: зб. наук. праць. Вип. 2 (9). Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. С. 18–22.
 7. Заря С. Вплив європейських вокальних методик на формування сучасної про українського естрадного вокалу., Слобожанські мистецькі студії. Вип. 3(09), 2025, с. 53-56
 8. Кдирова І. О., Федоренко О. В. Акустичні особливості естрадного вокалу в полікультурному мистецькому просторі // Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Вип. 91, т. 1. Секція «Мистецтвознавство». DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/91-1-25>.
 9. Кдирова І. О., Шакула К. О., Федоренко О. В., Мирошниченко О. М. Інноваційні педагогічні практики у викладанні естрадного співу: міждисциплінарний підхід. Академічні візії. 2025. Вип. 48. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2197> DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17187494>
 10. Красовська І. В. Сучасні вокальні прийоми на уроках естрадного співу в мистецькій школі. Мистецька освіта майбутнього: методичні аспекти: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29 квіт. 2020 р. / за заг. ред. М. М. Бриль. Київ : ДНМЦЗКМО, 2020. С. 96–99.
 11. Красовська, Л. О. (2024). Процес трансформації, стилі та засоби вокального естрадного виконавства в Україні наприкінці ХХ ст. — на початку ХХІ ст. *Культура України*, (84), 64–70.
 12. Манько С. Б. Створення стилю-іміджу артиста в контексті сучасної масової культури (на прикладі українських естрадних виконавців). *Культура України. Серія: Мистецтвознавство*. 2017. Вип. 56. С. 170–180.
 13. Мигович М. Сучасні вокальні техніки та методики їх вивчення., *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 55, том 2, 2022
 14. Медведєва Н. Ф. Творча уява як допоміжний засіб у формуванні естрадного співака. *Естрадна джазова мистецтво в контексті сучасної освіти : матеріали І Всеукр. наук.-творч. конф.*, 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 79 – 83.
 15. Морозов В. П. Мистецтво резонансного співу. *Основи резонансної теорії*.
 16. Мозгова О. М. Творчість Миколи Мозгового як явище української масової музичної культури автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / О. М. Мозгова; Нац. акад. кер. Кадрів культури і мистецтв. - К., 2013. - 16 с.
 17. Мозговий М. П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні : Автореф. дис... канд. мистецтвознав. / М. П. Мозговий; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. - К., 2007. 19 с.
 18. Овсянніков В. Поп-рок як репрезентативний напрям сучасної української музичної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2020. 160 с.

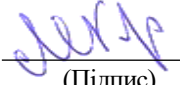
19. Овсяннікова Н. Ю. Формування музично-виконавської культури майбутнього співака засобами джазової музики. Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти: матеріали I Всеукр. наук.-творч. конф., 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 89–92.
20. Палійчук А. В. Мистецький доробок Володимира Івасюка у вимірах української музичної культури другої половини ХХ століття: історикобіографічний аспект: дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01. Київ, 2018. 248 с.
21. Рябуха Т. М. Витоки та інтонаційні складові української пісенної естради: дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.03. Харків, 2017. 203 с.
22. Самарська К. Ю. Проблема формування духовної особистості засобами естрадного мистецтва / К. Ю. Самарська // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки. - 2012. - № 19, ч. 3. С. 69-73.
23. Самая Т. Інноваційні тенденції вокальної педагогіки в естрадно-джазовій освіті. Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти : матеріали I Всеукр. наук.-твор. конф. (в рамках Всеукраїнського фестивалю «Зимові джазові зустрічі») пам'яті Євгена Дергунова, 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 99–101.
24. Самая Т. В. Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ – початку ХХІ століття: дис канд. мистецтвознав.: 26.00.01. Київ, 2017. 199с.
25. Смородська М. М. Стиль соул в естрадно-джазовому вокальному мистецтві другої половини ХХ століття: дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.03 /Харківська державна академія культури, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. Харків, Суми, 2020. 237с.
26. Шершова, Т. . (2024). Вокальне естрадне мистецтво як інструмент міжкультурної комунікації. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку, (49), 202–206.
27. Шехтман Г. М. Ретроспектива естрадно-вокального виконавства ХХ ст. (на матеріалі українсько-російської та німецької традицій) : автореф. Дис канд. мистецтвознав. : 17.00.03
28. Г. М. Шехтман; Харк. нац. ун-т мистец. ім. І.П. Котляревського. - Х., 2011. - 16 с.
29. <http://slovopedia.org.ua/58/53412/388295.html>
30. <https://uk.wikipedia.org/>
31. <http://int-konf.org/konf022015/1012-gmirna-s-v-metod-formuvannya-navichok-vokalnoyi-mprovzacyi-ta-nterpretacyi-v-proces-fahovogo-navchannya.html>

Результати перегляду робочої програми освітнього компоненту

Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н.р.
зі змінами (оновлена загальна кількість годин освітнього компоненту, у тому числі години індивідуальної і самосійної роботи, уточнені методи роботи та форми контролю знань). протокол № 1 від 25 серпня 2021р.

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.
зі змінами (оновлено список рекомендованих джерел на основі рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.06.2022 про історико-культурну складову освітнього процесу).
протокол № 1 від 30 серпня 2022 р

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р.
зі змінами (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К від 31 серпня 2023р.) Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

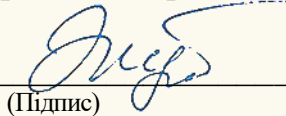
Робоча програма перезатверджена на 2024 / 2025 н.р.
зі змінами оновлено системи оцінювання, відповідно положенню про порядок оцінювання досягнень здобувачів освіти та визначення академічної різниці й перезарахування навчальних дисциплін, затвердженого протоколом вченої ради від 30 серпня 2024 р.,
зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 11 від 24 червня 2024 рік.
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р.
відповідно наказу МОН № 842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти», спеціальностям переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021), Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 р. № 1625 із змінами і доповненнями від 05.12.2024 р. № 1709. Зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 12 від 24 червня 2025 рік.

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедрою

(Підпис)

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

(Прізвище, ініціали)

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

_____ **Сергєєнко О.М.**

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**«СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ»
ФОРТЕПІАНО, СИНТЕЗАТОР**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Київ – 2025 р.

Робоча програма освітнього компоненту **Спеціальний клас за видами. Фортепіано, Синтезатор** для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», спеціальність В5 «Музичне мистецтво», освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво естради»**

Розробник:

Полянський В'ячеслав Анварович Професор, Заслужений діяч мистецтв України

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри _____ **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ ДЛЯ СТУПЕНЯ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 24	Рік підготовки: 1, 2, 3, 4	
Загальна кількість годин – 720		
Кількість модулів – 8,	Семестр:	
	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год	Лекції:	
	Індивідуальні	
	375 год	112 год
	Лабораторні:	
Вид підсумкового контролю: концертний показ програми, колоквіум, усний або письмовий аналіз програмних творів		
Форма підсумкового контролю: Іспит 2,4,6,7 А, К Диференційований залік 1,3,5,8	Самостійна робота:	
	345 год	608 год

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення освітнього компоненту

«Спеціальний клас за видами» фортепіано, синтезатор належить провідне місце в комплексі освітніх компонентів, спрямованих на формування професійних якостей музиканта естрадно-джазового напрямку. Досконале володіння музичним інструментом, вміння високохудожньо інтерпретувати художні твори є обов'язковим показником рівня професійної підготовки.

Мета курсу – підготувати кваліфікованих спеціалістів, які володітимуть комплексом фахових знань і вмінь, музично-виконавською майстерністю, високою виконавською культурою, що необхідні для діяльності в якості артистів естрадного оркестру (ансамблю), концертних виконавців, педагогів.

Завдання курсу:

- розвивати музичне мислення;
- набути навички інтерпретації творів найрізноманітніших стилів і напрямків;
- теоретично аналізувати музичний твір у структурному, текстологічному, історико-типологічному аспектах;
- глибоко відчувати стилістику виконуваних творів;
- вміти створити глибину і перспективу звучання музичної композиції;
- оволодіти тембральною процесуальністю виконання;
- володіти різноманітними прийомами гри на музичному інструменті;

- опанувати штрихову техніку;
- вільно орієнтуватися в темпо, метроритмічних структурах виконання;
- виробити слухомоторну орієнтацію;
- оволодіти різноманітними засобами акцентуації;
- вільно імпровізувати;
- набути навички довготривалого запам'ятовування музичних творів;
- володіти власними емоціями, артистичною поведінкою на сцені;
- формувати досвід концертно-виконавської діяльності;
- накопичити концертний репертуар.

Основна форма навчальної роботи – індивідуальні заняття в класі із спеціального інструменту. Зміст навчання передбачає диференційований підхід до індивідуального рівня підготовки здобувачів вищої освіти, використання активних методів навчання, впровадження нових навчальних методик.

Прийоми виконання естрадно-джазового репертуару базуються на методиці класичної виконавської школи.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Передумовами вивчення освітнього компонента **Спеціальний клас за видами фортепіано, синтезатор** є опанування таких освітніх компонентів (ОК) освітньої програми (ОП):

- ОК 9 Теорія музики
- ОК 8 Сольфеджіо
- ОК 18 Історія світової естради
- ОК 19 Історія української естради
- ОК 21 Постановка голосу та музичного апарату

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компонента **Спеціальний клас за видами фортепіано, синтезатор** повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої	ПРН 7

літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами»

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компонента «Спеціальний клас за видами» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Шифр	Назва компетентності	дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність і автономія АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.				ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15 ПРН 17
загальні (ЗК)						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15 ПРН 17
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн1, Зн2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12

						ПРН 14, ПРН 15 ПРН 17
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15 ПРН 17
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15 ПРН 17
ЗК 12	Здатність працювати автономно.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15 ПРН 17
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15

	активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.					
спеціальні (СК)						
СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 15
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 15
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 15 ПРН 17
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 14 ПРН 15
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 15
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 15
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7

						ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міжосвітніх компонентіварних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1, ПРН 3 ПРН 4, ПРН 5 ПРН 6, ПРН 7 ПРН 8, ПРН 12 ПРН 14, ПРН 15 ПРН 17
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 6 ПРН 12, ПРН 14 ПРН 15
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 3, ПРН 7 ПРН 12, ПРН 14 ПРН 15
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 8 ПРН 12, ПРН 15

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	A1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	A1.31. Предметна область термінологія A1.33. Професійна термінологія A1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання A1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	A1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання A1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів A1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	A4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	A5. Здатність планувати	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	A5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачем вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем проблематики завершеної частини навчальної освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення

визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- опрацювання навчального матеріалу з освітнього компоненту, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем.

До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти:

Іспит 2, 4, 6,7

Диференційований залік 1, 3, 5, 8

Курсова робота

Атестаційний екзамен

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту і доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувач вищої освіти.

Диференційований залік, іспит – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1 Т1	СР	Змістовий модуль 2 Т2	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

МОДУЛЬ 2					
Змістовий модуль 3 Т3	СР	Змістовий модуль 4 Т4	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 3					
Змістовий модуль 5 Т5	СР	Змістовий модуль 6 Т6	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

МОДУЛЬ 4					
Змістовий модуль 7 Т7	СР	Змістовий модуль 8 Т8	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 5					
Змістовий модуль 9 Т9	СР	Змістовий модуль 10 Т10	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

МОДУЛЬ 6					
Змістовий модуль 11 Т11	СР	Змістовий модуль 12 Т12	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 7					
Змістовий модуль 13 Т13	СР	Змістовий модуль 14 Т14	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 8					
Змістовий модуль 15 Т15	СР	Змістовий модуль 16 Т16	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

Т – теми програми навчальної освітнього компоненту

СР – самостійна робота

МК – модульний контроль знань (диференційований залік/екзамен)

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань під час опитування;
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдання тем модуля

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	отримують здобувачі вищої освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на інструменті, яскраво та переконливо втілюють музичний образ
4	отримують здобувачі вищої освіти, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок.
3	отримують здобувачі вищої освіти, які недостатньо володіють інструментальними навичками, допущено значну кількість художньо-

	технічних помилок.
2	Часткове виконання завдань.
1	Завдання виконані на мінімальному рівні

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- індивідуальні завдання;
- контрольне прослуховування;
- урок - концерт

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем навчальної освітнього компоненту. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів вищої освіти виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації
- опанування здобувачами вищої освіти елементів методики наукових досліджень

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів вищої освіти з навчальної освітнього компоненту.

Здобувач вищої освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
4	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при

	цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Завдання зроблено не вчасно. Здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки, не володіє навчальним матеріалом.

Для самостійної роботи здобувачів освіти рекомендується відповідна наукова, спеціальна, хрестоматійна, періодична література. Навчальний матеріал освітнього компоненту, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який відпрацьовувався під час проведення навчальних занять. Методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає засоби самоконтролю та використання інформаційних технологій.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні) що підтверджується сертифікатом
- За організацію навчальної діяльності у неформальній та інформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах) що підтверджується сертифікатом. Алгоритм оцінювання такої діяльності відбувається відповідно положення про неформальну та інформальну освіту.
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: музично-педагогічної діяльності, розширення теоретичних базових знань з навчальної освітнього компоненту, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних інтерпретацією програмних творів, знань з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

На диференційованому заліку та/або іспиті оцінюється:

- артистизм та емоційне піднесення, пізнання художніх закономірностей і особливостей виконання музичних творів
- естрадне витримка, виконавський стиль та творче самовираження
- впевнене виконання та інтонування, артикуляція та агогіка
- засвоєння засобів музичної виразності та логіка розгортання музичної мови,
- мотивація та виконавський розвиток здобувача вищої освіти.

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Шкала оцінювання**

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань ЕКЗАМЕН	бали модульного контролю знань ДИФ.ЗАЛ.
Здобувач вищої освіти володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	15 – 20
Здобувач вищої освіти здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкриті недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21 - 25	12 – 14
Здобувач вищої освіти виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	17 – 20	8 – 11
Здобувач вищої освіти не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	12 – 16	5 – 7
Здобувач вищої освіти не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	7 - 11	2 – 4
Навчальна програма виконана на мінімальному рівні	1 – 6	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях, виконання самостійних робіт та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння освітнього компоненту.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet у Google-класі на платформі Google Workspace. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач вищої освіти повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи здобувачів вищої освіти можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи;
- Кількість балів за модульний контроль знань не менше 60 балів
- Захист курсової роботи

Курсова робота

Курсова роботи виконуються на завершальній стадії підготовки фахівця спеціальності 025 «Музичне мистецтво» та є підсумком самостійного комплексного дослідження в одному з напрямів фахового спрямування. Написання курсової роботи здійснюється відповідно до «Положення про курсову роботу (для здобувачів ОП «Музичне мистецтво естради»)». Мета написання курсової роботи – це закріплення здобувачем знань, отриманих в ході навчального процесу з пройденого предмету. Завдяки курсовій роботі, викладачеві легше перевірити якість отриманих здобувачем знань і здатність застосовувати ці знання до вирішення професійних завдань.

Теми курсових робіт затверджуються на відповідній кафедрі, доводяться до відома здобувачів вищої освіти, де вони, як правило, вибирають вподобану тему.

Курсова робота є обов'язковою складовою частиною процесу науково-методичної й професійної підготовки здобувача вищої освіти. Це форма самостійної творчої роботи здобувача. Курсова робота перевіряє не лише теоретичну і практичну підготовку майбутнього фахівця, але і його вміння працювати з літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати педагогічний та науковий досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача. Підготовка цих робіт дає можливість здобувачу вищої освіти: систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість, науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність, аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної педагогічної проблеми.

Курсова робота розглядає поняття естради, історія її розвитку, основні види естрадного мистецтва, історичні етапи його становлення і розвитку, особливості композиційної побудови естрадних номерів, розвиток естрадно-вокальних та інструментальних ансамблів в Україні. проблеми організації дозвілля, зайнятості та культурно-естетичного виховання молодого покоління при опануванні сучасного естрадного мистецтва, оскільки трансформаційні зміни, що відбуваються у сучасному соціокультурному просторі, зумовили споживання широкого пласта цього виду мистецтва.

Курсова робота має відповідати таким вимогам:

- відображати сучасний рівень розвитку естрадного мистецтва;
- тема має бути актуальною;
- враховувати загальноприйняті та фахові методи творчого пізнання усіх видів культурного розвитку людства, мистецтва та ролі в ньому представників українського та світового естрадного мистецтва;
- містити цікаві факти, опис явищ і подій, пов'язаних з історією, розвитком та сучасними тенденціями українського і світового естрадного мистецтва;
- містити вагомий й переконливий докази на користь обраної тематики;
- містити аналіз й доказово представляти унікальність обраної тематики роботи.

Курсова робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;

- основну частину (розділи та підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (при необхідності).

Загальні вимоги до курсової роботи

Формат – вертикальний, А4;

Розмір літер – 14;

Шрифт – Times New Roman;

Міжстроковий інтервал – 1.5;

Об’єм курсової роботи – 15...20 сторінок;

Відступ абзацу – 1.5 см;

Вирівнювання – по ширині;

Поля зліва – 2.5 см до 3 см;

Поля праворуч – 1 см;

Поля внизу і вгорі – 2 см.

Обсяг тексту – 15 - 20 аркушів

До захисту допускаються здобувачі вищої освіти, які в повному обсязі виконали завдання курсової роботи і мають рецензію керівника, що є основою для оцінювання роботи.

Курсова робота (пояснювальна записка і готовий виріб) здається керівнику для перевірки та рецензування за три тижні до запланованого захисту курсових робіт. Не пізніше ніж за 10 днів до захисту рецензована курсова робота подається на кафедру.

Критерії оцінювання курсової роботи :

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
отримує здобувач вищої освіти, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті; у роботі містяться елементи наукового пошуку в теоретичному аспекті на основі опрацювання достатньої кількості наукової літератури; практичний результат обраної теми свідчить про вміння здобувач вищої освіти систематизувати зібраний матеріал, робити узагальнюючі висновки, які відповідають завданням дослідження; здобувач вищої освіти вільно володіє спеціальними термінами, не робить граматичних помилок.	90-100	A
отримує здобувач вищої освіти робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті, але є незначні недоліки методичного або стилістичного характеру. Під час захисту здобувач вищої освіти дає правильні відповіді, але недостатньо аргументовані.	82-89	B
	74-81	C
отримує здобувач вищої освіти, курсова робота якого розкриває теоретичні питання недостатньо повно, містить необґрунтований емпіричний матеріал, неадекватно застосовані методики дослідження, відсутність інтерпретації результатів методик, аналіз зроблено поверхнево; висновки фрагментарні, не відповідають завданням дослідження, робота оформлена неохайно.	64-73	D
	60-63	E

виставляють здобувач вищої освіти, якщо курсова робота виконана не в повному обсязі та з відхиленнями від завдання; оформлена без врахування визначених вимог; мають місце суттєві помилки; здобувач вищої освіти слабо володіє мовою викладу матеріалу.	35-59	FX
	1-34	F

Кваліфікаційна робота здобувач вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувач вищої освіти освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура»

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється атестаційною (кваліфікаційною) комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до «Положення про атестаційну (кваліфікаційну) комісію».

Атестація здійснюється у формі:

- публічного захисту /демонстрації кваліфікаційної роботи (у формі публічної демонстрації сольної концертної програми);
- атестаційного екзамену.

Публічна демонстрація сольної концертної програми.

Публічна демонстрація сольної концертної програми, що пов'язана з виконанням сольної програми, проводиться у формі концертного виступу. Відбувається перевірка рівня інструментальної виконавської майстерності та готовності здобувача до виконавської професійної діяльності.

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових освітніх компонентів, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального чи інструментального мистецтва.

Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо та /або відеофіксацію процесу атестації.

На підставі рішення атестаційної комісії особі, яка успішно виконала освітню програму на першому рівні вищої освіти, присуджується ступінь бакалавра та присвоюється відповідна кваліфікація.

Шкала оцінювання

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
Здобувач вищої освіти повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом освітнього компоненту. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику. Здобувач демонструє високий технічний рівень, розвинуте музичне мислення, розуміння стилістичних особливостей творів. Програма виконана на дуже високому художньому рівні і повністю відповідає атестаційним вимогам.	90-100	A
Здобувач вищої освіти володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Концертна програма виконана на високому художньому рівні, проте здобувач виявляє деякі огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	82-89	B
Здобувач вищої освіти володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Здобувач демонструє добрі виконавсько-професійні навички та уміння, але допускає деякі неточності у виконання музичного тексту, виявляє хиби у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	74-81	C
Здобувач вищої освіти засвоїв менше половини навчального матеріалу, здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	64-73	D
Здобувач виявив у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності, але допускає неточності у виконання музичного тексту, виявляє хиби у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	60-63	E
Здобувач продемонстрував у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності, але в наявності недоліки обмежених виконавських можливостей та розвитку музичного мислення.	35-59	FX
Здобувач продемонстрував недостатній рівень виконавсько-технічної майстерності. Програма з фаху за рівнем складності не відповідає вимогам, є помітні текстові неточності та хиби виконавського втілення музичного тексту твору	1-34	F

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

6.1 Зміст освітнього компоненту

МОДУЛЬ 1

1 Робота над постановкою

Теоретична частина

Постановка як пристосування інструмента для професійного використання музикантами, які виступають перед аудиторією. Посадка, встановлення інструмента, положення рук як основні компоненти постановки. Взаємозалежність постановочного апарату та акустичного ефекту.

Індивідуальні заняття

Мета: формування виконавського апарату музиканта для виконання художньо-виражальних завдань.

Завдання

1. Коригувати постановчий апарат відповідно до конструктивних особливостей інструмента.
2. Віднайти оптимальний робочий режим інструмента.
3. Віднайти оптимальну координацію з урахуванням “опори” інструмента як гаранту “стійкості” звука.
4. Виявити постановчі недоліки, що сприяють скутості виконавського апарату.
5. Розподілити мінімальні витрати м'язової енергії для створення максимального акустичного ефекту.
6. Скоординувати м'язові виконавські рухи під слуховим контролем.
7. Досягти м'язового “звільнення” виконавського апарату.

Завдання для самостійної роботи

1. Пристосувати інструмент з урахуванням основних компонентів постановки.
2. Ліквідувати постановчі недоліки, що сприяють скутості виконавського апарату.
3. Відпрацювати скоординованість дій правої і лівої рук.

2 Робота над аплікатурою

Теоретична частина

Аплікатура як спосіб розміщення і порядок чергування пальців при грі на музичному інструменті, а також позначення цього способу в нотах. Значення аплікатури та обумовленість її внутрішнім зв'язком з різними прийомами інструментальної гри.

Добір пальців і художня виразність як основний аплікатурний принцип. Аплікатура як засіб сприяння подоланню технічних складностей, виконавцю оволодіти музичним твором, охопленню його в деталях і в цілому, укріпленню м'язової пам'яті, полегшенню читання з аркуша, розвитку свободи орієнтування на інструменті. Можливості аплікатури та її залежність від типу і конструкції інструмента.

Аплікатура і зміни музичних поглядів у літературі. Рационалізація існуючих систем аплікатури.

Індивідуальні заняття

Мета: формування умінь раціонального вибору пальців у здійсненні різноманітних художніх завдань.

Завдання

1. Виховати свідоме ставлення до аплікатури, загострити увагу на позначених в нотах пальцях.
2. Врахувати індивідуальні анатомічні особливості здобувача вищої освіти і дібрати аплікатуру саме з таких позицій.
3. Виставити аплікатуру в повільному темпі і перевірити в швидкому.
4. Усвідомити природність послідовності пальців.
5. Виконувати у секвенційних побудовах однакові групи одними й тими ж пальцями для сприяння швидкості і міцності запам'ятовування.
6. Звернути увагу на природньо-зібране положення руки (зокрема, стулений стан руки, що сприяє добуванню більш співучого звука).
7. Опанувати перекладання пальців завдяки гнучкості зап'ястя (яке повинно пластично підводити пальці до потрібної клавіші, грифу, клапана).
8. Відчути необхідне відчуття в кінчиках пальців.
9. Оволодіти беззвучною підміною пальців.
10. Опанувати ковзанням пальців шляхом знаходження кута нахилу пальця.
11. Грати в швидкому темпі з урахуванням усіх аплікатурних принципів і свободи рухово-координаційного комплексу.

Завдання для самостійної роботи

1. Виставити аплікатуру в повільному темпі з урахуванням основних аплікатурних принципів:
 - природної послідовності пальців;
 - гри однакових груп одними пальцями.
2. Досягнути природньо-зібраного положення руки.
3. Відпрацювати беззвучну підміну пальців шляхом вправ.
4. Відпрацювати перекладання пальців, контролюючи гнучкість зап'ястя.
5. Відпрацювати прийом “ковзання”.
6. Грати в швидкому темпі із збереженням аплікатурних принципів.

МОДУЛЬ 2

3 Робота над основними елементами музичної мови. Робота над звуком і його властивостями

Теоретична частина

Звук як найменший структурний елемент музики, наділений особливостями, що визначаються побудовою органів слуху, комунікативною природою музичного мистецтва, естетичними запитамі музикантів і слухачів.

Індивідуалізація тембрів музичного звука, його характеристика за типом інструмента. Види атаки, туше.

Звук і стиль музики: естетичні вимоги та історична обумовленість.

Основні властивості музичного звука.

Висота та її зв'язок з просторовим уявленням. Залежність звука від частоти коливань. Вплив гучності звука, атаки, наявності або відсутності вібрато на сприйняття звука. Звуковисотне сприйняття: інтервальне і темброве.

Гучність як одна з властивостей звука, що характеризується сприйняттям у свідомості людини інтенсивності або сили звука в процесі сприйняття звукових коливань органом слуху. Залежність звука від амплітуди, відстані до джерела звука, частоти. Рівень гучності і музична акустика.

Довжина як властивість звука, що залежить від довготривалості коливань джерела звуку. Співвідношення різних довжин звука та їх взаємозв'язок з метром і ритмом. Довжина звуків і музична виразність.

Тембр як забарвлення звука, ознака, за якою відрізняють звуки однакової висоти і гучності, проте виконані на різних інструментах, різними голосами або на одному інструменті, але різними способами, штрихами. Тембр і матеріал виготовлення джерела звука – вібратор музичного інструмента, його форма, резонатор. Тембр і акустика. Тембр і його вплив на звуковисотну інтонаційну визначеність. Тембр і атака звука.

Індивідуальні заняття

Мета: формування умінь створення глибини образного звучання, тембральної процесуальності виконання.

Завдання

Охарактеризувати звук за допомогою асоціативних уявлень.

Порівняти якість звука з зоровими, дотиковими, смаковими враженнями від різних предметів і їх співвідношень (звуки яскраві, глибокі, холодні, повні, різкі і т.д.).

Формувати звук з урахуванням оркестрових барв.

Формувати початковий момент виникнення звука за допомогою атаки, туше, гучності.

Формувати звукову перспективу з урахуванням початку, кульмінації, закінчення звука.

Контролювати інтонаційність і тембровість звука: світло-високо, темно-низько.

Опанувати рівні гучності.

Дотримуватись чіткої тривалості звука.

Усвідомити співвідношення різної довжини звуків стосовно характеру та образності твору.

Завдання для самостійної роботи

1. Працювати над перспективою звука (початок, кульмінація, закінчення).
2. Працювати над виділенням одного з компонентів музичного цілого (мелодії, баса, акорда), надати характерних особливостей функціональному змісту, відокремити фрази або частини одна від одної.

3. Відпрацювати атаку звука, туше відповідно до характеру музики.
4. Дотримуватись чіткої тривалості звука.
5. Надати образності ритмічній організації звуків

4 Робота над темпом, метро-ритмом

Теоретична частина

Темп як швидкість розгортання музичної тканини твору в процесі його виконання або уявлення внутрішнім слухом. Визначення темпу числом *прохідних* в одиницю часу основних метричних долей. Залежність характеру темпу від основного пульсу та від внутрідолювої пульсації, величини тексту. Зміни значення терміну “темп” відповідно до епох.

Вербальні позначення темпу, зв'язок з характером твору. Метроном як загальний орієнтир в темпі.

Ритм як сприймаюча форма спливання у часі яких-небудь процесів. Різноманітність ритму в різних видах і стилях виконавського мистецтва. Ритм як один з трьох (поруч із мелодією і гармонією) основних елементів музики, що розподіляє стосовно часу мелодичні і гармонічні поєднання. Складові ритму (акценти, паузи, членування на відрізки), їх групування, співвідношення до тривалості і т.д. Ритм як послідовність тривалостей звуків, абстрагована від їх висоти. Емоційна і динамічна природа ритму, можливість прояву без метру і відсутності в метричних правильних формах. Свінг як своєрідна манера виконання джазової музики, його ритмічно-синтаксичні особливості.

Метр як ритмічна упорядкованість, базована на дотриманні певної міри, що визначає величину ритмічних побудов. Тможливість включати безліч самостійних метрів (схем побудови метричних одиниць), об'єднаних загальним принципом. Метрична пульсація як основа джазової музики: невідповідність фіксованого нотного запису виконуваний музиці, умовність запису восьмих і пунктирного ритму.

Синкопи в джазовій музиці і їх види (внутрітактові, міжтактові), послідовно розгорнуті і поєднані з паузами.

Агогіка та зумовленість художніми завданнями композиції. Агогічні відхилення.

Індивідуальні заняття

Мета: формування відчуття темпової єдності, агогічних відхилень, художньої метро-ритмічної пульсації, часової організації звукового матеріалу.

Завдання

1. Відчувати лічильну одиницю.
2. Осягнути ритмічну пульсацію.
3. Опанувати прості ритмічні побудови і перейти до складних.
4. Виконати складні поліритмічні побудови з накладанням ритмів $\frac{3}{4}$ і $\frac{5}{4}$ на постійний ритм $\frac{4}{4}$ і акцентуванням першої ноти.

5. Опанувати свінг, граючи восьмі в тріольному ритмі з відтяжкою з сильної долі на слабу.
6. Опанувати “блюкаючим” акцентом з виконанням не сильного, але твердого атакування звука.
7. Виконати послідовність різних синкоп.
8. Усвідомити виразність пауз, наповнити їх емоційним змістом (паузи-запитання, паузи-ствердження і т.д.).
9. Наповнити паузи ритмічним пульсом для відчуття органічного зв'язку паузи з попереднім і наступним розвитком думок.

Контролювати темп виконання на технічно складних місцях, наспівних мелодіях; співставляти темп репризи – експозиції (в класичних сонатах), кінцевого і початкового темпів.

Фіксувати увагу на дослуховуванні закінчень ритмічних фігур натомість попереднього поривання початку наступних акт як метрична одиниця. Системи метру (мензуральні і тактова), їх

фігур, що привносить відчуття “жмакання”, кваплення.

12. Уникнути надмірного завантаження деталями, охопити цілісність побудови.

13. Виконати невеликі заповільнення і прискорення посеред фраз для рельєфного виявлення найзначніш інтонацій мелодії.

14. Виконати ритмічне “відтягнення” в новому тональному забарвленні.

Виділяти сильну долю такта у підкресленні синкоп з метою уникнення метричної невизначеності.

Виконувати складні розміри, усвідомлювати їх як цілком самостійну організацію звукового матеріалу.

Завдання для самостійної роботи

1. Розбивати рахунок на дрібні довжини в повільному темпі.
2. Відчувати лічильну одиницю допочатку гри з метою уникнення гри в повільному темпі.
3. “Слухати” паузи, наповнювати їх емоційним змістом.
4. Виконати технічно складні місця в єдиному темпі.
5. Грати мелодійні місця з відчуттям метро-ритмічної пульсації.
6. Виконувати ритмічні фігурації з дослуховуванням, без надмірного поспіху.
7. Співставляти темпову єдність початку і кінця твору.
8. Відпрацювати три основні варіанти свінгу (випередження, співпадання, відставання).
9. Відпрацювати внутрітактові, міжтактові, послідовно розгорнуті і поєднані з паузами синкопи.

МОДУЛЬ 3

5 Робота над динамікою

Теоретична частина

Динаміка як сукупність явищ, пов'язаних з різними ступенями гучності звучання. Контрастна і поступова зміна динаміки. Основні види динаміки: forte, piano; mezzo forte, mezzo piano; fortissimo, pianissimo; forte-fortissimo, piano-pianissimo.

Відтінки для виділення окремих звуків або акордів (акцент, sforzando, синкопа).

Відносність гучності звуку стосовно

інструмента, акустичних особливостей приміщення, виконавського тлумачення твору і т.д. Динаміка як психологічний і емоційний ефекти, акумулятор образних і просторових асоціацій.

Застосування динамічних відтінків стосовно внутрішньої сутності і характеру музики, її стилю, особливостей структури музичного твору.

Індивідуальні заняття

Мета: формування умінь створення глибини і перспективи образного звучання музичної композиції.

Завдання

1. Розкрити зміст динамічних відтінків стосовно образного змісту композиції.
2. Підвищити активність художньо-образного сприймання всього твору або окремої побудови виходячи із змісту композиції.
3. Зосередити увагу на динамічних закономірностях стилістичного порядку.
4. Зв'язати динамічний розвиток твору з типовим для композиторів оркестровим мисленням.
5. Усвідомити поступовість динамічних наростань і спадів. Розбити на кілька частин з метою точнішого розрахування сили звучання, досягнення кульмінації.
6. Перевірити гучність та активізувати самоконтроль в момент стиків контрастних побудов та в інших випадках раптових динамічних змін.
7. Виявити акустичний і художній взаємозв'язок між барвами інструмента і динамікою.

Завдання для самостійної роботи

1. Віднайти образну асоціативність стосовно виконуваного твору.
2. Відпрацювати “ступеневу” динаміку.
3. Контролювати під час виконання стики контрастних побудов (pp-ff).
4. Визначити місцеву кульмінацію і розкрити її в динамічному плані.
5. Виконати твір динамічно з врахуванням місцевих і центральної кульмінацій.
6. Виконати твір з позиції драматургії всього твору.

6 Робота над мелодією

Теоретична частина

Мелодія як одноголосно виражальна музична думка. Функція мелодії в гомофонній музиці. Мелодія і поліфонія. Звуковисотна лінія як найбільш специфічний компонент мелодії. Закономірності мелодичної лінії (динамічні властивості регістрових підйомів і спадів). Типи мелодій (пісенні, танцювальні, скерцозні та ін.), особливості виконання.

Джазова мелодія як відображення, в першу чергу, характерних особливостей техніки звукодобування на інструменті в межах її звукового розвитку і руху. Види руху: одноплановий (горизонтальний), висхідний, низхідний, хвилеподібний, скачки. Секундові, терцові, квартові, квінтові, хроматичні побудови руху

джазової мелодії. Способи розвитку мелодичної лінії в імпровізаціях (варіювання, секвенція, повторення).

Фразування як групування музичної тканини на фрази. Фразування як логіка розвитку музичної думки та її реалізація в процесі живого виконання. Підпорядкованість артикуляції фразуванню. Цезура як межа між фразами. Фраза і мотив, фраза і речення. Фразуючі ліги в нотному письмі.

Індивідуальні заняття

Мета: Набуття навичок “співу” на інструменті, єдиної вокальної лінії шляхом виразного й емоційного виконання.

Завдання

1. Проаналізувати характер ведучого голосу.
2. Усвідомити логіку мелодійного розвитку, рух мелодичної енергії.
3. Розчленувати мелодію на фрази, мотиви.
4. Виконати цезури між фразами.
5. Усвідомити зміну фаз емоційної напруги і послаблення.
6. Конкретизувати інтонаційне тяжіння.
7. Визначити характер кульмінацій (місцевих, центральної).
8. Охопити цілісність мелодичної лінії.
9. Передати простоту, природність мелодії, широту дихання.
10. Опрацювати одноплановий (горизонтальний), висхідний, низхідний, хвилеподібний рух мелодії, стрибки.

Завдання для самостійної роботи

1. Виконати групування мелодії на фрази.
2. Визначити фразуючі ліги.
3. Виконати цезури між фразами.
4. Розрізнити і передати виражальний зміст опорних звуків, ввідних тонів, альтерації.
5. Передати цілісність мелодичної лінії.

МОДУЛЬ 4

7 Робота над гармонією

Теоретична частина

Гармонія як об'єднання тонів в співзвуччя і послідовності співзвуч (в умовах ладу і тональності). Корінні поняття гармонії (акорд, ладова гармонія, голосоведення). Роль гармонії в музичному творі (виражальні можливості, гармонічний колорит, участь гармонії в створенні музичної форми, взаємозв'язок гармонії та інших компонентів музичної мови, відношення гармонії до музичного стилю, важливі етапи історичного розвитку). Джазова гармонія, літерне позначення та прочитання.

Індивідуальні заняття

Мета: набуття навичок гармонічної мови шляхом активізації слухового контролю; виховання відчуття ладотональності.

Завдання

1. Проаналізувати виражальні засоби гармонії, що використовуються в характерних образах.
2. Прочитати гармонічну “сітку”.
3. Вслухатись в окремі гармонії і їх сполучення, проаналізувати голосоведення.
4. Проникнути в логіку гармонічного розвитку.
5. Усвідомити виражальний зміст гармонічного процесу.
6. Віднайти певне співвідношення між звучанням гармонічного фону і мелодії, усвідомити їх контраст і, разом з тим, злиття в єдину звукову картину.
7. Охопити гармонічний розвиток твору в цілому, передати емоційний колорит.

Завдання для самостійної роботи

1. Грати композицію у вигляді гармонічної схеми.
2. Відпрацювати голосоведення стосовно змін альтерації, модуляції.
3. Виконати твір із збереженням логіки гармонічного розвитку, її функціональної взаємозалежності.

8. Робота над штрихами

Теоретична частина

Штрихи як виражальний елемент інструментальної техніки, спосіб виконання. Штрих як характер звукоподачі, принцип “вимовлення” звуків на інструменті, явище артикуляції. Залежність штриха від стилістичної особливості виконуваної музики, їх образним характером, а також інтерпретацією. Класифікація штрихів (роздільні і зв’язані). Специфіка штрихів стосовно духових, клавішних, струнно-щипкових, струнно-смичкових музичних інструментів. Штрих і прийоми гри. Комбінація штрихів.

Артикуляція як спосіб виконання на інструменті послідовності звуків; визначається з’єднаністю або розчленуванням останніх. Шкала міри з’єднаності і розчленування (від *leggattissimo* до *staccatissimo*), її три зони – *legato*, *non legato*, *staccato*. Взаємозв’язок з ритмічними, динамічними, тембральними виражальними засобами, а також із загальним характером музичного твору.

Індивідуальні заняття

Мета: набуття навичок опанування штрихової палітри.

Завдання

1. Проаналізувати штрихи відповідно до епохи написання твору, образного характеру музики.
2. Опанувати певним видом штриха в повільному темпі.
3. Комбінувати штрихи в різних темпах.
4. Усвідомити характер штриха в поєднанні з звуковимподанням.
5. Опанувати артикуляцією складів “ба”, “да” (на довгих звуках), “дап” і “бап” (на відносно довгих і коротких звуках).

6. Опрацювати артикуляцію звуків в межах ознак, характерних для виконуваного стилю джазової музики.
7. Досягти якості штрихової палітри стосовно інтерпретації музичного твору.

Завдання для самостійної роботи

1. Відпрацювати штрихи в повільному темпі.
2. Зосередити увагу при виконанні комбінованих штрихів.
3. Відпрацювати прийоми гри на інструменті.
4. Якісно виконати штрихи стосовно образного характеру виконуваної музики.

МОДУЛЬ 5

9. Робота над сценічною культурою виконавця

Теоретична частина

Артистизм, поведінка виконавця на сцені як фактор досягнення високого рівня адекватності сприймання і розуміння музичного образу слухачами. “Подвійне” життя виконавця на сцені як робота його уяви, реалізація його потреб і здатності до перевтілення.

Індивідуальні заняття

Мета: виховання творчого самопочуття на естраді.

Завдання

1. Своєчасно підготувати програму до виступу.
2. Досягти стійкості уваги шляхом турботи про внутрішню логіку музичного розвитку, намагання яскравого втілення звукових образів.
3. Виконувати програму під час домашніх занять, серед друзів, знайомих.
4. Цілісно охопити програму, відчути взаємозв'язок творів, що її складають.
5. Виховати впевненість у готовності програми до виступу на естраді.
6. Розвивати і самовикликати пам'ять творчого самопочуття на естраді.
7. Аналізувати причини сценічних невдач.
8. Акцентувати увагу на позитивних моментах гри під час концертного виступу.
9. Не виносити на сцену “сирі” твори, що розвивають сценічний страх.
10. Виховувати почуття радості від спілкування з аудиторією і процесу публічного виступу.
11. Мобілізувати волю на донесення до слухачів виконавського задуму.
12. Популяризувати систематичні виступи для усунення надмірного хвилювання.
13. Викликати потрібний емоційний настрій, досягнути повної зосередженості в процесі гри.
14. Повторювати і накопичувати пройдений репертуар з метою набуття свободи і закінченості, розвитку пам'яті, сценічного досвіду, витримки.

Завдання для самостійної роботи

1. Грати твір з будь-якого розділу, частини.
2. Усвідомити логіку музичного розвитку композиції.
3. Аналізувати причини сценічних невдач.

4. Виконувати твори під час домашніх занять перед знайомою аудиторією.
5. Грати твори в певній послідовності з метою емоційного-образного “переключення”.
6. Викликати асоціативні порівняння.
7. Повторювати опрацьований репертуар.

10. Робота над репертуаром. Технічний матеріал

Теоретична частина

Техніка як необхідна умова оптимізації всіх основних навичок та прийомів гри для концертно–виконавської діяльності музиканта.

Поняття про виконавську техніку, її індивідуальний характер. Техніка вправ. Автоматизація ігрових навичок. Самоконтроль.

Методи розвитку технічних навичок: технічного членування, групування, варіантів (ритмічних, тональних, фактурних, артикуляційних, регістрових, аплікатурних).

Гами (мажорні, мінорні, ладові, хроматична) як засіб сприйняття народних ладів, що розвиває швидкість внутрішнього уявлення ладу тональностей і пристосування до гри однією і тією ж аплікатурою різних комбінацій.

Етюди (технічні академічного, джазового спрямування, художні). Визначення форми, кількості фраз, аплікатури. Виявлення фіксованих ритмічних упереджень. Визначення гармонії (зокрема, септакордів з пониженою септимою у джазових творах).

Індивідуальні заняття

Мета: формування комплексу технічно-виражальних засобів, системи психомоторних навичок; виховання ладотонального відчуття.

Завдання

1. Виконати технічний матеріал у повільному темпі з поступовим прискоренням.
2. Автоматизувати виконавські рухи.
3. Вдосконалити процеси координації ігрових прийомів.
4. Розвинути фізичні якості ігрового апарату.
5. Опанувати всіма видами техніки (мілка, акордова тощо).
6. Грати технічний матеріал з напором, внутрішньою зібраністю, з належною ритмічною організацією.
7. Підкорити моторику музично-художнім цілям.
8. Виконувати належну ритмічну організацію з використанням прийомів перегрупування та різних ритмічних варіантів.
9. Опанувати артикуляційною виразністю.
10. Змінювати штрихову палітру.
11. Оволодіти поліритмією.
12. Виявити та відпрацювати взаємозалежність виконавських рухів та звучання.
13. Формувати свободу м'язових відчуттів.
14. Відпрацювати поступовість та контрастність динамічних відтінків.

15.Зберегти єдину темпову цілісність.

Завдання для самостійної роботи

1. Виставити аплікатуру.
2. Грати в різних темпах: від повільних до швидких.
3. Видозмінювати штрихи.
4. Зберегти єдину темпову цілісність.
5. Змінювати ритмічне перегрупування.
6. Виконувати технічний матеріал з застосуванням контрастних і поступових динамічних відтінків.
7. Долати технологічні складності, доводити складні місця до автоматизації.
8. Систематично працювати над технікою.
9. Досягти точного виконання у встановленому темпі з урахуванням інтонаційних, ритмічних, динамічних, штрихових аспектів.

МОДУЛЬ 6

11. Вивчення творів поліфонічного складу

Теоретична частина

Творчість композитора, стильові особливості. Редакторські вказівки.

Аналіз образного строю, стилю і форми поліфонічного твору, відхилень, модуляцій, а також виду поліфонії (канон, імітація, контрастна, підголоскові поліфонія, fuga, інвенція). Структура поліфонії (тема, імітація, протискладання, інтермедія).

Визначення імітаційних, ладових, метроритмічних характеристик головної (теми). Виявлення особливостей розвитку інших голосів (тем): ритміка, напрям мелодичного розміщення цезур, регістри, кульмінаційні точки, штрихи. Пропоста, риспоста, протискладання (контрапункт до риспости) як елементи поліфонічної тканини, зміст термінів.

Ознайомлення із сучасною поліфонією. Особливі види ритмічної техніки (ритмічні, прогресії, сучасні види акцентної та безакцентної ритміки).

Точне виконання мелізмів як характерної особливості поліфонії.

Індивідуальні заняття

Мета: розвиток поліфонічного мислення, набуття навичок одночасного проведення кількох голосів та їх поєднання в єдине ціле.

Індивідуальні заняття

Мета: розвиток поліфонічного слуху, набуття навичок одночасного проведення декількох голосів та їх поєднання в одне ціле.

Завдання

1. Програти поліфонічний матеріал разом з викладачем (за парами голосів) з метою вслухання в поєднання голосів.
2. Виконати твір в повільному темпі з визначенням аплікатури.
3. Диференційовано підійти до відтворення кількох поєднаних в одночасному розвитку звукових ліній твору:

- програти по черзі кожен з голосів (тем) поліфонічного твору, усвідомити їх мелодичну самостійність;
 - програти окремі пари голосів;
 - спільно програти (викладач-здобувач вищої освіти) поліфонічний твір за голосами і парами голосів;
 - програти весь поліфонічний твір з акцентуванням уваги на одному з голосів.
4. Виконати кожен голос чи тему в манері вокального фразування (широке дихання, поєднання окремих мотивів в єдину лінію, пластичне інтонування).
 5. Усвідомити темброві контрасти, поліфонічну тканину як своєрідну барвисту партитуру.
 6. Виявити самостійність голосів шляхом різного їх виконання в темброво-динамічному відношенні.
 7. Охопити безперервність ритмічного руху голосів.
 8. Зберегти рельєфність відтворення окремих голосів у процесі цілісного виконання поліфонії.
 9. Опанувати мелізми (морденти, групетто, форшлаги тощо).

Завдання для самостійної роботи

1. Визначити аплікатуру кожного голосу.
2. Грати окремий голос від початку до кінця цілком закінчено і виразно із збереженням самостійної мелодичної лінії.
3. Попрацювати над попарною грою голосів (верхній-нижній, середній-нижній і т.д.).
4. Грати голоси у метроритмічному відношенні і за характером туше.
5. Виконати твір з рельєфним голосоведенням.

12. Твір великої форми

Теоретична частина

Виявлення тематизму, наскрізного розвитку, програмності. Авторські та редакторські позначення в тексті. Принцип побудови форми.

Будова *сонатної* форми. Основні розділи і теми: експозиція, розробка, реприза. Функції головної і побічної партій, їх контрастне викладення і розвиток у розробці, тональне співвідношення в експозиції та репризі. Логіка розвитку образу в цілому. Характер тем, засоби художньої виразності. Різновиди сонатної форми (без розробки, з епізодом замість розробки, з подвійною експозицією).

Концерт як жанр великого музичного твору віртуозного характеру для соліста з оркестром. Історія розвитку жанру.

Види концертів: багатохорні концерти представників венеціанської школи А. та Дж. Габріелі (1587), концерти basso continue.

Тричастинний концерт (поч. ХХ ст.) як класичний різновид жанру.

Виникнення концертної симфонії (М. Равель, Б. Барток, І. Стравинський).

Сюїта як одна з основних різновидів багато частинних циклічних форм інструментальної музики, що складається з декількох самостійних, переважно контрастуючи між собою частин, об'єднаних спільним художнім задумом (Ю. Пешков "Сюїта в стилі ретро", В. Полянський "Сюїта регтаймів").

Фантазія як жанр інструментальної музики, який ґрунтується на вільному виконанні тем, запозичених з власних творів або з творів інших композиторів, а також з фольклору (або написаних в характері народних). (фантазії Ф.Ліста, Фантазія на теми Рябініна для фортепіано з оркестром Аренського).

Рансодія як інструментальний твір вільної форми, що складається з послідовних різнохарактерних, часом гостроконтрастних епізодів. Види рансодії: лірико-драматична, поемна (Й. Брамс), фантазійна (Д. Гершвін, Ф. Ліст), на народні або музичні теми певного композитора. Типовість використання народно-пісенних тем, епічного духу.

Парафраз як позначення інструментальної віртуозної теми (певним чином для фортепіано (акордеону) на теми популярних пісень, арій і т.д., які підлягають значному перевтіленню, виступають в нових співвідношеннях одна з одною).

Індивідуальні заняття

Мета: розвиток масштабності музичного мислення, усвідомлення процесу формотворення.

Завдання

1. Проаналізувати форму музичного твору.
2. Усвідомити особливості музичної мови певного історичного періоду.
3. Охарактеризувати і відтворити загальні принципи формотворення певного стилю.
4. Усвідомити характер і побудову тем.
5. Виявити характерні особливості окремих образів.
6. Виявити індивідуальні особливості кожної частини, періоду, речення, фрази, їх межі, кульмінаційні та інтонаційні точки, інтонаційний зміст.
7. Розучувати теми як частину єдиного художнього цілого.
8. Опрацювати окремі фрагменти твору, технічно складні моменти з метою вироблення автоматизму рухів у поєднанні з художньою виразністю виконання.
9. Охопити твір із збереженням його мелодичної, гармонічної, метроритмічної структур.
10. Озвучити цезури між варіаціями, частинами сюїт тощо.
11. Програти твір із збереженням його мелодичної, гармонічної, метроритмічної, темпової структури.
12. Виконати твір із збереженням тематичної єдності.

Орієнтоване поетапне вивчення твору

I етап. Аналіз художнього змісту, музичних образів. Поділ твору на окремі частини. Вивчення нотного тексту, аплікатури.

Програвання окремих частин у повільному темпі з точною аплікатурою, у відповідному характері, з розумінням інтонаційних і гармонічних особливостей музичної тканини.

Прийоми сольфеджування і диригування як допоміжні засоби в опануванні матеріалу.

II етап. Визначення образно-емоційних характеристик твору.

III етап. Набуття відображення навичок вільного виконання твору. Досягнення точності ритму і виразності звучання.

Цілісність художнього оформлення (реальне втілення ідеальної виконавської моделі). Точне дотримання динаміки, темпу, змістового і звукового співвідношення різних структурних одиниць. Власна інтерпретація твору.

Завдання для самостійної роботи

1. Виставити аплікатуру.
2. Розібрати твір в повільному темпі.
3. Опрацювати окремі фрагменти твору, технічно складні місця.
4. Багаторазово повторити складні місця з метою вироблення автоматизму рухів у поєднанні з художньою виразністю.
5. Відпрацювати метро-ритмічну структуру твору.
6. Відпрацювати мелодичну лінію виразності з виявленням кульмінаційних точок.
7. Досягнути контрастності тем та образів.
8. Виконати твір із збереженням темпової єдності.

МОДУЛЬ 7

13. П'єси естрадно-джазового спрямування за жанрово-стильовими ознаками **Теоретична частина**

Ознайомлення з біографією автора музичного твору, його індивідуальним стилем.

Побудова музичного матеріалу, тип музичної фактури. Загальна характеристика ритміки. Європейські традиції інструментарію, мелодики, гармонії джазової музики. Звуковидобування, фразування як індивідуальні особливості джазового виконання.

Композиційні елементи джазу: дводольність особливого типу, поліритмія, складна система синкопування.

Типові прийоми виконання джазової музики: малопомітне упередження або затримання певної долі такту, синкопи.

Свінг як специфічна ритмічна джазова атмосфера, відчуття ритмічної багатшаровості музичної тканини, неспівпадіння акцентів. Свінг як покачування, основною властивістю якого є поліритмія, неспівпадання ритмічних акцентів мелодичної лінії та акцентів основного метру п'єси. Напруга і послаблення звукової матерії, “розкачування” ритму і протискладнення, що надають джазовій музиці пружності, непохитної “пульсації”.

Акценти, типи акцентування: up-beat, down-beat, off-beat, on-beat. Їх місце у структурі такту.

Регтайм – фортепіанний жанр, якому властива гостросинкопована, вишукана за ритмом мелодика, що координується з метрично чітким і простим (поперемінне чергування баса і акорду) акомпанементом.

Блюз – дванадцяти тактова мелодична побудова (структура ААВ), якій відповідає встановлена (стала), подекуди з деякими змінами, гармонічна схема.

Бугі-вугі — стиль фортепіанної гри, пов'язаний впершу чергу, з інтерпретацією блюзу. Характерна особливість: жорстка ритмічна основа, що виникає з фраз *ostinato* в лівій руці та імпровізованих пасажів у правій.

Балада як повільна п'єса 32-тактової форми чотиридольного розміру, базована на мелодіях ліричного характеру, нерідко з елементами драматизму (переважна структура ААВА).

Диксиленд як особливість джазового виконання, для якого характерна плавна мелодична лінія, ритм та біт з акцентами на другій і четвертій долі.

Бі-боп як стиль джазу, що прийшов на зміну свінгу, характерною особливістю якого є ритм безакценту на сильних долях, з так званим прихованим контрапунктом, а також хроматизована гармонія, що включає складно альтеровані акорди.

Кул-джаз (холодний) як реакція на надмірно експресивний характер музики, стримана манера виконання, зростаюче значення композиції, особлива вишуканість форми.

Джаз-рок як сплав мелодичних і ритмічних елементів джазу з гармонічною основою рок-музики.

Самба як стиль сучасного джазу, для якого характерне використання елементів бразильської народної музики, зокрема ритму самби. Виконується в манері, типовій для стилю "кул".

Кантрі як поєднання двох різновидів фольклору: сільський (пісні, танці) і ковбойські балади (вестерн).

Індивідуальні заняття

Мета: набуття навичок ритмічного різномаяття, характеру виконання (пружності), специфічної техніки звуковидобування, штрихових особливостей в естрадно-джазових стилях.

Завдання

1. Виконати нотний текст в повільному темпі з визначенням аплікатури, динаміки, агогогіки, артикуляції, характеру.
2. Відпрацювати ритмічні фігурації.
3. Виконати твір з підкресленням джазового елементу – тріольної пульсації.
4. Виконати твір з підкресленням "блюзових" нот (ступенів мелодичного ладу: VII н., III н., V н.).
5. Детально зіграти синкопи, форшлаги, акценти.
6. Розшарувати музичну тканину на окремі площини.
7. Виконати твір із збереженням звукової матерії на основі ритмічних фігурацій.

Завдання для самостійної роботи

1. Відпрацювати синкопи, акценти стосовно стилістики твору.
2. Відпрацювати ведення звукової матерії на основі ритмічних фігурацій.
3. Виконати твір з підкресленням "блюзових" тонів.
4. Виконати твір з відчуттям внутрішньої пульсації.

14 Удосконалення теоретичних та практичних знань, умінь, навичок

Теоретична частина

Повторення та закріплення знань, умінь, навичок попередніх модулів. Теоретичний, гармонічний аналіз програмних творів. Знання термінології. Засоби музичної виразності. Будова форми музичних творів. Підбір гам, врав, етюдів для опрацювання труднощів нотного матеріалу. Інтерпретаційний аналіз програмних творів.

Музичне мислення. Функції музичного мислення:
емоційне (реактивне проникнення у виразну суть інтонування);
конструктивно-логічне (осягнення закономірностей композиторського твору);
контролююча (регулювання діяльності); розвиваючу (надбання нових знань формування творчої індивідуальності музиканта).

Індивідуальні заняття

Оволодіння артикуляційними вміннями, фразуванням. Формування володіння різноманітними ритмічними формулами. Визначення специфіки виконання творів різних епох, стилів, жанрів.

У процесі вивчення технічного матеріалу (етюд, гами) здобувати вміння, використовувати арсенал прийомів та різні види техніки. Підготовка до публічного виступу. Музичне сприйняття та формування слухацьких уявлень. Типи музичного сприйняття. Особливості та індивідуальні характеристики музично-виконавської діяльності. Динамічна палітра звучання та її зв'язок зі змістом твору. Тембральне забарвлення інструментального звучання. Формування навичок володіння кантиленною гнучкістю та природністю інтонації. Основні завдання роботи над мелодією та її інтонаційною виразністю.

Завдання

Подолання виконавських труднощів у музичних творах

Поглиблене опрацювання навичок виконання творів різних композиторів відповідно до індивідуального плану

Ознайомлення з основними прийомами транспонування. Закріплення навичок на вправах

Ознайомлення з основними принципами читання з аркушу. Закріплення навичок.

Розвиток навичок підбору по слуху творів з ускладненою лінією супроводу.

Підбір по слуху творів з гармонічними фігураціями

Робота з нотним матеріалом опанування технічних труднощів програмних творів;

Розвивати гармонійне і поліфонічне мислення в роботі над музичними творами;

Володіти виконавськими засобами художньої виразності (динаміка, агогіка, педалізація) творів кантиленного характеру

Завдання для самостійної роботи

Удосконалення використання творчих навичок роботи над музично-художнім образом творів

Використання всіх виконавських засобів художньої виразності,

Виховування виконавської витримки та артистизму під час концертних виступів,

Володіння засобами вираження образного змісту творів

Вивчення методичної літератури та вміння використовувати її у роботі.

МОДУЛЬ 8

15 Джазовий стандарт з власною імпровізацією

Теоретична частина

Імпровізація як тип виконавства, в якому музика створюється у процесі її виконання. Поширення імпровізації на ранньому етапі розвитку європейської професійної музики. Імпровізація у вигляді орнаментики в традиції віртуозних фантазій (XVII–XVIII ст.), сольних каденцій інструментальних концертів, у хоральних обробках, а також окремого номера (XX ст. – в джазі).

Зв'язок імпровізації з прелюдією, фантазією.

Імпровізація як процес музикування, в якому функції композитора і виконавця з'єднані в єдине у мистецтві музиканта–імпровізатора. Особливість імпровізації (не нотованість, стихійність). Побудова на задану тему, де виконавець, йдучи від мелодії, гармонії, ритміки первообразу, створює власний твір на основі “чужої” теми. Імпровізація в джазі як головний фактор розвитку форми.

Стандарт як 32 тактові пісні, що складаються з 8 тактових періодів (ААВА) і є темами для імпровізацій.

Індивідуальні заняття

Мета: опанування навичками імпровізаційного музикування джазової мелодії (стандарту) як мелодичного першообразу, що виписана на одній ескаладі з позначенням літерної та цифрової гармонії.

Завдання

1. Усвідомити мелодичну лінію і мислити тактовими фразами.
2. Взаємопов'язати фрази з метою досягнення форми, рівноваги і симетрії ліній.
3. Слідкувати за найвищими або нижніми опорними нотами фраз, а також за розширенням цих меж.
4. Застосувати принцип створення напруги і його наступного розв'язання:
 - а) розв'язувати в опорні ноти, а між ними створювати напругу;
 - б) чергувати особливі фрази (розв'язання) імпровізаційними фрагментами. Імпровізувати як мелодично, так і ритмічно;
 - в) чергувати акомпанемент з обігруванням ідей інших солістів або учасників ритм-секції;
 - г) нагнітати напруги за допомогою варіювання динаміки і тембрів;
 - д) чергувати прості і складні фрази.
5. Уявити фразу подумки, усвідомити і почути всі ноти і ритмічний малюнок, тобто визначити головну ноту, тип ритмічного малюнка, ритм наступної фрази, початок і закінчення наступної фрази, її контур (напрямок руху).

Завдання для самостійної роботи

1. Визначити опорні ноти.
2. Побудувати фрази.
3. Розділити місце напруги і її розв'язання.
4. Відпрацювати варіювання мелодичної і ритмічної імпровізації.

5. Виконувати імпровізацію з чергуванням сольної імпровізації і акомпанементом.

12 Підготовка концертної програми

Робота на сцені. Робота в студії звукозапису. Робота з мікрофоном. Опрацювання курсової роботи

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ ДО МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

I курс

Вивчення здібностей і рівня професійної підготовки. Встановлення оптимального комплексу для подальшого успішного технічного та інтелектуально-художнього розвитку здобувача вищої освіти. Накопичення технічного багажу, технічних умінь і навичок. Планування виконавських дій відповідно до художніх завдань. Усвідомлення мети і методів роботи над творами, етапи вивчення твору. Опрацювання інструментальних творів різних стилів і напрямів (класична, естрадно-джазова музика).

II курс

Зміцнення і розширення постановочної та художньо-стильової платформи, встановленої на I курсі. Виявлення інтерпретаторських здібностей здобувача вищої освіти.

Поступове технічне та інтелектуально-художнє ускладнення репертуару. Вивчення будови і розвитку музичного твору за характером образності, аналіз тематизму (ладотонального, метро-ритмічного, гармонічного і т.д.). Опрацювання інструментальних творів різних стилів і напрямків (класична, естрадно-джазова музика).

III курс

Максимальне виявлення масштабу обдарованості здобувача вищої освіти в складному різно-стильовому і різножанровому репертуарі, з демонстрацією в сольних виступах, концертах класу, звітних концертах, конкурсах. Самостійний вибір здобувачем виконавських прийомів у вирішенні технічних, художніх завдань на основі сформованого комплексу практичних виконавських умінь і навичок. Професійна орієнтація перспективних здобувачів вищої освіти згідно кваліфікацій (викладач, артист ансамблю, концертний виконавець). Опрацювання інструментальних творів різних стилів і напрямів (класична, естрадно-джазова музика).

Формування самостійного творчого інтерпретаторського мислення, мистецтва імпровізації, артистизму. Подальший розвиток у формуванні виконавської майстерності музиканта, що виявляється у підготовці виступів на естраді з музично-інструментальним колективом. Опрацювання інструментальних творів різних стилів і напрямів.

IV курс

Закріплення і поглиблення всіх сформованих та набутих на попередніх етапах навчання понять, практичних умінь і навичок. Подальший розвиток сценічних навичок артистизму та накопичення власного концертного репертуару. Підготовка до державної атестації. Обов'язкові якісні зміни в розвитку музичної зрілості.

ЗАЛІКОВО-ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

Контрольні заміри з фаху проводяться протягом семестру (академконцерт) та наприкінці кожного семестру (екзамен, залік – згідно робочого та типового планів) та включають найбільшу частку основного репертуару індивідуального плану:

- поліфонічний твір (крім духовиків, ударників);
- твір великої форми або циклічний твір (крім ударників);
- одну або дві різностильові, різнохарактерні п'єси естрадного, джазового спрямування (для ударників: чотири-п'ять творів з демонстрацією соло та грою на перкусії);
- джазовий стандарт з власною імпровізацією.

Послідовність вивчення репертуару протягом семестру визначається викладачем.

З кожним семестром збільшується самостійна робота здобувача вищої освіти з вивчення творів. Виступи в сольних концертах обов'язкові лише для здобувачів вищої освіти, що профілюються як концертні виконавці, починаючи від п'ятого семестру. В цих виступах виконуються новий та повторний репертуар.

Концертні виступи мають базуватись на сольному виконанні здобувачем творів та в супроводі різних видів ансамблю (естрадного, джазового і т.д).

6.2 Структура освітнього компоненту

ТЕМА	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі					
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самост. Робота		Курсова робота	Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. Робота
МОДУЛЬ 1.													
Змістовий модуль 1													
Тема 1. Робота над постановкою роботи на індивідуальних заняттях:	9				3	6					2	7	
ІЗ вивчення технічних вправ, гам, етюдів	21				12	9					2	19	
ІЗ теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	15				9	6					2	13	

Змістовий модуль 2												
Тема 2. <i>Робота над аплікатурою</i>	9				3	6		9			2	7
ІЗ вивчення творів різного характеру малої форми	15				9	6		15			4	11
ІЗ робота над програмними творами.	21				12	9		21			2	19
Модульний контроль знань Диференційований залік												
Всього за модулем	90				48	42		90			14	76
МОДУЛЬ 2.												
Змістовий модуль 3												
Тема 3. <i>Робота над основними елементами музичної мови</i> <i>Робота над звуком і його властивостями</i>	9				3	6		9			2	7
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	21				12	9		21			2	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	15				9	6		15			2	13
Змістовий модуль 4												
Тема 4. <i>Робота над темпом, метро-ритмом</i>	9				3	6		9			2	7
вивчення творів	15				9	6		15			4	11
робота на програмними творами.	21				12	9		21			2	19
Модульний контроль знань. екзамен												
Всього за модулем	90				48	42		90			14	76
МОДУЛЬ 3.												
Змістовий модуль 5												
Тема 5. <i>Робота над динамікою</i>	9				3	6		9			2	7
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	21				12	9		21			2	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	15				9	6		15			2	13
Змістовий модуль 6												
Тема 6. <i>Робота над мелодією</i>	9				3	6		9			2	7
вивчення творів різного характеру	15				9	6		15			4	11
робота на програмними творами.	21				12	9		21			2	19
Модульний контроль знань. Диференційований залік												
Всього за модулем	90				48	42		90			14	76
МОДУЛЬ 4.												
Змістовий модуль 7												
Тема 7. <i>Робота над гармонією</i>	9				3	6		9			2	7
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	21				12	9		21			2	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	15				9	6		15			2	13
Змістовий модуль 8												
Тема 8. <i>Робота над штрихами</i>	9				3	6		9			2	7
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	15				9	6		15			4	11
робота на програмними творами.	21				12	9		21			2	19
Модульний контроль знань. екзамен												

Всього за модулем	90			48	42		90			14	76	
МОДУЛЬ 5.												
Змістовий модуль 9												
Тема 9. <i>Робота над сценічною культурою виконавця</i>	9			3	6		9			2	7	
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	21			12	9		21			2	19	
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	15			9	6		15			2	13	
Змістовий модуль 10												
Тема 10. <i>Робота над репертуаром</i>	9			3	6		9			2	7	
робота на програмними творами.	15			9	6		15			4	11	
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	21			12	9		21			2	19	
Модульний контроль знань. Диференційований залік												
Всього за модулем	90			48	42		90			14	76	
МОДУЛЬ 6.												
Змістовий модуль 11												
Тема 11. <i>Вивчення творів поліфонічного складу</i>	9			3	6		9			2	7	
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	21			12	9		21			2	19	
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	15			9	6		15			2	13	
Змістовий модуль 12												
Тема 12. <i>Твір великої форми</i>	9			3	6		9			2	7	
Із 2 вивчення творів різного характеру, стилю, форми	15			9	6		15			4	11	
Із 3 робота на програмними творами.	21			12	9		21			2	19	
Модульний контроль знань. Екзамен												
Всього за модулем	90			48	42		90			14	76	
МОДУЛЬ 7.												
Змістовий модуль 13												
Тема 13. <i>П'єси естрадно-джазового спрямування за жанрово-стильовими ознаками</i>	9			3	6		9			2	7	
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	21			6	15		21			2	19	
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	15			6	9		15			2	13	
Змістовий модуль 14												
Тема 14. <i>Удосконалення теоретичних та практичних знань, умінь, навичок</i>	9			3	6		9			2	7	
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	15			9	6		15			4	11	
робота на програмними творами.	21			9	12		21			2	19	
Модульний контроль знань. Диференційований залік												
Всього за модулем	90			36	54		90			16	74	
МОДУЛЬ 8.												
Змістовий модуль 15												
Тема 15. <i>Джазовий стандарт з власною імпровізацією.</i>	9			6	3		12			2	10	
вивчення технічних вправ, гам,	16			12	4		16			2	14	

етюдів														
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	6				3	3		6				2	4	
Змістовий модуль 16														
Тема 16. Підготовка концертної програми	6				3	3		6				2	4	
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	14				12	2		14				2	12	
робота на програмними творами.	15				12	3		12				4	8	
Модульний контроль знань. Екзамен														
Курсова робота	24					21	3	24					21	3
Всього за модулем	90				48	42		90				14	71	
Всього	720				375	345	3	720				112	608	3

7. ТЕМИ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Теми аудиторної роботи	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. <i>Робота над постановкою</i>	3	2
<i>робота на індивідуальних заняттях:</i>	12	2
ІЗ вивчення технічних вправ, гам, етюдів		
ІЗ теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	9	2
Тема 2. <i>Робота над аплікатурою</i>	3	2
ІЗ вивчення творів різного характеру малої форми	9	4
ІЗ робота над програмними творами.	12	2
Тема 3. <i>Робота над основними елементами музичної мови</i>	3	2
<i>Робота над звуком і його властивостями</i>		
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	12	2
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	9	2
Тема 4. <i>Робота над темпом, метро-ритмом</i>	3	2
вивчення творів	9	4
робота на програмними творами.	12	2
Тема 5. <i>Робота над динамікою</i>	3	2
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	12	2
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	9	2
Тема 6. <i>Робота над мелодією</i>	3	2
вивчення творів різного характеру	9	4
робота на програмними творами.	12	2
Тема 7. <i>Робота над гармонією</i>	3	2
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	12	2
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	9	2
Тема 8. <i>Робота над штрихами</i>	3	2
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	9	4
робота на програмними творами.	12	2
Тема 9. <i>Робота над сценічною культурою виконавця</i>	3	2
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	12	2
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	9	2
Тема 10. <i>Робота над репертуаром</i>	3	2
робота на програмними творами.	9	4
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	12	2
Тема 11. <i>Вивчення творів поліфонічного складу</i>	3	2
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	12	2
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	9	2
Тема 12. <i>Твір великої форми</i>	3	2
ІЗ 2 вивчення творів різного характеру, стилю, форми	9	4

ІЗ 3 робота на програмними творами.	12	2
Тема 13. <i>П'єси естрадно-джазового спрямування за жанрово-стильовими ознаками</i>	3	2
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	6	2
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	6	2
Тема 14. <i>Удосконалення теоретичних та практичних знань, умінь, навичок</i>	3	2
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	9	4
робота на програмними творами.	9	2
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	12	2
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	3	2
Тема 16. <i>Підготовка концертної програми</i>	3	2
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	12	2
робота на програмними творами.	12	4
Курсова робота	3	3
Всього	375	112

8. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Теми самостійної роботи	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. <i>Робота над постановкою</i>	6	7
<i>робота на індивідуальних заняттях:</i>	9	19
ІЗ вивчення технічних вправ, гам, етюдів		
ІЗ теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	6	13
Тема 2. <i>Робота над аплікатурою</i>	6	7
ІЗ вивчення творів різного характеру малої форми	6	11
ІЗ робота над програмними творами.	9	19
Тема 3. <i>Робота над основними елементами музичної мови</i>	6	7
<i>Робота над звуком і його властивостями</i>		
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	9	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	6	13
Тема 4. <i>Робота над темпом, метро-ритмом</i>	6	7
вивчення творів	6	11
робота на програмними творами.	9	19
Тема 5. <i>Робота над динамікою</i>	6	7
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	9	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	6	13
Тема 6. <i>Робота над мелодією</i>	6	7
вивчення творів різного характеру	6	11
робота на програмними творами.	9	19
Тема 7. <i>Робота над гармонією</i>	6	7
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	9	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	6	13
Тема 8. <i>Робота над штрихами</i>	6	7
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	6	11
робота на програмними творами.	9	19
Тема 9. <i>Робота над сценічною культурою виконавця</i>	6	7
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	9	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	6	13
Тема 10. <i>Робота над репертуаром</i>	6	7
робота на програмними творами.	6	11
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	9	19

Тема 11. Вивчення творів поліфонічного складу	6	7
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	9	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	6	13
Тема 12. Твір великої форми	6	7
ІЗ 2 вивчення творів різного характеру, стилю, форми	6	11
ІЗ 3 робота на програмними творами.	9	19
Тема 13. П'єси естрадно-джазового спрямування за жанрово-стильовими ознаками	6	7
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	15	19
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	9	13
Тема 14. Удосконалення теоретичних та практичних знань, умінь, навичок	6	7
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	6	11
робота на програмними творами.	12	19
Тема 15. Джазовий стандарт з власною імпровізацією.	3	10
вивчення технічних вправ, гам, етюдів	4	14
теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	3	4
Тема 16. Підготовка концертної програми	3	4
вивчення творів різного характеру, стилю, форми	2	12
робота на програмними творами.	3	8
Курсова робота	21	21
Всього	345	608

Організація самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у вивченні музичного твору з освоєнням його ідейно-художнього змісту, практичному оволодінні технікою гри, осмисленні виконавських прийомів, структури твору. Ознайомлення з твором передбачає знання епохи його створення, ідейно-художніх і стильових особливостей, музичної форми, фактури, особливостей мелодії, гармонічної мови. Після прослуховування твору в записі, читання нотного тексту з аркуша необхідно зробити теоретичний аналіз твору (архітектоніка, структура окремих тем і побудов, засоби музичної виразності) та узгодити техніку з емоційним началом, визначити художній рівень виконання.

В період навчання в Академії велике значення має організація самостійної роботи здобувача вищої освіти, тому при складенні індивідуального плану викладач повинне відвести цьому розділу значне місце.

Заняття під керівництвом викладача будуть мати відчутні результати тоді, коли вони підкреслені систематичною, чітко організованою самостійною роботою. Зміст самостійної роботи залежить від таких факторів, як тривалість навчання, рівень підготовки здобувача вищої освіти, його індивідуальні якості. В організації самостійних занять здобувача вищої освіти, необхідно дотримуватися послідовності в роботі, а також рухатись у вивченні матеріалу від простого до складного.

Вимоги, якими здобувачі вищої освіт повинні керуватися при виконанні самостійної роботи:

- Знання свого інструмента, його художніх і технічних можливостей.
- Усвідомлення художнього змісту твору, стилістики, особливостей використання засобів музичної виразності.

- Визначення навчального завдання і конкретних рекомендацій викладача.
- Розподіл часу і застосування системності в організації занять.
- Самоконтроль, аналіз помилок та їх усунення.
- Опрацювання рекомендованої методичної літератури.

Успішному розвитку навичок самостійної роботи здобувача вищої освіти повинні сприяти постійні завдання для домашнього вивчення тачитки з листа найрізноманітнішою репертуару (починаючи від етюдного матеріалу та уривків з оркестрової (ансамблевої) літератури до концертного репертуару) із систематичною перевіркою цих завдань викладачем в класі.

Розподіл часу для самостійних занять.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись раціонального режиму занять, який забезпечує розвиток його виконавської майстерності без шкоди для здоров'я. Загальна кількість часу, необхідного для продуктивних занять на інструменті, не повинна перевищувати 4-х годин, бажано, щоб це були ранкові години. Працювати над гамами та арпеджіо рекомендується протягом 30 хвилин за умови їх виконання в різних варіантах із застосуванням штрихів і динамічних відтінків. Після роботи над гамами необхідно 40–45 хвилин приділити етюдам чи спеціальним вправам. Другим етапом є робота над музичними творами як своєрідного підсумку попередньої роботи, де найбільш чітко проявляється взаємозв'язок технічних і музичних навичок.

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ

Завдання педагога в класі «Спеціальний клас за видами». Фортепіано, синтезатор полягає в максимальному сприянні розвитку музично-виконавських здібностей здобувача вищої освіти та формування його професійної майстерності. Роль педагога як безпосереднього керівника творчим розвитком здобувача вищої освіти визначається системністю впливу на формування його логічного мислення, почуттів, постійне удосконалення виконавської техніки.

Успіх викладача великою мірою визначається його умінням індивідуально підійти до кожного здобувача вищої освіти. Для цього необхідно систематично вивчати особистість здобувача вищої освіти, знати, чим він живе і цікавиться.

Заняття з фаху базується на основі послідовно розробленої програми навчання. Добираючи репертуар, педагогічний працівник повинен постійно мати на увазі індивідуальні особливості кожного здобувача вищої освіти, ступінь його обдарування, музичного розвитку та спеціальної підготовки. Крім цього, для викладача дуже важливо уявити собі як той чи інший здобувач вищої освіти зможе грати в майбутньому, і постійно шукати найкращі шляхи для досягнення мети. Вміння вірно оцінити та розпізнати можливості здобувача вищої освіти є головною метою викладача.

Один з важливих принципів керування процесом навчання – складання індивідуальних планів, що передбачає такі положення:

- доступність репертуару, тобто відповідність твору можливостям конкретного здобувача вищої освіти як з технічного, так і з художнього боку;

- послідовність зростання складностей як в технічному, так і в художньо-образному аспектах;
- різноманітність репертуару, тобто розвивати здобувача вищої освіти на творах різних стилів і напрямів зарубіжних і вітчизняних композиторів.

До індивідуального плану здобувача вищої освіти слід включати високохудожні твори. Протягом навчання здобувач вищої освіти має досконало опанувати виконавське мистецтво в різноманітних стилях і жанрах: старовинна музика, твори композиторів-класиків, сучасні естрадні твори, твори класиків джазового мистецтва.

Глибина поетапного і різнобічного підходу до розкриття закономірностей музично-виконавського мистецтва є високим гарантом у вихованні музиканта-інструменталіста.

З метою глибокого осягнення здобувача вищої освітими характеру музики в навчальному процесі слід використовувати педагогічним працівником на заняттях метод показу. Виконання викладачем музичного твору збагачує здобувача вищої освіти яскравими художніми враженнями і слугує стимулом для подальшої самостійної роботи.

Успішний шлях розкриття змісту – словесні пояснення. Педагог повинен вміти говорити про музику, причому образно, поетично, захоплююче. Даний метод допомагає виявити зв'язок музики з реальним світом, який знайшов у ній відображення, робить її досяжною і близькою здобувачу вищої освіти.

Метод емоційного впливу дає можливість педагогу безпосередньо впливати на здобувача вищої освіти під час виконання.

Важливим компонентом музичного навчання здобувача вищої освіти є розвиток його внутрішнього слуху. Варто ширше практикувати добір на слух мелодій і транспонування їх по пам'яті. Розвиток внутрішнього слуху має два етапи. Перший - початковий, пов'язаний з вокальним і руховим апаратом, без якого неможливо встановити наявність музичної уяви і запам'ятовування. Другий, вищий етап, характеризує здатність вільно оперувати музичними уявленнями. Розвиток внутрішнього слуху вимагає систематичної роботи. Саме добір на слух є початковим етапом в опануванні мистецтвом імпровізації.

Навчання гри на музичному інструменті – складний і багатогранний процес. Він включає в себе не тільки виконавський, але й загальномузичний розвиток здобувачів вищої освіти. Його необхідним елементом є виховна робота. При всій її різноманітності вона може бути зведена до декількох основних напрямів: виховання світогляду, волі і характеру, естетичних смаків, уміння працювати. Необхідно слухати високохудожні твори у кращому виконанні, відвідувати концерти. Важливо, щоб молодий музикант якомога більше отримувалася яскравих вражень.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- вербальний метод (пояснення);
- емпіричний метод (показ на інструменті);
- пошук навчального репертуару (вправ, творів);

- репродуктивний (відтворення здобувача вищої освіти педагогічних і методичних прийомів, проілюстрованих викладачем);
- креативний, творчий (створення здобувача вищої освіти оригінальних варіантів інтерпретації вправ і творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичками педагогічної імпровізації);
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук здобувачем засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);
- педагогічний аналіз (формування педагогічного мислення здобувачів вищої освіти у конкретних педагогічних ситуаціях засобом аналізу власних дій і діяльності інших здобувачів вищої освіти);

Три основні елементи уроку:

- 1) робота над технічним матеріалом;
- 2) розучування нового матеріалу;
- 3) повторення й удосконалення вивченого.

Перші заняття проводяться у формі ознайомлення з нотним матеріалом.

Протягом перших двох тижнів викладач складає для кожного здобувача вищої освіти план роботи, враховуючи особисті можливості та здібності здобувача вищої освіти, рівень його музичної підготовки, визначаються виконавчі недоліки, складається репертуар, який повинен відповідати програмним вимогам та індивідуальним можливостям кожного здобувача вищої освіти.

Навички soft skills:

- Навички самоорганізації.
- Презентаційні навички.
- Здатність оволодівати сучасною інформацією.
- Демонструвати критичне мислення.
- Участь в концертних програмах Академії.
- Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.
- Забезпечення проходження курсів неформальної освіти:

Значна роль у самомендменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність здобувачів вищої освіти на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином здобувачі вищої освіти мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним розвитком.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів вищої освіти змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення здобувачів вищої освіти у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний

розвиток здобувачів вищої освіти, набути досвід та створює умови для творчої самореалізації.

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТИВА

Технічні засоби:

студійні монітори «M-Audio BX8»

динамічні мікрофони SHURE SM58

комп'ютер та/або ноутбук

Обладнання

- Фортепіано «Україна»
- TV панель Samsung
- синтезатор «Kuerweil, Рек» з професійним обладнанням для обробки звуку

Методичне забезпечення

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про курсову роботу
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Наукова, навчальна та методична література
- Нотний матеріал для проведення практичних занять;
- Наочність (відеозаписи).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

12.1. Основна

1. Хрестоматія для фортепіано : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво / автори-упоряд. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю., Цейко Н. О. Луцьк : Терен, 2021. 92 с.
2. Давидов, Сергій Петрович. Фактурна організація джазового твору (на матеріалі фортепіанного мистецтва) [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Давидов Сергій Петрович ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2015. - 20 с.
3. Дворжак М. Джазові етюди для фортепіано, зошит 1, Київ: Музична Україна, 2016. 54 с.
4. Денисюк І. Розвиток художньої техніки виконавця в умовах сучасного музичування / і. Денисюк / І Наукові записки / Ред. кол. В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. - Вип. 150. - Серія : педагогічні

- науки. -Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017.-С. 240-244
5. Денисюк І. Педагогічні умови формування навичок імпровізації майбутніх учителів музики / І. Денисюк // Музичне мистецтво ХХІ століття -історія, теорія, практика : зб. наук, праць Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка [заг. ред. таупорядкування А. Душного]. —Дрогоби́ч —Кельне —Каунас —Алмати : Посвіт,2016.-С . 130-135.
 6. Дружинець М. Музичне естрадне мистецтво: жанрово стильова специфіка та еволюція. <https://ws-conference.com/webofscholar> 8(26), Vol.2, August 2018
 7. Єргієв І. Д. Артистичний універсум музиканта інструменталіста: дис. доктора мист. : 17.00.03.К., 2016. 456 с.
 8. Єргієва К. І. Фортепіанна гра як жанрово-комунікативний та інтерпретативно-стильовий феномен: автореф. дис канд. мистецтвознавства : 17.00.03 Одеса, 2019. - 17 с
 9. Кашкадамова Н. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2017. 616 с.
 - 10.Кривицька Т.А. К-63 Спеціальний музичний інструмент (фортепіано): основні етапи роботи над художнім твором: методичні рекомендації з вибіркової освітнього компоненту підготовки освітнього ступеня «Бакалавр» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітньої програми «Музичне мистецтво» денної та заочної форм навчання. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – 19 с.
 - 11.Лагодюк Н. Збірка джазових п'єс для фортепіано «Маленький джазмен»,Київ, 2016. 27 с.
 - 12.Лагодюк Н. Джазові етюди з імпровізацією. Київ, 2005. 22 с
 - 13.Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. «Музика в ділозі з сучаністю: освітні, мистецтвознавчі, культурологічні студії/ К.:КНУКіМ, 2021. – 384С.
 - 14.Музика Срібної Землі. Т. 1 / упоряд. Теличко В. Ф. Ужгород : Карпати, 2017. 184 с.
 - 15.Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Вип. 45. Музикознавчий універсум: збірник статей. Львів, 2019. 336 с
 - 16.Піхтар О.А. Фортепіанно-виконавське мистецтво: до проблеми оновлення методики виховання. Інноваційна педагогіка. Вип.6, К.:2018р. 73-76с.
 - 17.Пітерсон О. Джазові зошити 1-3. Київ: Музична Україна, 2014. 48с.
 - 18.Полянський В. Американські блюзи. Київ: Мелосвіт, 2004. 64 с.
 - 19.Полянський В. Фортепіанне джазове виконавство і музика академічної традиції: новий синтез., Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 52, том 2, 2022
 - 20.Полянський, В. Королі джазу [Текст] : сім етюдів-імпровізацій про зачинателів джазового піанізму / В. Полянський. - Л. : Кальварія, 2004. - 128 с
 - 21.Полянський, В. А. Джазовий піанізм у контексті стильових тенденцій фортепіанного виконавства ХХ ст. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2016. № 1. С. 40–45
 - 22.Полянський, Тимур В'ячеславович. Традиційний джаз [Текст] / Тимур Полянський. - Київ : Музична Україна, 2015. - 333, [1] с. : фот., ноти. -

Бібліогр.: с. 262-265.

23. Супрун, О. В. Принципи академічної музики в творчості джазових піаністів – представників стильового напрямку «Кул-джаз» (Cool-Jazz). Матеріали Чотирнадцятої Міжнародної науково-творчої дистанційної конференції. Київ: НАКККІМ. (2020). С. 74-76.
24. Толочко Л. М., Зиско В. В. Історія фавориту інструментального виконання двох останніх століть. XIV Міжнародна наукова інтернет-конференція ADVANCED TECHNOLOGIES OF SCIENCE AND EDUCATION
25. Чарующий свинг. Джазовые мелодии в стиле свинг (первая половина XX века) [Ноты]. - Х. :Фактор, 2007. - 32 с.
26. Шевченко А. С. Естрадно-джазова освіта в Україні: проблеми розвитку. Актуальні питання мистецької освіти та виховання, 2018. – Вип. 1 (11).
27. Юник Д. Г., Юник Т. І. Інноваційна технологія розвитку мнемічних умінь здобувачів вищої освіти-піаністів у процесі роботи над музичними творами // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Бердянськ: БДПУ, 2017. 336 с.

12.2. Додаткова:

1. Баклаженко Є. В. Реалізація педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до співробітництва з учнями // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2015. Вип. 43. С. 164-170.
2. Гусєв, Ігор Іванович. Джазові та естрадні п'єси українських композиторів для фортепіано [Ноти] / І. І. Гусєв, Расім Рамазанов. - Вінниця : Нова книга, 2008. - 68 с.
3. Гур'янова Н. М. Вдосконалення виконавської майстерності - найважливіший аспект формування музичного мислення майбутнього вчителя музики // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архитектура. 2011. № 2. С. 176-178.
4. Гуральник Н. П. Українська фортепіанна школа XX століття у контексті розвитку теорії і практики музичної освіти: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. К., 2008. – 503 с.
5. Гуральник Н.П. Українська фортепіанна школа XX ст. в контексті музичної педагогіки: історико-методологічні аспекти: [монографія]. К.: НПУ, 2007. 460 с.
6. Гуральник Н.П. Функціональна сутність української фортепіанної школи в парадигмі музично-педагогічної освіти // Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова :зб. наук. праць. К. : НПУ, 2006. Вип.3 (8). Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. С. 9-15.
7. Мозгальова Н. Г. Змістове наповнення поняття «інструментально-виконавська підготовка» вчителя музики // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. 2010. Вип. 9. С. 39-43.
8. Омельченко Т. А. Фортепіанна педагогіка Бориса Милича // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2015. № 2. С. 69-81.

9. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 57 / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; упоряд. Л. В. Шаповалова. Харків : ХНУМ, 2020. 316 с
10. Ревенчук В. В. Фортеп'янна підготовка як складова професійного становлення майбутнього вчителя музики // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2017. № 1. С. 163–167.
11. Сташевська І. О. Функціональне значення мистецької освіти в сучасному суспільстві: соціокультурний аспект // Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер. : Педагогічні науки. 2017. Вип. 157. С. 20-24.
12. Lopes, Paul. The rise of a jazz art world [Text] / P. Lopes. - Cambridge : Cambridge UP, 2002. - VII, 294 p. - Бібліогр.: p. 279-286.
13. Dorůžka, Lubomír. Tvá jazzu [Text] / L. Dorůžka, J. Škvorecký. - Praha : Státní hudební vydav., 1964. - 321 p.
14. Berendt, Joachim. The new jazz book [Text] : a history and guide / J. Berendt. - London : Jazz bookclub : Peter Owen, 1965. - 314 p.
15. The Beatles. 100 Hits for All Keyboards. Wise Publications. 1988. 207 p.
16. George Gershwin. Selected Songs, at the Piano, Chappell & CO. LTD., London, w. 1. 155 p.
17. Easy 4-Chord Keyboard Songbook: Popular Hits, Wise Publications. UK. 2015. 24 p.
18. Evans P., Scott D. 100 of Best Songs Ever! For Keyboard. Musik Sales Ltd. 2000. 230 p.
19. Schmitz M. Jazz Parnass fur Klavier. Band 1, 2. VEB Deutscher Verlag Musik Leipzig. 1979. 151 p.
20. Woods T. Easy Soloing for Blues Keyboard. Alfred Publishing Co inc. USA. 2007. 47 p.
21. ISSN 2353-8406 Knowledge, Education, Law, Management 2021 № 3 (39), vol. 1
22. Viktoriia Kushch. Współczesne interpretacje utworów kameralno-wokalnych iwana karabycia DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.3.1.19>

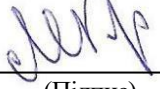
12.3. Інтернет-ресурси

1. <http://www.lykhin.com/links/links.php?catid=29&designid=2>
2. <http://notes.tarakanov.net/pzar.html>
3. <http://icking-music-archive.org/ByComposer.php>
4. <http://www.sheetmusicarchive.net/>
5. <http://www.abrahamespinosa.com/partituras2.htm>
6. <http://roisman.narod.ru/compnotes.htm>
7. <http://nlib.org.ua/index.html> <http://www.dlib.indiana.edu/variations/scores/>
8. <http://www.dlib.indiana.edu/variations/scores/>
9. <http://piano.francais.free.fr/>

**Результати перегляду
робочої програми освітнього компоненту**

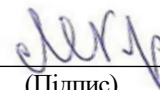
Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н.р.
зі змінами (оновлена загальна кількість годин освітнього компоненту, у тому числі години індивідуальної і самосійної роботи, уточнені методи роботи та форми контролю знань).

Протокол № 1 від 25 серпня 2021р.

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

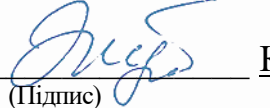
Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.
зі змінами (оновлено список рекомендованих джерел на основі рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.06.2022 про історико-культурну складову освітнього процесу).

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р.
зі змінами (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К від 31 серпня 2023р.)

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2024 / 2025 н.р.
зі змінами оновлено системи оцінювання, відповідно положенню про порядок оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти та визначення академічної різниці й перезарахування навчальних освітніх компонентів, затвердженого протоколом вченої ради від 30 серпня 2024 р.,
зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 11 від 24 червня 2024 рік.

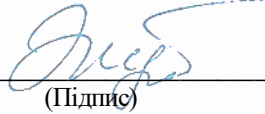
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р.
відповідно наказу МОН № 842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти», спеціальностям переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021), Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 р. № 1625 із змінами і доповненнями від 05.12.2024 р. № 1709. Зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 12 від 24 червня 2025 рік.

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедрою

(Підпис)

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

(Прізвище, ініціали)

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

Сергеєнко О.М.

01 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ»
БАС-ГІТАРА**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради»
Статус дисципліни	Обов’язкова

Київ – 2025 р.

Робоча програма освітнього компоненту «**Спеціальний клас за видами. Бас-гітара**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки**», спеціальності **В5 «Музичне мистецтво**», освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво естради»

Розробник: **Шаршов Євген Юрійович** – викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри _____ **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 24	Рік підготовки: 1, 2, 3, 4	
Загальна кількість годин – 720		
Кількість модулів – 8,	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII	
	Лекції:	
	Індивідуальні	
	375 год	112 год
	Лабораторні:	
Вид підсумкового контролю: концертний показ програми, колоквиум, усний або письмовий аналіз програмних творів		
Форма підсумкового контролю: Іспит 2,4,6,7 А, К Диференційований залік 1,3,5,8	Самостійна робота:	
	345 год	608 год

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Мета курсу:

Сформувати уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (бас-гітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття здобувачами вищої освіти основних навичок гри на бас-гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку студентів та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри.
- вміння працювати в естрадному колективі.

Зміст і структура курсу

Протягом вивчення навчальної дисципліни «Спеціальний клас за видами» здобувачі освіти закріплюють та поглиблюють знання, вдосконалюють

вміння та навички, отримані на базі освітньої програми молодшого спеціаліста та на основі повної загальної освіти.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **Спеціальний клас за видами Бас-гітара** є опанування таких освітніх компонентів (ОК) освітньої програми (ОП):

ОК 9 Теорія музики

ОК 8 Сольфеджіо

ОК 18 Історія світової естради

ОК 19 Історія української естради

ОК 21 Постановка голосу та музичного апарату

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього комопненту **Спеціальний клас за видами Бас-гітара** повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Спеціальний клас за видами»

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Шифр	Назва компетентності	дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність і автономія АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.				ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
загальні (ЗК)						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15

ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн1, Зн2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 17 ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8

						ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 12	Здатність працювати автономно.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15

	відпочинку та ведення здорового способу життя.					
спеціальні (СК)						
СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15 ПРН 17
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 14 ПРН 15
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6

	інтерпретації художнього образу.					
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14

						ПРН 15 ПРН 17
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 6 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 3 ПРН 7 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 15

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	A1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	A1.31. Предметна область A1.33. Професійна термінологія A1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання A1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	A1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання A1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів A1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	A4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	A5. Здатність планувати	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	A5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний,

	підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей		інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організовувати процес самоосвіти
--	--	--	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи студентів протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Студент повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння студентів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією студентів. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння студентом засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується студентом – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення студентом проблематики завершеної частини навчальної дисципліни, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння студентів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами,

підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- опрацювання навчального матеріалу з дисципліни, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю змістового модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань студентів:

Іспит 2, 4, 6, 7 семестри

Диференційований залік 1, 3, 5, 8 семестри

Курсова робота 8 семестр

Атестаційний екзамен 8 семестр

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача.

Диференційований залік, іспит – здобувач вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1 Т1,2	СР	Змістовий модуль 2 Т3	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 2					
Змістовий модуль 3 Т4,5	СР	Змістовий модуль 4 Т6,7	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100
МОДУЛЬ 3					
Змістовий модуль 5 Т8,9	СР	Змістовий модуль 6 Т10	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 4					
Змістовий модуль 7 Т11, 12	СР	Змістовий модуль 8 Т13	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 5					
Змістовий модуль 9 Т14, 15	СР	Змістовий модуль 10 Т16	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 6					
Змістовий модуль 11 Т17, 18	СР	Змістовий модуль 12 Т19,20	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 7					
Змістовий модуль 13 Т21, 22	СР	Змістовий модуль 14 Т23	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 8					
Змістовий модуль 15 Т24, 25	СР	Змістовий модуль 16 Т26	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

Т – теми програми навчальної дисципліни

СР – самостійна робота

МК – модульний контроль знань (диференційований залік/екзамен)

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань під час опитування;
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдання тем модуля

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	отримують здобувачі освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на інструменті, яскраво та переконливо втілюють музичний образ
4	отримують здобувачі освіти, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок.
3	отримують здобувачі освіти, які недостатньо володіють інструментальними навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок.
2	Часткове виконання завдань. Завдання виконані на мінімальному рівні
1	Завдання не виконано

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- індивідуальні завдання;
- контрольне прослуховування;
- урок – концерт.

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем освітнього компоненту. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувача
- виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації
- опанування здобувачами вищої освіти елементів методики наукових досліджень

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувача з освітнього компоненту.

Здобувача може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
4	Оцінюється робота здобувача, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
3	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину

	навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Завдання зроблено не вчасно. Здобувач допускає суттєві помилки, не володіє навчальним матеріалом.

Для самостійної роботи здобувачів освіти рекомендується відповідна наукова, спеціальна, хрестоматійна, періодична література. Навчальний матеріал освітнього компоненту, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який відпрацьовувався під час проведення навчальних занять. Методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів передбачає засоби самоконтролю та використання інформаційних технологій. Методичні рекомендації організації самостійної роботи доводяться до відома здобувачів на початку семестру.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні) що підтверджується сертифікатом
- За організацію навчальної діяльності у неформальній та інформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах) що підтверджується сертифікатом. Алгоритм оцінювання такої діяльності відбувається відповідно положення про неформальну та інформальну освіту.
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: музично-педагогічної діяльності, розширення теоретичних базових знань з навчальної дисципліни, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних інтерпретацією програмних творів, знань з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувача здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувача здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувача здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувача висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувача намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при цьому робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувача намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувача намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувача намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувачау складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувача не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр)

буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

На диференційованому заліку та/або іспиті оцінюється:

- артистизм та емоційне піднесення, пізнання художніх закономірностей і особливостей виконання музичних творів
- естрадне витримка, виконавський стиль та творче самовираження
- впевнене виконання та інтонування, артикуляція та агогіка
- засвоєння засобів музичної виразності та логіка розгортання музичної мови,
- мотивація та виконавський розвиток здобувача.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю Шкала оцінювання

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань ЕКЗАМЕН	бали модульного контролю знань ДИФ.ЗАЛ.
Здобувач володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	15 – 20
Здобувач здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкриті недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21 - 25	12 – 14
Здобувач виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	17 – 20	8 – 11
Здобувач не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	12 – 16	5 – 7
Здобувач не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухо-моторна пам'ять.	7 - 11	2 – 4
Навчальна програма не виконана	1 – 6	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав *від 60 до 100 балів.*

Загальний рейтинг з модуля (дисципліни) *не перевищує 100 балів.*

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях, самостійна робота та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння компоненту.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet у Google-класі на платформі Google Workspace. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи здобувачів можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи;
- Кількість балів за модульний контроль знань не менше 60 балів
- Захист курсової роботи

Курсова робота

Курсова роботи виконуються на завершальній стадії підготовки фахівця спеціальності 025 «Музичне мистецтво» та є підсумком самостійного комплексного дослідження в одному з напрямів фахового спрямування. Написання курсової роботи здійснюється відповідно до «Положення про курсову роботу (для здобувачів ОП «Музичне мистецтво естради»)». Мета написання курсової роботи – це закріплення здобувачем освіти знань, отриманих в ході навчального процесу з пройденого предмету. Завдяки курсовій роботі, викладачеві легше перевірити якість отриманих знань і здатність застосовувати ці знання до вирішення професійних завдань.

Теми курсових робіт затверджуються на відповідній кафедрі, доводяться до відома здобувача, де вони, як правило, вибирають вподобану тему.

Курсова робота є обов'язковою складовою частиною процесу науково-методичної й професійної підготовки здобувача. Це форма самостійної творчої роботи здобувача. Курсова робота перевіряє не лише теоретичну і практичну підготовку майбутнього фахівця, але і його вміння працювати з літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати педагогічний та науковий досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача. Підготовка цих робіт дає можливість здобувачам: систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість, науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність, аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної педагогічної проблеми.

Курсова робота розглядає поняття естради, історія її розвитку, основні види естрадного мистецтва, історичні етапи його становлення і розвитку, особливості композиційної побудови естрадних номерів, розвиток естрадно-вокальних та інструментальних ансамблів в Україні. проблеми організації дозвілля, зайнятості та культурно-естетичного виховання молодого покоління при опануванні сучасного естрадного мистецтва, оскільки трансформаційні зміни, що відбуваються у сучасному соціокультурному просторі, зумовили споживання широкого пласта цього виду мистецтва.

Курсова робота має відповідати таким вимогам:

- відображати сучасний рівень розвитку естрадного мистецтва;
- тема має бути актуальною;
- враховувати загальноприйняті та фахові методи творчого пізнання усіх видів культурного розвитку людства, мистецтва та ролі в ньому представників українського та світового естрадного мистецтва;
- містити цікаві факти, опис явищ і подій, пов'язаних з історією, розвитком та сучасними тенденціями українського і світового естрадного мистецтва;
- містити вагомі й переконливі докази на користь обраної тематики;
- містити аналіз й доказово представляти унікальність обраної тематики роботи.

Курсова робота повинна містити:

- титульний аркуш;

- зміст;
- вступ;
- основну частину (розділи та підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (при необхідності).

Загальні вимоги до курсової роботи

Формат – вертикальний, А4;

Розмір літер – 14;

Шрифт – Times New Roman;

Міжстрочковий інтервал – 1.5;

Об'єм курсової роботи – 15...20 сторінок;

Відступ абзацу – 1.5 см;

Вирівнювання – по ширині;

Поля зліва – 2.5 см до 3 см;

Поля праворуч – 1 см;

Поля внизу і вгорі – 2 см.

Обсяг тексту – 15 - 20 аркушів

До захисту допускаються здобувачі освіти, які в повному обсязі виконали завдання курсової роботи і мають рецензію керівника, що є основою для оцінювання роботи.

Курсова робота (пояснювальна записка і готовий виріб) здається керівнику для перевірки та рецензування за три тижні до запланованого захисту курсових робіт. Не пізніше ніж за 10 днів до захисту рецензована курсова робота подається на кафедру.

Критерії оцінювання курсової роботи :

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
отримує здобувача, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті; у роботі містяться елементи наукового пошуку в теоретичному аспекті на основі опрацювання достатньої кількості наукової літератури; практичний результат обраної теми свідчить про вміння здобувача систематизувати зібраний матеріал, робити узагальнюючі висновки, які відповідають завданням дослідження; здобувача вільно володіє спеціальними термінами, не робить граматичних помилок.	90-100	A
отримує здобувач, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті, але є незначні недоліки методичного або стилістичного характеру. Під час захисту здобувача дає правильні відповіді, але недостатньо аргументовані.	82-89	B
	74-81	C

отримує здобувач, курсова робота якого розкриває теоретичні питання недостатньо повно, містить необґрунтований емпіричний матеріал, неадекватно застосовані методики дослідження, відсутність інтерпретації результатів методик, аналіз зроблено поверхнево; висновки фрагментарні, не відповідають завданням дослідження, робота оформлена неохайно.	64-73	D
	60-63	E
виставляють здобувачу, якщо курсова робота виконана не в повному обсязі та з відхиленнями від завдання; оформлена без врахування визначених вимог; мають місце суттєві помилки; здобувача слабо володіє мовою викладу матеріалу.	35-59	FX
	1-34	F

Кваліфікаційна робота здобувача

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура»

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється атестаційною (кваліфікаційною) комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до «Положення про атестаційну (кваліфікаційну) комісію».

Атестація здійснюється у формі:

- публічного захисту /демонстрації кваліфікаційної роботи (у формі публічної демонстрації сольної концертної програми);
- атестаційного екзамену.

Публічна демонстрація сольної концертної програми.

Публічна демонстрація сольної концертної програми, що пов'язана з виконанням сольної програми, проводиться у формі концертного виступу. Відбувається перевірка рівня інструментальної виконавської майстерності та готовності здобувача до виконавської професійної діяльності.

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального чи інструментального мистецтва.

Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо та /або відеофіксацію процесу атестації.

На підставі рішення атестаційної комісії особі, яка успішно виконала освітню програму на першому рівні вищої освіти, присуджується ступінь бакалавра та присвоюється відповідна кваліфікація.

Шкала оцінювання

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
Здобувач повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом освітнього компоненту. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику. Здобувач демонструє високий технічний рівень, розвинуте музичне мислення, розуміння стилістичних особливостей творів. Програма виконана на дуже високому художньому рівні і повністю відповідає атестаційним вимогам.	90-100	A
Здобувач володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Концертна програма виконана на високому художньому рівні, проте здобувач виявляє деякі огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	82-89	B
Здобувач володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Здобувач демонструє добрі виконавсько-професійні навички та уміння, але допускає деякі неточності у виконання музичного тексту, виявляє хиби у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	74-81	C
Здобувач засвоїв менше половини навчального матеріалу, здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	64-73	D
Здобувач виявив у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності, але допускає неточності у виконання музичного тексту, виявляє хиби у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	60-63	E
Здобувач продемонстрував у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності, але в наявності недоліки обмежених виконавських можливостей та розвитку музичного мислення.	35-59	FX
Здобувач продемонстрував недостатній рівень виконавсько-технічної майстерності. Програма з фаху за рівнем складності не відповідає вимогам, є помітні текстові неточності та хиби виконавського втілення музичного тексту твору	1-34	F

Здобувач освіти, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання атестації в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

6. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

6.1 Зміст освітнього компоненту

Модуль I

Тема 1. Знайомство з навичками здобувача. Оцінка володіння інструментом здобувача; основи постановки, вивчення діапазону та розташування нот на грифі.

Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.

Відомості про правильне звукоутворення. Способи звуковидобування.

Тема 3. Вивчення гамм.

Модуль II

Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.

Тема 5. Робота над етюдами.

Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.

Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.

Результати першого року навчання:

Контролює якість та характер звуковидобування. Виконує п'єси і вправи, використовуючи логічну і зручну аплікатуру. Використовує систему октав як опору бачення всього грифу бас-гітари. Розуміє образну роль мелодичної ладової інтонації, виразно її артикулює в мелодії твору та збалансовує силу звука між в гармонічному акомпанементі. Застосовує засоби музичної виразності (темп і динаміка) для втілення художнього задуму твору. Знає та розуміє значення жанрових особливостей твору у формуванні його характеру і змісту. Відчуває та артикулює затакти, сильні, акцентовані долі, ритмічні формули з елементами пунктирного ритму (трактує його в марші як підштовхування руху тощо). Визначає на слух та під час попереднього аналізу п'єс, що вивчаються, принципи розвитку мелодії. Виконує на інструменті музичний матеріал, розуміє форму твору. Відтворює на інструменті нотний текст із різними комбінаціями простих тривалостей. Вміє розподіляти силу пальців під час виконання сильних і слабких долей. Імпровізує ритмічні варіанти гами із використанням вивчених моделей. Виконує партії басового акомпанементу з вивченими ритмо-формулами, попередньо відтворюючи їх ритмо-складами та «жестами, що звучать». Знає та розуміє що таке синкопа. Основні ладові функції. Оволодіння технікою зміни позицій лівої руки. Виконання арпеджіо в акомпанемент ті. Артикуляція ладо-мелодичних інтонацій. Робить попередній елементарний аналіз основних ладових функцій мелодичної та басової ліній (за допомогою викладача). Грає та інтонує мелодії, що включають вивчені інтонації та стрибки. Володіє аплікатурними моделями, що є опорними в підборі зручних, природних рухів пальців і рук, для забезпечення якості звуковидобування. Розуміє поняття «секвенція». Грає та співає найпростіші діатонічні секвенції в мажорі на основі секундових та терцієвих ходів, по звуках тризвуку в мажорі та мінорі. Виконує ритмічний акомпанемент із застосуванням раніше вивчених ритмічних комбінацій до

музики, що грає викладач. Транспонує нескладні мелодії або частину мелодії (фрази, мотиви) у вивчені тональності на секунду вгору чи вниз, співає, грає на інструменті. Підбирає на слух у вивчених тональностях нескладні мелодії та легкі супроводи. Підбирає супровід до мелодій у вигляді тонічної квінти. Імпровізує фрази, речення з використанням вивчених інтервалів, інтонацій, на заданий ритм та/або текст.

Модуль III

Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.

Тема 9. Фразування та штрихи.

Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.

Модуль IV

Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.

Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.

Тема 13. Основи джазового акомпанементу.

Результати другого року навчання:

Демонструє розуміння та якісне звучання основних прийомів звуковидобування, рухливість і міцність пальців. Визначає у нотному тексті ознаки натурального, гармонічного та мелодичного видів мінору та відтворює характерні звороти з відповідною артикуляцією. Володіє способами виконання legato в артикуляції висхідних і низхідних інтонацій. Вміє описати свої враження від джазового твору, що виконує, та зазначити особливості цього стилю. Відтворює ритмічні формули з синкопами, тріолями, ритмо-складами та жєстами, що звучать, як окремі ритмічні вправи та у творах. Розпізнає тріолі та синкопи в нотному тексті та відтворює нескладний басовий акомпанемент, що містить ці ритмічні групи. Вміє тримати метричний пульс у басовому супроводі мелодії з ритмічними складнощами (нескладні особливі види розподілу тривалостей, синкопи) в ансамблі з викладачем. Знає літерне позначення акордів у гітарних нотах, розташування головних тризвуків на клавіатурі та грифі та вміє побудувати їх у вивчених тональностях. Здійснює аналіз функцій басової лінії. Знає про побудову куплетної форми, різновиди простих двочастинної та тричастинної форм. Визначає форму твору та засоби музичної виразності (регістр, лад, ритм, темп, штрихи, динаміка) у творах, що вивчаються (за допомогою викладача). Визначає тональності (паралельні та однойменні) в нотному матеріалі. Розуміє, що зміна ладу у п'єсах пов'язана зі зміною образів. Слідкує за характером звуковидобування та застосовує різні засоби музичної виразності для відтворення відповідного образного змісту п'єс під час їх виконання. Розуміє групування та ритмічні особливості виконання музичних творів у розмірах 6/8 та 3/4. Контролює ритмічний пульс, темп, характер звуковидобування під час виконання п'єс у розмірах 6/8 та 3/4. Здійснює ритмічну імпровізацію. Підбирає акомпанемент до вивченої мелодії в паралельно-змінному ладі, використовуючи I, IV та V ступені. Створює та виконує другу фразу мелодії в паралельній тональності до вивченої або

запропонованої нової фрази. Підбирає на слух нескладні знайомі мелодії, транспонує у вивчені тональності. Трансформує мелодію, змінюючи її тональність на однойменну, визначає вплив ладового контрасту на зміну характеру музики. Визначає на слух та в нотному тексті частини форми рондо, аналізує в них лад, розмір, ритмічні особливості та поєднує їх з характером музики. Складає з готових музичних фрагментів твір у формі рондо, описує характери частин, підбираючи відповідні засоби виразності під час їх виконання на інструменті.

Модуль V

Тема 14. Робота над *вібрато* та *бендам*, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.

Тема 15. Техніка “*sweep*” як спосіб виконання арпеджіо.

Тема 16. Техніка “*Tepping*” як спосіб виконання арпеджіо. “*Tepping*” в імпровізації.

Модуль VI

Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.

Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “*sweep*, *tepping*”.

Тема 19. Техніки “*hammer-on*, *pull-off*”, вправи на легато.

Тема 20. Техніка “*chicken-picking*” в обігруванні аккордів.

Результати третього року навчання:

Виконує прийоми апояндо, тірандо, слайд, слеп; використовує штрихи *pop legato*, *legato*, *staccato*. Вміє застосовувати вивчені прийоми та штрихи у творах згідно з образно-виразними вимогами. Технічно відтворює у творах, ритмічному виконанні гам, вправах, підборі знайомих мелодій ритмічні рисунки з пунктирним ритмом, синкопами та тріолями в розмірах 2/4, 3/4, 4/4. Вміє координувати рухи пальців правої руки під час виконання тріольного ритму з паузами (поєднання щипка та прикриття). Виконує у зручних тональностях в межах 4-х позицій арпеджіо головних тризвуків. Розрізняє головні функції ладу, стандартні гармонічні звороти та каданси під час аналізу нотного тексту за допомогою викладача. Читає з листа нескладні твори в дієзних тональностях до 4-х знаків та бемольних до 2-х. Демонструє навички секвенційного транспонування елементів мелодії та гармонічних зворотів. Здійснює короткі імпровізації, транспонує мелодії в паралельні та однойменні тональності. Вирізняє на слух блюз, відчуває його настрій, характер, розуміє специфіку звучання. Знає та називає приклади класичних зразків інструментального та вокального блюзу. Впізнає на слух блюзовий лад, його імпровізаційний характер й «рухливе» звучання III, IV і VII ступенів. Визначає в нотному тексті елементи ладу (за допомогою викладача), відтворює їх на інструменті. Демонструє навички виконання басового акомпанементу до джазових мелодій під фонограму. Розрізняє на слух прості мелодичні та

гармонічні джазові звороти, знаходить їх в нотному тексті, робить попередній аналіз (за допомогою викладача) та відтворює на інструменті. Розуміє поняття «фактура акомпанементу», знає різні моделі басового акомпанементу. Знає різновиди позначення темпу та характеру виконання. Відтворює мелодії, що містять ритмічні групи із шістнадцятих та пунктирного ритму у розмірах 3/8, 6/8. Знає складні розміри, визначає в нотному тексті та знає особливості їх групування, виконує вправи та твори у цих розмірах. Розуміє поняття «септакорд», будує малий мажорний септакорд у секвенційних зворотах. Визначає D7 на слух та в нотному тексті у творах, що вивчаються. Розбирає мелодичну лінію твору (його будову, діапазон, динамічний розвиток, метр, ритм тощо). Розрізняє виразні особливості побудови вокального та інструментального типів мелодій. Відтворює на інструменті твори вокальної та інструментальної природи з урахуванням їх особливостей. Відтворює складні ритмічні моделі на інструменті та жестами, що звучать. Імпровізує басову лінію, ускладнюючи ритмічний малюнок на окремих долях. Вміє підбирати акомпанемент, використовуючи звуки головних тризвуків та їх обернень. Виконує імпровізацію заданого ритму або мелодичного звороту з використанням секвентаційного руху, вивчених ладових класичних та джазових інтонацій, гармонічних зворотів, зміни ладу тощо.

Модуль VII

Тема 21. Основи джазової імпровізації.

Тема 22. Використання ладів народної музики.

Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”

Модуль VIII

Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.

Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.

Тема 26. Блюзова гама та секвенції.

Результати четвертого року навчання:

Вивчення поняття про блюз як один з найважливіших жанрів джазу. Вокальний та інструментальний блюз. Формування слухового уявлення про блюзовий лад. Поняття «фактура акомпанементу». Басові фактурні моделі: витримані звуки, ритмічне *ostinato*, «крокуючий бас». Формування навичок гри джазової басової лінії під фонограму. Формування поняття про різновиди гармонічних зворотів (автентичний, плагальний і повний). Читання з листа та транспонування нескладного музичного матеріалу у вивчені тональності. Імпровізація мотивів та фраз. Володіє основними прийомами звуковидобування, вміє їх вірно застосовувати на практиці; контролює якість звука, динаміку, артикуляцію; володіє музичною термінологією в межах типової навчальної програми; вміє виконувати твори в характері, що відповідає даному жанру і стилю; читає з

листа та транспонує у вивчені тональності нескладні нотні тексти; розбирає твори, що виконує, визначає особливості виразних позначень, тональність, форму, жанр, штрихи, динаміку, темп тощо; володіє навичками підбору, акомпанування та гри в ансамблі; демонструє сценічну культуру та витримку під час публічного виступу.

6.2 Структура освітнього компоненту

ТЕМА	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		Лекції	Семінари	Практичні	Індивід. роб.	Самос. робота		Курсова роб.	Лекції	Семінари	Практичні	Індивід.
МОДУЛЬ 1.												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Знайомство з навичками здобувача.	5				3	2	5				2	3
Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	25				15	10	25				6	19
Змістовий модуль 2												
Тема 3. Вивчення гамм.	60				30	30	60				6	54
Модульний контроль знань Диференційований залік												
Всього за модулем	90				48	42	90				14	76
МОДУЛЬ 2.												
Змістовий модуль 3												
Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	22				12	10	22				2	20
Тема 5. Робота над етюдами.	22				12	10	22				4	18
Змістовий модуль 4												
Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	22				12	10	22				4	18
Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	24				12	12	24				4	20
Модульний контроль знань. Екзамен												
Всього за модулем	90				48	42	90				14	76
МОДУЛЬ 3.												
Змістовий модуль 5												
Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	24				12	12	24				4	20
Тема 9. Фразування та штрихи.	26				12	14	26				5	22
Змістовий модуль 6												
Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	40				24	16	40				5	35
Модульний контроль знань.												

Диференційований залік													
Всього за модулем	90			48	42		90				14	76	
МОДУЛЬ 4.													
Змістовий модуль 7													
Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	26			12	14		26				4	22	
Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	26			12	14		26				5	21	
Змістовий модуль 8													
Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	38			24	14		38				5	33	
Модульний контроль знань. Екзамен													
Всього за модулем	90			48	42		90				14	76	
МОДУЛЬ 5.													
Змістовий модуль 9													
Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	26			12	14		26				4	22	
Тема 15. Техніка “sweep” як спосіб виконання арпеджіо.	26			12	14		26				5	21	
Змістовий модуль 10													
Тема 16. Техніка “Terping” як спосіб виконання арпеджіо. “Terping” в імпровізації	38			24	14		38				5	33	
Модульний контроль знань. Диференційований залік													
Всього за модулем	90			48	42		90				14	76	
МОДУЛЬ 6.													
Змістовий модуль 11													
Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	20			12	8		20				3	17	
Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, terping”.	24			12	12		24				3	21	
Змістовий модуль 12													
Тема 19. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	23			12	11		23				4	19	
Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обіграванні аккордів.	23			12	11		23				4	19	
Модульний контроль знань. Екзамен													
Всього за модулем	90			48	42		90				14	76	
МОДУЛЬ 7.													
Змістовий модуль 13													
Тема 21. Основи джазової імпровізації.	26			9	17		26				5	21	
Тема 22. Використання ладів народної музики.	26			9	17		26				4	22	
Змістовий модуль 14													
Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	38			18	20		38				5	33	
Модульний контроль знань. Екзамен													
Всього за модулем	90			36	54		90				14	76	

МОДУЛЬ 8.														
Змістовий модуль 15														
Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	16				12	4		16				4	12	
Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	16				12	4		16				6	10	
Змістовий модуль 16														
Тема 26. Блюзова гама та секвенції	28				24	4		28				4	24	
Курсова робота з фаху	30					27	3	30					27	3
Модульний контроль знань. Диференційований залік														
Всього за модулем	90				48		3	90				14	75	3
Всього	720				375	345	3	720				116	601	3

7. ТЕМИ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Теми аудиторної роботи	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Знайомство з навичками здобувача.	3	2
Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	15	6
Тема 3. Вивчення гамм.	30	6
Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	12	2
Тема 5. Робота над етюдами.	12	4
Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	12	4
Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	12	4
Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	12	4
Тема 9. Фразування та штрихи.	12	5
Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	24	5
Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	12	4
Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	12	5
Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	24	5
Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	12	4
Тема 15. Техніка “sweep” як спосіб виконання арпеджіо.	12	5
Тема 16. Техніка “Tapping” як спосіб виконання арпеджіо. “Tapping” в імпровізації	24	5
Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	12	3
Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tapping”.	12	3

Тема 19. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	12	4
Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обіграванні аккордів.	12	4
Тема 21. Основи джазової імпровізації.	9	5
Тема 22. Використання ладів народної музики.	9	4
Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	18	5
Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	12	4
Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	12	6
Тема 26. Блюзова гама та секвенції	24	4
Курсова робота з фаху	3	3
Всього	375	116

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмій і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях відомих виконавців та композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Починаючи з III курсу, *здобувач освіти повинен уміти:*

- самостійно опрацьовувати матеріал, дотримуючись при цьому рекомендацій і застережень викладача;
- аналізувати свої професійні творчі надбання;
- творчо мислити;
- відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому артисту естради необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість гри, технічний рівень тощо. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку та пошуку власної виконавської манери. Здобувача повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

Завдання щодо опрацювання самостійної роботи:

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.
5. Гармонічний аналіз програмних творів
6. Педагогічний аналіз програмних творів.
7. Підготовка до написання та оформлення курсової роботи

Теми самостійної роботи	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Знайомство з навичками здобувача.	2	3
Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	10	19
Тема 3. Вивчення гамм.	30	54
Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	10	20
Тема 5. Робота над етюдами.	10	18
Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	10	18
Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	12	20
Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	12	20
Тема 9. Фразування та штрихи.	14	22
Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	16	35
Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	14	22
Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	14	21
Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	14	33
Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	14	22
Тема 15. Техніка “sweep” як спосіб виконання арпеджіо.	14	21
Тема 16. Техніка “Tepping” як спосіб виконання арпеджіо. “Tepping” в імпровізації	14	33
Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	8	17
Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tepping”.	12	21
Тема 19. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	11	19
Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обіграванні аккордів.	11	19
Тема 21. Основи джазової імпровізації.	17	21
Тема 22. Використання ладів народної музики.	17	22
Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	20	33
Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	4	12
Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	4	10
Тема 26. Блюзова гама та секвенції	4	24

Курсова робота з фаху	27	27
Всього	345	601

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ

Серед багатьох сучасних принципів високої професійної підготовки здобувача освіти під час вивчення освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» на ключових позиціях є індивідуально орієнтований підхід до здобувача, що означає врахування індивідуальних особливостей особистості.

Індивідуальні заняття зі здобувачем зорієнтовані на:

- Вміння контролювати якість та характер звуковидобування.
- Виконувати твори і вправи, використовуючи логічну і зручну аплікатуру.
- Застосовувати засоби музичної виразності (темп і динаміка) для втілення художнього задуму твору.
- Виконувати на інструменті музичний матеріал, розуміє форму твору.
- Вміти розподіляти силу пальців під час виконання сильних і слабких долей.
- Імпровізувати ритмічні варіанти гами із використанням вивчених моделей.
- Робити попередній елементарний аналіз основних ладових функцій мелодичної та басової ліній
- Вміти застосовувати вивчені прийоми та штрихи у творах згідно з образно-виразними вимогами.
- Вирізняти на слух блюз, відчуває його настрій, характер, розуміти специфіку звучання.
- Розрізняти виразні особливості побудови вокального та інструментального типів мелодій.
- Відтворювати складні ритмічні моделі на інструменті
- Імпровізувати, ускладнюючи ритмічний малюнок на окремих долях.
- Формувати слухове уявлення про блюзовий лад.
- Володіти основними прийомами звуковидобування, вміти їх вірно застосовувати на практиці, контролювати якість звука, динаміку, артикуляцію.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- вербальний метод (пояснення);
- емпіричний метод (показ на інструменті);
- пошук навчального репертуару (вправ, творів);
- репродуктивний (відтворення здобувачами вищої освіти педагогічних і методичних прийомів, проілюстрованих викладачем);
- креативний, творчий (створення здобувачами вищої освіти оригінальних варіантів інтерпретації вправ і творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичками педагогічної імпровізації);

- проблемно-пошуковий (самостійний пошук здобувачем засобів і способів розв’язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);
- педагогічний аналіз (формування педагогічного мислення здобувача у конкретних педагогічних ситуаціях засобом аналізу власних дій і діяльності інших здобувачів);

Три основні елементи уроку:

- 1) робота над технічним матеріалом;
- 2) розучування нового матеріалу;
- 3) повторення й удосконалення вивченого.

Перші заняття проводяться у формі ознайомлення с нотним матеріалом.

Протягом перших двох тижнів викладач складає для кожного здобувача план роботи, враховуючи особисті можливості та здібності здобувача, рівень його музичної підготовки, визначаються виконавчі недоліки, складається репертуар, який повинен відповідати програмним вимогам та індивідуальним можливостям кожного здобувача.

Навички soft skills:

- Навички самоорганізації.
- Презентаційні навички.
- Здатність оволодівати сучасною інформацією.
- Демонструвати критичне мислення.
- Участь в концертних програмах Академії.
- Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.
- Забезпечення проходження курсів неформальної освіти:

Значна роль у самомендменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність здобувачів на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином здобувачі освіти мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним розвитком.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення здобувачів у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток здобувача, набутти досвід та створює умови для творчої самореалізації.

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вивчення освітнього компоненту передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп’ютерної системи закладу вищої освіти.

За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача під час

онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Технічні засоби:

студійні монітори «M-Audio BX8»

динамічні мікрофони SHURE SM58

Комп'ютер та/або ноутбук

Обладнання

- TV панель Samsung
- бас-гітара
- комбо-підсилювач для гітари

Методичне забезпечення

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про кваліфікаційну роботу здобувача
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про курсову роботу
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради "Академія мистецтв імені Павла Чубинського"
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Наукова, навчальна та методична література
- Нотний матеріал для проведення практичних занять;
- Наочність (відеозаписи).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

12.1. Основна

1. Бернат, Федір Федорович. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Бернат Федір Федорович ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2019. 20 с.
2. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурноосвітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. 2017. Вип. 15
3. Волокушин, В. Ф. Романси и пісні під гітару шестиструнну [Текст] : [збірник] / Волокушин В. Ф. ; Укр. акад. оригин. идей. - Вінниця : [б. и.], 2013. - 216 с.
4. Дроздова, Олена Олегівна. Творча складова технології гітарного виконавського мистецтва [Текст] : автореф. Дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Дроздова Олена Олегівна ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса, 2020. - 16 с.

5. Дроздова О. Духовно-творча складова гітарної технології як фактор виконавського мистецтва. Дні науки. XIII Всеукраїнська молодіжно-творча конференція. Одеса: ОНМА, 2016. С. 7.
6. Музична школа № 90 Джазові твори для електрогітари у формі 12-тактового блюзу з фортепіанним супроводом. Твори Володимира і Яни Журби. Посібник з імпровізації.
7. Іванніков, Тимур Павлович. Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості [Текст] : монографія / Тимур Іванніков ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. - Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г. [вид.], 2018. - 391 с.
8. Іванніков, Тимур Павлович. Європейська гітарна музика ХХ століття: феноменологія творчості [Текст] : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03 / Іванніков Тимур Павлович ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. - Київ, 2018. - 39 с.
9. Кобзаренко, Юрій Віталійович. Хроніки сонячних струн [Текст] = Хроніки солнечных струн : 2014-2020 : пісні і поезії : акорди для гітари / Юрій Кобзаренко ; упоряд Т. В. Майданович. Київ : Дніпро : Майданович Т. В., 2020. – 783
10. Кригін О. І. Універсалізм творчості Андреса Сеговії та його вплив на становлення вітчизняної гітарної школи : автореф. дис канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / О. І. Кригін; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Харків, 2015. - 20 с.
11. Михайленко М. П. Теоретичні основи формування виконавської майстерності гітариста : автореф. дис канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / М. П. Михайленко; Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського. - К., 2011. - 18 с.
12. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
13. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні 2018. № 11. 48 с.
14. Михайленко М. П. Київська школа гри на гітарі / М. П. Михайленко // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2010. – № 1 (6). – С. 47-50.
15. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Є. Г. Мошак; Одес. держ. муз. акад. ім. А.В. Нежданової. - О., 2012. - 16 с.
16. Порцев М. В. Джазове гітарне виконавство у пострадянському соціокультурному просторі: витоки, тенденції, перспективи. Мистецтвознавчі записки. 2013. Вип. 23. С. 215-222.
17. Рожок В. Жадько В. Українська музична енциклопедія: в 5 т. Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2008, Т. 2. С. 72.
18. Сидоренко В. Твори Михайла Вербицького для гітари «Guitarre № 16»: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2008. 116 с.

- 19.Сметана С. Джазові композиції у творчості сучасних українських композиторів. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки, 2012. Вип. 112. С. 288-296
- 20.Національної Скаутської Організації України. - К. : Українська Видавнича Спілка, 2006. - 108 с.
- 21.Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
- 22.Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
- 23.Чеченя К. VARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с.
- 24.Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
- 25.Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
- 26.Чеченя К. Перкуссионні штрихи // Гітара в Україні. 2016. № 9. 48 с
- 27.Chappel, Jon. Rock guitar for Dummies [Text] / J. Chappel ; forew. C. Verheyen. - New York, New York[etc.] : Hungry minds, 2001. - XXIV, 356 p.
- 28.Witoszynskyj, Leo. Über die Kunst des Gitarrespiels [Text] : Cantabile e ritmico / L. Witoszynskyj. Wien ; München : Doblinger, 2003. – 256
- 29.Phillips, Mark. Guitar for dummies® [Text] / by Mark Phillips and Jon Chappell. - 3rd ed. - Hoboken, New Jersey : Wiley, 2012. - XVI, 388 p.
- 30.AC/DC «Gretrst Hits» / сост. «Guitar College», 2004. – 104 с.
- 31.Blues Guitar hlay- along vol. 7 / Conrad Music, 1956. – 56 с.
- 32.Blues Rck. Guitar Play Aljng. Vol. 14 / Hal Leonard Corpration 1989. – 81 с.
- 33.Blues Vol 38 / Hal Leonard Corporation 1962-65 (Renewed). – 60 с.
- 34.Challenge the Master / John Tapela. Leonard Corporation 1991. – 63 с
- 35.Charlie Parker for Guitar / Mark Voelpel Hal Leonard Corporation 2001. – 104 с.
- 36.Chords & Scales for Guitar / Blake Neely fnd Jtff Schroedl. Hal Leonard Corporation 1997. – с.
- 37.Chuck Berry Songbook / Arc Music corp. 1959. – 85 с.
- 38.Country solos for guitar / Steve Trovato, Leonard Corporation 1986, 2000. 79 с.
- 39.Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
- 40.Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
- 41.Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
- 42.G. Moore “Blads & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
- 43.Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
- 44.J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
- 45.Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
- 46.Jazz. Vol. Arranged and perfomed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64с.
- 47.Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
- 48.Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
- 49.Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57с.
- 50.Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
- 51.Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
- 52.Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с

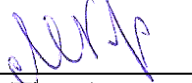
12.2. Допоміжна

1. Бернат Ф.Ф. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень: дис...канд. мистецтвознавства: 17.00.03; Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. Харків, 2019. 205 с.
2. Білецька М., Сопіна Я. Історіогенеза класичної гітарної школи в Україні. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. 2018. № 1. С. 23-28.
3. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурно-освітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. Київ-Полтава, 2017. Вип. 15. С. 107-115.
4. Блажевич В.О. Музично-виконавські традиції західноєвропейської гітарної школи. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 14–15 квітня 2016 року, м. Київ. Київ, 2016. С.353-360.
5. Гітара від блюзу до джаз-року [Ноти] : збірник: Популярні джазові п'єси / ред., сост. Ю. В. Дмитриєвський, ред. С. Н. Колесник, ред., В. А. Манилов. Київ : Музична Україна, 1986. 95 партит. (с.).
6. Гриненко С. М. Гітарні фестивалі та конкурси 2020 року: офлайн та онлайн-формат. Молодий вчений, 2020. №9 (85). С. 4-8.
7. Гриненко С. М. Значення майстер-класів для формування вітчизняних гітарних шкіл (на прикладі Півдня України). East European Scientific Journal, 2020 № 9 (61), part 1. С. 15-18.
8. Гриненко С. М. Композиторський доробок в гітарному мистецтві Півдня України. Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України ХХІ століття: зб. матеріалів Міжнар. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. Київ: НАКККиМ, 2017. С. 57-59.
9. Jamey Aebersold Школа на Эл гитаре. Будапешт 1999г.
- 10.Джаз в ритмі самби. Музична Україна.
- 11.Етюди для 6-ти струнної гітари на різнівиди техніки. Київ. Музична Україна
- 12.Кір'янов Н. Г. "Мистецтво гри на 6-ти струнній гітарі. Ч.1,2,3,4
- 13.Михайленко, Николай Петрович. Справочник гитариста [Текст] / Н. П. Михайленко, Фан Динь Тан. - К. : [б.и.], 1998. - 246 с.
- 14.Молотков В. Джазова імпровізація на шестиструнній гітарі. Киев : Музична Україна, 1983. 110 с.
- 15.Посібник з творів М. Вербицького для гітари. Guitarre № 16 / упор. В. Л. Сидоренко. Львів: СПОЛОМ, 2008. 119 с
- 16.Салан К.О., Цимбал С.В. Гітара – крок за кроком: Навч.-реперт. посіб. для гітаристів початківців / уп. К.О.Салан, С.В. Цимбал. К. : Тонар, 2016 р. 171 с
- 17.Ткаченко В. М. Володимир Доценко і його гітарна школа. Культура України, 2015. № 51. С. 118-127.

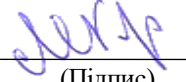
- 18.Ткаченко В. Універсалізм і специфіка музичного мислення у стилях гітарної творчості 1880-1990 років : автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства:17.00.03; Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2013. 16 с.
- 19.Томас Феллоу. URL: <https://meloman.ru/performer/tomas-fellow/> (дата звернення: 18.04.2021).
- 20.Тормахова А. Специфіка взаємодії культурних інститутів та проектів в сучасному українському просторі. Університетська кафедра. Київ: КНЕУ, 2016. №5. С. 7-14
- 21.Ходаковський О. В. Традиції та авангард у сучасних композиціях для гітари. Презентації творів Йо Спорка (Jo Sporck) та Андрія Крижанівського на сценах Житомира. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 2011. Вип. 31. С. 107-118.
- 22.Чеченя К. А. Практичний курс освоєння сучасної технології гри на гітарі (Гітарні перспективи). Оригінальні твори для гітари соло та ансамблів малих форм: навч. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 62 с.

Результати перегляду робочої програми освітнього компоненту

Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н.р.
зі змінами (оновлена загальна кількість годин освітнього компоненту, у тому числі години індивідуальної і самосійної роботи, уточнені методи роботи та форми контролю знань). протокол № 1 від 25 серпня 2021р.

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.
зі змінами (оновлено список рекомендованих джерел на основі рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.06.2022 про історико-культурну складову освітнього процесу).
протокол № 1 від 30 серпня 2022 р

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р.
зі змінами (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К від 31 серпня 2023р.) Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

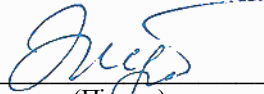
Робоча програма перезатверджена на 2024 / 2025 н.р.
зі змінами оновлено системи оцінювання, відповідно положенню про порядок оцінювання досягнень здобувача та визначення академічної різниці й перезарахування навчальних дисциплін, затвердженого протоколом вченої ради від 30 серпня 2024 р.,
зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 11 від 24 червня 2024 рік.
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р.
відповідно наказу МОН № 842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких
стандартів вищої освіти», спеціальностям переліку галузей знань і спеціальностей,
за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти,
затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №
266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року №
1021), Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 р. № 1625 із
змiнами і доповненнями від 05.12.2024 р. № 1709. Зі змінами в навчальному плані,
затверджених рішенням кафедри протокол № 12 від 24 червня 2025 рік.

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедрою

(Підпис)

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

(Прізвище, ініціали)

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

Сергеєнко О.М.

01 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ»
ЕЛЕКТРОГІТАРА**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради»
Статус дисципліни	Обов’язкова

Київ – 2025 р.

Робоча програма освітнього компоненту «**Спеціальний клас за видами. Електрогітара**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **В5 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми «**Музичне мистецтво естради**»

Розробники:

Пахомов А.С. – викладач кафедри Музичне мистецтво естради

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри _____ **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 24	Рік підготовки: 1, 2, 3, 4	
Загальна кількість годин – 720		
Кількість модулів – 8,	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII	
	Лекції:	
	Індивідуальні	
	375 год	112 год
Вид підсумкового контролю: концертний показ програми, колоквиум, усний або письмовий аналіз програмних творів	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: Іспит 2,4,6,7 А, К Диференційований залік 1,3,5,8	Самостійна робота:	
	345 год	608 год

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Мета курсу:

Сформувати уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (електрогітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття здобувачами вищої освіти основних навичок гри на гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку здобувач вищої освіти та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Зміст і структура курсу

Протягом вивчення освітнього компоненту Спеціальний клас за видами електрогітара здобувачі закріплюють та поглиблюють знання,

вдосконалюють вміння та навички, отримані на базі освітньої програми молодшого спеціаліста та на основі повної загальної освіти.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Передумовами вивчення освітнього компонента **Спеціальний клас за видами електрогітара** є опанування таких освітніх компонентів (ОК) освітньої програми (ОП):

ОК 9 Теорія музики

ОК 8 Сольфеджіо

ОК 18 Історія світової естради

ОК 19 Історія української естради

ОК 21 Постановка голосу та музичного апарату

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компонента **Спеціальний клас за видами електрогітара** повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14

Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування освітнього компонента «Спеціальний клас за видами»

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Шифр	Назва компетентності	дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність і автономія АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.				ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
загальні (ЗК)						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15

ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн1, Зн2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 17 ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8

						ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 12	Здатність працювати автономно.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15

	відпочинку та ведення здорового способу життя.					
спеціальні (СК)						
СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15 ПРН 17
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 14 ПРН 15
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6

	інтерпретації художнього образу.					
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14

						ПРН 15 ПРН 17
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 6 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 3 ПРН 7 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 15

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	A1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	A1.31. Предметна область A1.33. Професійна термінологія A1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання A1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	A1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання A1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів A1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	A4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	A5. Здатність планувати	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	A5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення

	педагогічних та фахових компетентностей		рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організовувати процес самоосвіти
--	---	--	---

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувач вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувач вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувач вищої освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувача вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення

визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних та практичних знань, умінь, навичок;
- опрацювання навчального матеріалу з навчального компоненту, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю змістового модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувач вищої освіти:

Іспит 2, 4, 6,7

Диференційований залік 1, 3, 5, 8

Курсова робота

Атестаційний екзаме́н

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача вищої освіти.

Диференційований залік, іспит – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1 Т1,2	СР	Змістовий модуль 2 Т3	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 2					
Змістовий модуль 3 Т4,5	СР	Змістовий модуль 4 Т6,7	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100
МОДУЛЬ 3					
Змістовий модуль 5 Т8,9	СР	Змістовий модуль 6 Т10	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 4					
Змістовий модуль 7 Т11, 12	СР	Змістовий модуль 8 Т13	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 5					
Змістовий модуль 9 Т14, 15	СР	Змістовий модуль 10 Т16	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 6					
Змістовий модуль 11 Т17, 18	СР	Змістовий модуль 12 Т19,20	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 7					
Змістовий модуль 13 Т21, 22	СР	Змістовий модуль 14 Т23	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100
МОДУЛЬ 8					
Змістовий модуль 15 Т24, 25	СР	Змістовий модуль 16 Т26	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

Т – теми програми освітнього компоненту

СР – самостійна робота

МК – модульний контроль знань (диференційований залік / екзамен)

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань і умінь
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдання тем модуля

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	отримують здобувачі, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на інструменті, яскраво та переконливо втілюють музичний образ
4	отримують здобувачі, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок.
3	отримують здобувачі, які недостатньо володіють інструментальними навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок.
2	Часткове виконання завдань.
1	Завдання виконано на мінімальному рівні

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- індивідуальні завдання;
- контрольне прослуховування;
- урок – концерт.

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем освітнього компоненту. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувач вищої освіти навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів
- виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації

Підсумкова кількість балів, набрана здобувач вищої освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів з освітнього компоненту.

Здобувач вищої освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
4	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває

	зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Завдання зроблено не вчасно. Здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки, не володіє навчальним матеріалом.

Для самостійної роботи здобувачів освіти рекомендується відповідна наукова, спеціальна, хрестоматійна, періодична література. Навчальний матеріал навчального компонента, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який відпрацьовувався під час проведення навчальних занять. Методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів передбачає засоби самоконтролю та використання інформаційних технологій. Рекомендації організації самостійної роботи та її оцінювання доводяться до відома здобувачів на початку семестру.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні) що підтверджується сертифікатом
- За організацію навчальної діяльності у неформальній та інформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах) що підтверджується сертифікатом. Алгоритм оцінювання такої діяльності відбувається відповідно положення про неформальну та інформальну освіту.
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: музично-педагогічної діяльності, розширення теоретичних базових знань з освітнього компонента, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних інтерпретацією програмних творів, знань з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію,

	аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

На диференційованому заліку та/або іспиті оцінюється:

- артистизм та емоційне піднесення, пізнання художніх закономірностей і особливостей виконання музичних творів
- естрадне витримка, виконавський стиль та творче самовираження

- впевнене виконання та інтонування, артикуляція та агогіка
- засвоєння засобів музичної виразності та логіка розгортання музичної мови,
- мотивація та виконавський розвиток здобувача вищої освіти.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю Шкала оцінювання

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань ЕКЗАМЕН	бали модульного контролю знань ДИФ.ЗАЛ.
Здобувач вищої освіти володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	15 – 20
Здобувач вищої освіти здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкрито недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21 - 25	12 – 14
Здобувач вищої освіти виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	17 – 20	8 – 11
Здобувач вищої освіти не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	12 – 16	5 – 7
Здобувач вищої освіти не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухово-моторна пам'ять.	7 - 11	2 – 4
Навчальна програма виконана на мінімальному рівні	1 – 6	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Загальний рейтинг з модуля (навчального компоненту) **не перевищує 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях, самостійну

роботу та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння навчального компоненту.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet у Google-класі на платформі Google Workspace. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач вищої освіти повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи здобувачів можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованостей;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи;
- Кількість балів за модульний контроль знань не менше 60 балів
- Захист курсової роботи

Курсова робота

Курсова роботи виконуються на завершальній стадії підготовки фахівця спеціальності 025 «Музичне мистецтво» та є підсумком самостійного

комплексного дослідження в одному з напрямів фахового спрямування. Написання курсової роботи здійснюється відповідно до «Положення про курсову роботу (для здобувачів ОП «Музичне мистецтво естради»)». Мета написання курсової роботи – це закріплення здобувача вищої освіти знань, отриманих в ході навчального процесу з пройденого предмету. Завдяки курсовій роботі, викладачеві легше перевірити якість отриманих здобувач вищої освіти знань і здатність застосовувати ці знання до вирішення професійних завдань.

Теми курсових робіт затверджуються на кафедрі, доводяться до відома здобувачів, де вони, як правило, вибирають вподобану тему.

Курсова робота є обов'язковою складовою частиною процесу науково-методичної й професійної підготовки здобувача вищої освіти. Це форма самостійної творчої роботи здобувача. Курсова робота перевіряє не лише теоретичну і практичну підготовку майбутнього фахівця, але і його вміння працювати з літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати педагогічний та науковий досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача. Підготовка цих робіт дає можливість здобувач вищої освіти: систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість, науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність, аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної педагогічної проблеми.

Курсова робота розглядає поняття естради, історія її розвитку, основні види естрадного мистецтва, історичні етапи його становлення і розвитку, особливості композиційної побудови естрадних номерів, розвиток естрадно-вокальних та інструментальних ансамблів в Україні. проблеми організації дозвілля, зайнятості та культурно-естетичного виховання молодого покоління при опануванні сучасного естрадного мистецтва, оскільки трансформаційні зміни, що відбуваються у сучасному соціокультурному просторі, зумовили споживання широкого пласта цього виду мистецтва.

Курсова робота має відповідати таким вимогам:

- відображати сучасний рівень розвитку естрадного мистецтва;
- тема має бути актуальною;
- враховувати загальноприйняті та фахові методи творчого пізнання усіх видів культурного розвитку людства, мистецтва та ролі в ньому представників українського та світового естрадного мистецтва;
- містити цікаві факти, опис явищ і подій, пов'язаних з історією, розвитком та сучасними тенденціями українського і світового естрадного мистецтва;
- містити вагомі й переконливі докази на користь обраної тематики;
- містити аналіз й доказово представляти унікальність обраної тематики роботи.

Курсова робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основну частину (розділи та підрозділи);

- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (при необхідності).

Загальні вимоги до курсової роботи

Формат – вертикальний, А4;

Розмір літер – 14;

Шрифт – Times New Roman;

Міжстроковий інтервал – 1.5;

Об'єм курсової роботи – 15...20 сторінок;

Відступ абзацу – 1.5 см;

Вирівнювання – по ширині;

Поля зліва – 2.5 см до 3 см;

Поля праворуч – 1 см;

Поля внизу і вгорі – 2 см.

Обсяг тексту – 15 - 20 аркушів

До захисту допускаються здобувачі, які в повному обсязі виконали завдання курсової роботи і мають рецензію керівника, що є основою для оцінювання роботи.

Курсова робота (пояснювальна записка і готовий виріб) здається керівнику для перевірки та рецензування за три тижні до запланованого захисту курсових робіт. Не пізніше ніж за 10 днів до захисту рецензована курсова робота подається на кафедру.

Критерії оцінювання курсової роботи :

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
отримує здобувач вищої освіти, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті; у роботі містяться елементи наукового пошуку в теоретичному аспекті на основі опрацювання достатньої кількості наукової літератури; практичний результат обраної теми свідчить про вміння здобувач вищої освіти систематизувати зібраний матеріал, робити узагальнюючі висновки, які відповідають завданням дослідження; здобувач вищої освіти вільно володіє спеціальними термінами, не робить граматичних помилок.	90-100	A
отримує здобувач вищої освіти робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті, але є незначні недоліки методичного або стилістичного характеру. Під час захисту здобувач вищої освіти дає правильні відповіді, але недостатньо аргументовані.	82-89	B
	74-81	C
отримує здобувач вищої освіти, курсова робота якого розкриває теоретичні питання недостатньо повно, містить необґрунтований емпіричний матеріал, неадекватно застосовані методики	64-73	D

дослідження, відсутність інтерпретації результатів методик, аналіз зроблено поверхнево; висновки фрагментарні, не відповідають завданням дослідження, робота оформлена неохайно.	60-63	E
виставляють здобувач вищої освіти, якщо курсова робота виконана не в повному обсязі та з відхиленнями від завдання; оформлена без врахування визначених вимог; мають місце суттєві помилки; здобувач вищої освіти слабо володіє мовою викладу матеріалу.	35-59	FX
	1-34	F

Кваліфікаційна робота здобувач вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувач вищої освіти освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура»

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється атестаційною (кваліфікаційною) комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до «Положення про атестаційну (кваліфікаційну) комісію».

Атестація здійснюється у формі:

- публічного захисту /демонстрації кваліфікаційної роботи (у формі публічної демонстрації сольної концертної програми);
- атестаційного екзамену.

Публічна демонстрація сольної концертної програми.

Публічна демонстрація сольної концертної програми, що пов'язана з виконанням сольної програми, проводиться у формі концертного виступу. Відбувається перевірка рівня інструментальної виконавської майстерності та готовності здобувача до виконавської професійної діяльності.

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального чи інструментального мистецтва.

Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо та /або відеофіксацію процесу атестації.

На підставі рішення атестаційної комісії особі, яка успішно виконала освітню програму на першому рівні вищої освіти, присуджується ступінь бакалавра та присвоюється відповідна кваліфікація.

Шкала оцінювання

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
Здобувач вищої освіти повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом навчального компоненту. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику. Здобувач демонструє високий технічний рівень, розвинуте музичне мислення, розуміння стилістичних особливостей творів. Програма виконана на дуже високому художньому рівні і повністю відповідає атестаційним вимогам.	90-100	A
Здобувач вищої освіти володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Концертна програма виконана на високому художньому рівні, проте здобувач виявляє деякі огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	82-89	B
Здобувач вищої освіти володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Здобувач демонструє добрі виконавсько-професійні навички та уміння, але допускає деякі неточності у виконання музичного тексту, виявляє хиби у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	74-81	C
Здобувач вищої освіти засвоїв менше половини навчального матеріалу, здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	64-73	D
Здобувач виявив у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності, але допускає неточності у виконання музичного тексту, виявляє хиби у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	60-63	E
Здобувач продемонстрував у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності, але в наявності невеликі обмежені виконавських можливостей та розвитку музичного мислення.	35-59	FX
Здобувач продемонстрував недостатній рівень виконавсько-технічної майстерності. Програма з фаху за рівнем складності не відповідає вимогам, є помітні текстові неточності та хиби виконавського втілення музичного тексту твору	1-34	F

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

6. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

6.1 Зміст освітнього компоненту

Модуль I

Тема 1. Знайомство з навичками здобувачів. Оцінка володіння інструментом здобувача вищої освіти; основи постановки, вивчення діапазону та розташування нот на грифі.

Тема 2. Будова електрогітари, основи звуковидобування.

Відомості про правильне звукоутворення. Способи звуковидобування.

Тема 3. Вивчення гамм.

Модуль II

Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.

Тема 5. Робота над етюдами.

Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.

Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.

Зміст першого року навчання

Вміє розрізняти напружене і вільне положення корпусу та рук у положенні сидячи. Вчиться використовувати медіатор. Повторює (грає) за викладачем музичний матеріал на відкритих струнах. Грає вправи на відкритих струнах в повільному темпі, використовувачи тривалості: цілі, половинні, четвертні та восьмі в розмірах 2/4, 3/4, 4/4. Грає хроматичні вправи із застосуванням лівої руки на одній струні змінним штрихом. Правильне використання медіаторних штрихів під час виконання вправ та мелодій різними тривалостями. Вивчає звукоряд, запам'ятовує назву та послідовність нот у звукоряді, домагається чистого та щільного звуку. Продовжує грати вправи вивчені раніше вправи, вдосконалюючи виконавську техніку. Демонструє початкові навички гри в ансамблі (з викладачем). Вивчає такі акорди: C, Am, A7, D7, G7, Em. Грає такі послідовності акордів: C-Am-C-Am, C-A7-C-A7, C-G7-C-G7, C-D7-C-D7, C-Em-C-Em. Відпрацьовує поставлені викладачем завдання шляхом багаторазових повторень. Виконує на комплексному контрольному заході (академічному концерті) програму з 3-4 різнохарактерних п'єси напам'ять кожному модулі.

Модуль III

Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.

Тема 9. Фразування та штрихи.

Тема 10. Робота над творами. Постановка концертного номеру.

Модуль IV

Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.

Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.

Тема 13. Основи джазового акомпанементу.

Зміст другого року навчання

Вчиться контролювати стан м'язів та положення рук. Виконує гами C-dur та a-moll в нульовій позиції з використанням відкритих струн змінним штрихом. Грає пентатоніку e-moll. Грає акорди E, Dm. Виконує ритмічні фігури з

використанням крапки біля ноти. Грає акордові послідовності з використанням нових вивчених акордів: Am-E-Am-E, C-E-C-E, A-D-A-D, Am-Dm-Am-Dm, A-Dm-A-Dm. Виконує прості ритмічні малюнки з використанням вивчених акордових послідовностей. Усвідомлює залежність якості звуку від своєчасного переходу зі струни на струну. Розуміє важливість руху правої руки в діагональному напрямку. Використовує різну силу звуку під час виконання творів, розуміє що таке forte, piano, mezzo piano, mezzo forte. Грає нескладні послідовності використовуючи ч. 4, ч. 5. та power chords. Грає в повільному темпі вертикальну пентатоніку amoll в V позиції використовуючи змінний штрих. Грає акордові послідовності: C-Am-Dm-G7, C-Em-Dm-G7, G-Em-Am-D7. Грає дуолі та квартолі в повільному темпі з допомогою метронома. Виконує 3-4 твори у кожному модулі. Грає дуолями та квартолями вивчені мінорні пентатоніки. Грає акорди та послідовності: B7, E7; G-B7-Em-C, Am-Dm-E7-Am. Знає та називає репертуар відомих виконавців та ансамблів, рекомендованих викладачем. Вміє визначити загальну кількість необхідного робочого часу для самостійного виконання домашньої роботи, розподілити його протягом дня. Починає грати з інструментальною фонограмою Грає акомпанемент до раніше вивчених мелодій. Використовує прийом palm mute у вправах та музичних творах.

Модуль V

Тема 14. Робота над *vibrato* та *бендам*, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.

Тема 15. Техніка “*sweep*” як спосіб виконання арпеджіо.

Тема 16. Техніка “*Tepping*” як спосіб виконання арпеджіо. “*Tepping*” в імпровізації.

Модуль VI

Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.

Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “*sweep*, *tepping*”.

Тема 19. Техніки “*hammer-on*, *pull-off*”, вправи на легато.

Тема 20. Техніка “*chicken-picking*” в обігруванні акордів.

Зміст третього року навчання

Грає блюзові гами a-moll та e-moll від шостої струни у вертикальному напрямку змінним штрихом. Грає вивчені пентатоніки та блюзові гами дуолями, тріолями, квартолями з допомогою метронома. Використовує swing та shuffle під час виконання вправ та композицій. Використовує вивчені акордові апплікатури в поєднанні з прийомом баре (мажорні та мінорні). Грає простий акомпанемент, використовуючи ритмічні фігури в різних стилях (блюз, рок, поп) з використанням синкопованого ритму (swing та shuffle). Грає вивчені пентатоніки та блюзові гами дуолями, тріолями, квартолями та синкопованими дуолями (swing, shuffle) з метрономом. Розвиток координації рук та удосконалення штрихової техніки. Грає хроматичну гаму від ноти «мі» в три октави, починаючи від 6-ї відкритої струни, використовуючи змінний штрих медіатора. Грає гами C-dur у дві октави починаючи з 6-ї струни у вертикальному напрямку. Гама G-dur у дві октави починаючи з 6-ї струни у

вертикальному напрямку. Удосконалення змін позицій. Продовження роботи над якісним звуковидобуванням. Виконує всі вивчені гами різними ритмічними малюнками: дуолями, тріолями, квартолями, shuffle. Використовує аплікатури вивчених гам під час розучування та виконання інструментальних композицій. Грає вправи з використанням прийомів *pull* та *hammer*. Вчиться використовувати прийоми *pull* та *hammer* у невеликих фразах та патернах. Виконує нескладні арпеджіо, контролюючи роботу правої руки. Вчиться акомпанувати за допомогою прийому арпеджіо. Виконує 3-4 твори у кожному модулі.

Модуль VII

Тема 21. Основи джазової імпровізації.

Тема 22. Використання ладів народної музики.

Тема 23. Вивчення “swing” та “shuffle”

Модуль VIII

Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів гами.

Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.

Тема 26. Блюзова гама та секвенції.

Зміст четвертого року навчання

Робота над розвитком техніки для виконання творчих завдань. Вміє свідомо опрацьовувати гами, вправи та етюди, виправляє неякісне звучання. Використовує такі звукові ефекти як: *overdrive*, *distortion*, *delay*. Застосовує демпфірування для досягнення чистоти та якості звучання. Знає аплікатури великих та малих септакордів з використанням прийому *bare* в різних позиціях. Вчиться грати стабільно та емоційно. Виконує гаму C-dur септакордами з використанням прийому *bare* в горизонтальному напрямку (основний звук на 5-ій струні): Cmaj7-Dm7-Em7-Fmaj7- Gmaj7-Am7-Bdim-Cmaj7. Свідомо опрацьовує гами, вправи та етюди. Вміє під час самостійної роботи першочергово працювати над важкими місцями в доступному темпі з метрономом. Накопичення виконавських навичок, удосконалення слухомоторної координації. Вивчення нових технічних прийомів. Продовження опанування можливостей звукопідсилювальної апаратури. Виконує прийоми трель, форшлаг у вправах та в композиціях. Знає як вони позначаються. Використовує різні темброві особливості звукопідсилювальної апаратури для розкриття художнього змісту творів. Виконує вивчені гами від нот: G, A, B, C, D, E на шостій струні дуолями, тріолями, квартолями, shuffle із поступовим прискоренням темпу. Використовує прийом *let ring* під час гри вправ та інструментальних композицій. Виконує 3-4 твори у кожному модулі.

6.2 Структура освітнього компоненту

	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма

ТЕМА	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі					
		Лекції	Семінари	Практичні	Індивід. роб.	Самос. робота		Курсова роб.	Лекції	Семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота
МОДУЛЬ 1.													
Змістовий модуль 1													
Тема 1. Знайомство з навичками здобувача.	5				3	2		5				2	3
Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	25				15	10		25				6	19
Змістовий модуль 2													
Тема 3. Вивчення гамм.	60				30	30		60				6	54
Модульний контроль знань Диференційований залік													
Всього за модулем	90				48	42		90				14	76
МОДУЛЬ 2.													
Змістовий модуль 3													
Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	22				12	10		22				2	20
Тема 5. Робота над етюдами.	22				12	10		22				4	18
Змістовий модуль 4													
Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	22				12	10		22				4	18
Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	24				12	12		24				4	20
Модульний контроль знань. Екзамен													
Всього за модулем	90				48	42		90				14	76
МОДУЛЬ 3.													
Змістовий модуль 5													
Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	24				12	12		24				4	20
Тема 9. Фразування та штрихи.	26				12	14		26				5	22
Змістовий модуль 6													
Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	40				24	16		40				5	35
Модульний контроль знань. Диференційований залік													
Всього за модулем	90				48	42		90				14	76
МОДУЛЬ 4.													
Змістовий модуль 7													
Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	26				12	14		26				4	22
Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	26				12	14		26				5	21
Змістовий модуль 8													
Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	38				24	14		38				5	33

Модульний контроль знань. Екзамен														
Всього за модулем	90			48	42		90				14	76		
МОДУЛЬ 5.														
Змістовий модуль 9														
Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	26			12	14		26				4	22		
Тема 15. Техніка “sweep” як спосіб виконання арпеджіо.	26			12	14		26				5	21		
Змістовий модуль 10														
Тема 16. Техніка “Terrping” як спосіб виконання арпеджіо. “Terrping” в імпровізації	38			24	14		38				5	33		
Модульний контроль знань. Диференційований залік														
Всього за модулем	90			48	42		90				14	76		
МОДУЛЬ 6.														
Змістовий модуль 11														
Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	20			12	8		20				3	17		
Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tepping”.	24			12	12		24				3	21		
Змістовий модуль 12														
Тема 19. Техніки “hummer-on, pull-off”, вправи на легато.	23			12	11		23				4	19		
Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обіграванні аккордів.	23			12	11		23				4	19		
Модульний контроль знань. Екзамен														
Всього за модулем	90			48	42		90				14	76		
МОДУЛЬ 7.														
Змістовий модуль 13														
Тема 21. Основи джазової імпровізації.	26			9	17		26				5	21		
Тема 22. Використання ладів народної музики.	26			9	17		26				4	22		
Змістовий модуль 14														
Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	38			18	20		38				5	33		
Модульний контроль знань. Екзамен														
Всього за модулем	90			36	54		90				14	76		
МОДУЛЬ 8.														
Змістовий модуль 15														
Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	16			12	4		16				4	12		
Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	16			12	4		16				6	10		
Змістовий модуль 16														

Тема 26. Блюзова гама та секвенції	28			24	4		28			4	24	
Курсова робота з фаху	30				27	3	30				27	3
Модульний контроль знань. Диференційований залік												
Всього за модулем	90			48		3	90			14	75	3
Всього	720			375	345	3	720			116	601	3

7. ТЕМИ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Теми аудиторної роботи	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Знайомство з навичками здобувача.	3	2
Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	15	6
Тема 3. Вивчення гамм.	30	6
Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	12	2
Тема 5. Робота над етюдами.	12	4
Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	12	4
Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	12	4
Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	12	4
Тема 9. Фразування та штрихи.	12	5
Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	24	5
Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	12	4
Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	12	5
Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	24	5
Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	12	4
Тема 15. Техніка "sweep" як спосіб виконання арпеджіо.	12	5
Тема 16. Техніка "Tepping" як спосіб виконання арпеджіо. "Tepping" в імпровізації	24	5
Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	12	3
Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів "sweep, tepping".	12	3
Тема 19. Техніки "hammer-on, pull-off", вправи на легато.	12	4
Тема 20. Техніка "chicken-picking" в обіграванні аккордів.	12	4
Тема 21. Основи джазової імпровізації.	9	5
Тема 22. Використання ладів народної музики.	9	4
Тема 23. Вивчення "swing" та "shafle"	18	5
Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	12	4
Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	12	6
Тема 26. Блюзова гама та секвенції	24	4

Курсова робота з фаху	3	3
Всього	375	116

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях відомих виконавців та композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Починаючи з III курсу, *здобувач вищої освіти повинен уміти:*

- самостійно опрацьовувати матеріал, дотримуючись при цьому рекомендацій і застережень викладача;
- аналізувати свої професійні творчі надбання;
- творчо мислити;
- відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому артисту естради необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість гри, технічний рівень тощо. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку та пошуку власної виконавської манери. Здобувач вищої освіти повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

Завдання щодо опрацювання самостійної роботи:

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.
5. Гармонічний аналіз програмних творів
6. Педагогічний аналіз програмних творів.
7. Підготовка до написання та оформлення курсової роботи

Теми самостійної роботи	денна форма навчання	заочна форма навчання
-------------------------	----------------------	-----------------------

Тема 1. Знайомство з навичками здобувача.	2	3
Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	10	19
Тема 3. Вивчення гамм.	30	54
Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	10	20
Тема 5. Робота над етюдами.	10	18
Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	10	18
Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	12	20
Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	12	20
Тема 9. Фразування та штрихи.	14	22
Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	16	35
Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	14	22
Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	14	21
Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	14	33
Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	14	22
Тема 15. Техніка “sweep” як спосіб виконання арпеджіо.	14	21
Тема 16. Техніка “Tapping” як спосіб виконання арпеджіо. “Tapping” в імпровізації	14	33
Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	8	17
Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tapping”.	12	21
Тема 19. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	11	19
Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обігруванні аккордів.	11	19
Тема 21. Основи джазової імпровізації.	17	21
Тема 22. Використання ладів народної музики.	17	22
Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	20	33
Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	4	12
Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	4	10
Тема 26. Блюзова гама та секвенції	4	24
Курсова робота з фаху	27	27
Всього	345	601

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ

Серед багатьох сучасних принципів високої професійної підготовки здобувача освіти під час вивчення освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» на ключових позиціях є індивідуально орієнтований підхід до здобувачів, що означає врахування індивідуальних особливостей особистості.

Індивідуальні заняття зі здобувачем вищої освіти зорієнтовані на:

- Вміння контролювати якість та характер звуковидобування.
- Виконувати твори і вправи, використовуючи логічну і зручну аплікатуру.

- Застосовувати засоби музичної виразності (темп і динаміка) для втілення художнього задуму твору.
- Виконувати на інструменті музичний матеріал, розуміє форму твору.
- Вміти розподіляти силу пальців під час виконання сильних і слабких долей.
- Імпровізувати ритмічні варіанти гами із використанням вивчених моделей.
- Робити попередній елементарний аналіз основних ладових функцій мелодичної та басової ліній
- Вміти застосовувати вивчені прийоми та штрихи у творах згідно з образно-виразними вимогами.
- Вирізняти на слух блюз, відчуває його настрій, характер, розуміти специфіку звучання.
- Розрізняти виразні особливості побудови вокального та інструментального типів мелодій.
- Відтворювати складні ритмічні моделі на інструменті
- Імпровізувати, ускладнюючи ритмічний малюнок на окремих долях.
- Формувати слухове уявлення про блюзовий лад.
- Володіти основними прийомами звуковидобування, вміти їх вірно застосовувати на практиці, контролювати якість звука, динаміку, артикуляцію.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- вербальний метод (пояснення);
- емпіричний метод (показ на інструменті);
- пошук навчального репертуару (вправ, творів);
- репродуктивний (відтворення здобувачами вищої освіти педагогічних і методичних прийомів, проілюстрованих викладачем);
- креативний, творчий (створення здобувачами вищої освіти оригінальних варіантів інтерпретації вправ і творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичками педагогічної імпровізації);
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук здобувач вищої освіти засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);
- педагогічний аналіз (формування педагогічного мислення здобувачів у конкретних педагогічних ситуаціях засобом аналізу власних дій і діяльності інших здобувачів);

Три основні елементи уроку:

- 1) робота над технічним матеріалом;
- 2) розучування нового матеріалу;
- 3) повторення й удосконалення вивченого.

Перші заняття проводяться у формі ознайомлення с нотним матеріалом.

Протягом перших двох тижнів викладач складає для кожного здобувача вищої освіти план роботи, враховуючи особисті можливості та здібності здобувача, рівень його музичної підготовки, визначаються виконавчі недоліки, складається репертуар, який повинен відповідати програмним вимогам та індивідуальним можливостям кожного здобувача освіти.

Перші заняття проводяться у формі ознайомлення с нотним матеріалом. Протягом перших двох тижнів викладач складає для кожного здобувача вищої освіти план роботи, враховуючи особисті можливості та здібності здобувача, рівень його музичної підготовки, визначаються виконавчі недоліки, складається репертуар, який повинен відповідати програмним вимогам та індивідуальним можливостям кожного здобувача.

Навички soft skills:

- Навички самоорганізації.
- Презентаційні навички.
- Здатність оволодівати сучасною інформацією.
- Демонструвати критичне мислення.
- Участь в концертних програмах Академії.
- Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.
- Забезпечення проходження курсів неформальної освіти:

Значна роль у самоменджменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність здобувачів на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином здобувачі мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним розвитком.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення здобувачів у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток здобувачів, набутти досвід та створює умови для творчої самореалізації.

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Вивчення освітнього компоненту передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача вищої освіти під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.

Технічні засоби:

студійні монітори «M-Audio BX8»

динамічні мікрофони SHURE SM58

Комп'ютер та/або ноутбук

Обладнання

- TV панель Samsung
- електро-гітара «Yamaha»
- акустична гітара «Yamaha»

- комбо-підсилювач для гітари

Методичне забезпечення

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про курсову роботу
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Наукова, навчальна та методична література
- Нотний матеріал для проведення практичних занять;
- Наочність (відеозаписи).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

12.1. Основна

1. Авдонін Е. Ветерани-гітаристи згадують // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
2. Андріанов Д. 5 елементів імпровізації. Самовчитель +DVD відео
3. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Частина 1.
4. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Навчальний курс. Частина 2.
5. Баранова Л. М. Актуальні проблеми кроскультурної підготовки майбутніх учителів в Україні / Л. М. Баранова // Вісник Чернігівського національного університету ім. Т. Г. Шевченка : Педагогічні науки. –Чернігів, 2018. – С. 12–15.
6. Брижата О. Вибір методик для індивідуальних стилів навчання / Ольга Брижата // Відкритий урок. – 2012. – № 3. – С. 46–50.
7. Бруно Д. Мистецтво гри медіатором +DVD відео
8. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі / Лео Вітошинський ; пер. з нім. Л. Мельник. – Львів : БаК, 2006. – 282 с.
9. Іванюк В. Інноваційні прийоми гри на гітарі: педагогічний аспект // Актуальні проблеми мистецько-педагогічної освіти. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2018. С. 76–80
10. Кондрашова Л. В. Емоційна домінанта підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності / Лідія Валентинівна Кондрашова // Рідна школа. – 2010. – № 7–8. – С. 14–19.
11. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48с.
12. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні. 2018. № 11. 48 с.
13. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. Дис. канд. мист. / Є. Г.

- Мошак. – Одеса, 2012. – 16 с
14. Нестерова А. Грані гітари – грані особистості // Гітара в Україні. 2010. № 3. 48 с
 15. Олексюк О. М. Діагностика мистецької компетентності здобувачів: пошук методичного інструментарію / Ольга Миколаївна Олексюк // Вища освіта України. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – Київ, 2010. – Дод. 4, том V. – 572 с.
 16. Прийоми до фінгерстайлу [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.guitartricks.com/techniques.php>
 17. Салан К., Цимбал С. Гітара – крок за кроком. Київ, 2016. 171 с.
 18. Филиберто Р. Школа гри на бас-гітарі. Частина 1
 19. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
 20. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
 21. Чеченя К. BARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с. 27. Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с. 28. Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
 22. Achard K. History and Development of the American Guitar / Ken Achard. USA – 1990. – Vol.3. – № 3. – P. 13–14.
 23. Du Brock A. Travis Picking: A Guitarist's Guide to Fingerpicking Techniques,
 24. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
 25. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
 26. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
 27. G. Moore “Blads & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
 28. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
 29. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
 30. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
 31. Jazz. Vol. Arranged and performed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64 с.
 32. Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
 33. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
 34. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57 с. 42.
 35. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
 36. Patterns, and Styles Paperback / Andrew Du Brock. – USA : Hal Leonard, 2011. – 60 p.
 37. Percussive fingerstyle [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу : <https://www.musicradar.com/tuition/guitars/percussivefingerstyle-with-jon-gomm-602201>
 38. Peer Gynt. E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
 39. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с.
 40. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.
 41. Taylor J. Toneproduction on classical guitar / John Taylor. – London : Musical News Services Ltd, 1978. – 80 p.
 42. Tennant S. Pumping Nylon / Scott Tennant.–Van Huys : Alfred Publishing

Companu, 1998.– 95 p.

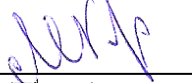
12.2. Допоміжна

1. Бернат Ф.Ф. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень: дис...канд. мистецтвознавства: 17.00.03; Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. Харків, 2019. 205 с.
2. Білецька М., Сопіна Я. Історіогенеза класичної гітарної школи в Україні. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. 2018. № 1. С. 23-28.
3. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурно-освітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. Київ-Полтава, 2017. Вип. 15. С. 107-115.
4. Блажевич В.О. Музично-виконавські традиції західноєвропейської гітарної школи. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття. Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції, 14–15 квітня 2016 року, м. Київ. Київ, 2016. С.353-360.
5. Гриненко С. М. Гітарні фестивалі та конкурси 2020 року: офлайн та онлайн-формат. Молодий вчений, 2020. №9 (85). С. 4-8.
6. Гриненко С. М. Значення майстер-класів для формування вітчизняних гітарних шкіл (на прикладі Півдня України). East European Scientific Journal, 2020 № 9 (61), part 1. С. 15-18. Гриненко С. М. Композиторський доробок в гітарному мистецтві Півдня України. Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України ХХІ століття: зб. матеріалів Міжнар. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. Київ: НАКККіМ, 2017. С. 57-59.
7. Jamey Aebersold Школа на Эл гитаре. Будапешт 1999г.
8. Джаз в ритмі самби. Музична Україна.
9. Етюди для 6-ти струнної гітари на різні види техніки. Київ. Музична Україна
10. Кір'янов Н. Г. "Мистецтво гри на 6-ти струнній гітарі. Ч.1,2,3,4
11. Михайленко, М.П. Довідник гітариста [Текст] / Н. П. Михайленко, Фан Динь Тан. - К. : [б.и.], 1998. - 246 с.
12. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : дис. канд. пед. наук / Михаськова Марина Анатоліївна. – Київ, 2007. – 235 с.
13. Посібник з творів М. Вербицького для гітари. Guitarre № 16 / упор. В. Л. Сидоренко. Львів: СПОЛОМ, 2008. 119 с
14. Салан К.О., Цимбал С.В. Гітара – крок за кроком: Навч.-реперт. посіб. для гітаристів-початківців / уп. К.О.Салан, С.В. Цимбал. К. : Тонар, 2016 р. 171 с
15. Симоненко В. С. Мелодії джаза. Антологія. Изд. 4, перераб., доп. Київ : Музична Україна, 1984. 319 с.
16. Ткаченко В. М. Володимир Доценко і його гітарна школа. Культура України, 2015. № 51. С. 118-127.
17. Ткаченко В. Універсалізм і специфіка музичного мислення у стилях гітарної творчості 1880 – 1990 років : автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства:17.00.03; Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2013. 16 с.

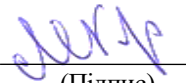
- 18.Тормахова А. Специфіка взаємодії культурних інститутів та проектів в сучасному українському просторі. Університетська кафедра. Київ: КНЕУ, 2016. №5. С. 7-14
- 19.Ходаковський О. В. Традиції та авангард у сучасних композиціях для гітари. Презентації творів Йо Спорка (Jo Sporck) та Андрія Крижанівського на сценах Житомира. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 2011. Вип. 31. С. 107-118.
- 20.Харнонкурт Н. Музика як мова звуків. Науково-популярне видання. Суми: Собор, 2002. 184 с.
- 21.Хорошавіна О. Актуальні питання сучасного академічного гітарного виконавства. Науковий вісник НМАУ ім.. П.І. Чайковського. Київ, 2009, Вип. 82. С. 61-68.
- 22.Чеченя К. А. Практичний курс освоєння сучасної технології гри на гітарі (Гітарні перспективи). Оригінальні твори для гітари соло та ансамблів малих форм: навч. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 62 с.

Результати перегляду робочої програми освітнього компоненту

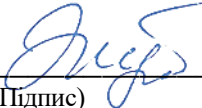
Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н.р.
зі змінами (оновлена загальна кількість годин освітнього компоненту, у тому числі години індивідуальної і самосійної роботи, уточнені методи роботи та форми контролю знань). протокол № 1 від 25 серпня 2021р.

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

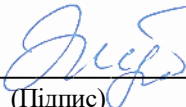
Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.
зі змінами (оновлено список рекомендованих джерел на основі рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.06.2022 про історико-культурну складову освітнього процесу).
протокол № 1 від 30 серпня 2022 р

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р.
зі змінами (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К від 31 серпня 2023р.) Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

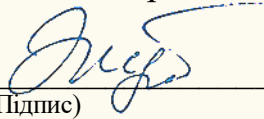
Робоча програма перезатверджена на 2024 / 2025 н.р.
зі змінами оновлено системи оцінювання, відповідно положенню про порядок оцінювання досягнень здобувачів та визначення академічної різниці й перезарахування навчальних дисциплін, затвердженого протоколом вченої ради від 30 серпня 2024 р.,
зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 11 від 24 червня 2024 рік.
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р.
відповідно наказу МОН № 842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти», спеціальностям переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021), Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 р. № 1625 із змінами і доповненнями від 05.12.2024 р. № 1709. Зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 12 від 24 червня 2025 рік.

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

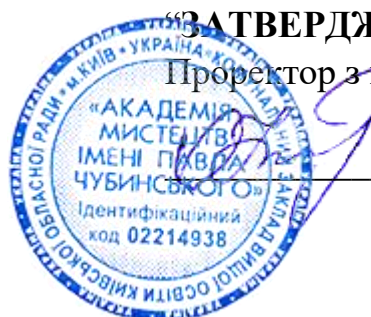
Завідувачка кафедрою

(Підпис)

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

(Прізвище, ініціали)

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

Сергеєнко О.М.
01 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ»
УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Київ – 2025 р.

Робоча програма освітнього компоненту **Спеціальний клас за видами Ударні інструменти** для здобувачів вищої освіти галузі знань **В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»**, спеціальності **В5 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Музичне мистецтво естради»**

Розробник: Машковцев Є.А. – викладач кафедри

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри _____ **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ ДЛЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 24	Рік підготовки: 1,2,3,4	
Загальна кількість годин – 720		
Кількість модулів – 8	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год	I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII	
	Лекції:	
	Індивідуальні	
	375 год	112 год
Вид підсумкового контролю:	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: Іспит 2,4,6,7 А, К Диференційований залік 1,3,5,8	Самостійна робота:	
	345 год	608 год

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ Призначення дисципліни

Спеціальний клас за видами ударні інструменти належить провідне місце в комплексі дисциплін, спрямованих на формування професійних якостей музиканта естрадно-джазового напрямку. Досконале володіння музичним інструментом, вміння високохудожньо інтерпретувати художні твори є обов'язковим показником рівня професійної підготовки.

Мета курсу – підготувати кваліфікованих спеціалістів, які володітимуть комплексом фахових знань і вмінь, музично-виконавською майстерністю, високою виконавською культурою, що необхідні для діяльності в якості артистів естрадного оркестру (ансамблю), концертних виконавців, педагогів.

Завдання курсу:

- розвивати музичне мислення;
- набути навички інтерпретації творів найрізноманітніших стилів і напрямків;
- теоретично аналізувати музичний твір у структурному, текстологічному, історико-типологічному аспектах;
- глибоко відчувати стилістику виконуваних творів;
- вміти створити глибину і перспективу звучання музичної композиції;
- оволодіти тембральною процесуальністю виконання;
- володіти різноманітними прийомами гри на музичному інструменті;
- опанувати штрихову техніку;

- вільно орієнтуватися в темпо, метроритмічних структурах виконання;
- виробити слухомоторну орієнтацію;
- оволодіти різноманітними засобами акцентуації;
- вільно імпровізувати;
- набути навички довготривалого запам'ятовування музичних творів;
- володіти власними емоціями, артистичною поведінкою на сцені;
- формувати досвід концертно-виконавської діяльності;
- накопичити концертний репертуар.

Основна форма навчальної роботи – індивідуальні заняття в класі із спеціального інструменту. Зміст навчання передбачає диференційований підхід до індивідуального рівня підготовки студентів, використання активних методів навчання, впровадження нових навчальних методик.

Прийоми виконання естрадно-джазового репертуару базуються на методиці класичної виконавської школи.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Передумовами вивчення освітнього компоненту **Спеціальний клас за видами ударні інструменти** є опанування таких освітніх компонентів (ОК) освітньої програми (ОП):

- ОК 9 Теорія музики
- ОК 8 Сольфеджіо
- ОК 18 Історія світової естради
- ОК 19 Історія української естради
- ОК 21 Постановка голосу та музичного апарату

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту **Спеціальний клас за видами ударні інструменти** повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в	ПРН 7

різних дослідницьких жанрах.	
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування освітнього компонента Спеціальний клас за видами ударні інструменти

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Шифр	Назва компетентності	дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність і автономія АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.				ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
загальні (ЗК)						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15

						ПРН 17
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.	Зн1, Зн2		К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8

						ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 12	Здатність працювати автономно.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15

	відпочинку та ведення здорового способу життя.					
спеціальні (СК)						
СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15 ПРН 17
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 14 ПРН 15
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 6

СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 15
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 1 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 5 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15 ПРН 17
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 6 ПРН 12

	просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.					ПРН 14 ПРН 15
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 3 ПРН 7 ПРН 12 ПРН 14 ПРН 15
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 8 ПРН 12 ПРН 15

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	A1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	A1.31. Предметна область A1.33. Професійна термінологія A1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання A1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	A1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання A1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів A1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	A4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	A5. Здатність планувати	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	A5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний,

	підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей		інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організувати процес самоосвіти
--	--	--	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими

джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- рівень знань на семінарських заняттях;
- опрацювання навчального матеріалу з дисципліни, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю змістового модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувачів освіти:

Іспит 2, 4, 6, 7

Диференційований залік 1, 3, 5, 8

Курсова робота

Атестаційний екзамен

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача вищої освіти.

Диференційований залік, іспит – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку, екзамену може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувач вищої освіти

МОДУЛЬ 1					
Змістовий модуль 1 Т1, 2, 3, 4	СР	Змістовий модуль 2 Т5, 6	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 2					
Змістовий модуль 3 Т7, 8	СР	Змістовий модуль 4 Т9, 10	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100
МОДУЛЬ 3					
Змістовий модуль 5 Т11, 12	СР	Змістовий модуль 6 Т13, 14	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

МОДУЛЬ 4					
Змістовий модуль 7 Т15, 16	СР	Змістовий модуль 8 Т17, 18	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 5					
Змістовий модуль 9 Т19, 20	СР	Змістовий модуль 10 Т21, 22	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100
МОДУЛЬ 6					
Змістовий модуль 11 Т23, 24	СР	Змістовий модуль 12 Т25, 26	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100

МОДУЛЬ 7					
Змістовий модуль 13 Т27, 28	СР	Змістовий модуль 14 Т29, 30	СР	МК ЕКЗАМЕН	всього
30	10	20	10	30	100
МОДУЛЬ 8					
Змістовий модуль 15 Т31, 32	СР	Змістовий модуль 16 Т33, 34	СР	МК Д.З.	всього
30	10	30	10	20	100

Т – теми програми **ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ**

СР – самостійна робота

МК – модульний контроль знань (диференційований залік/екзамен)

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість	Кількість	Максимальна кількість
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань під час опитування;
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання завдання тем модуля

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	отримують здобувачі вищої освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на інструменті, яскраво та переконливо втілюють музичний образ
4	отримують здобувачі вищої освіти, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок.
3	отримують здобувачі вищої освіти, які недостатньо володіють інструментальними навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок.
2	Часткове виконання завдань.

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- індивідуальні завдання під час аудиторної роботи;
- контрольне прослуховування;
- урок - концерт;

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем освітнього компоненту. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів освіти
- виховання самостійності, відповідальності та організованості
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самовдосконаленням та самореалізації
- опанування здобувачем вищої освіти елементів методики наукових досліджень

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів освіти з освітнього компоненту.

Здобувач вищої освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.
4	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням модуля.

3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1	Завдання зроблено не вчасно. Здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки, не володіє навчальним матеріалом.

Для самостійної роботи здобувачів освіти рекомендується відповідна наукова, спеціальна, хрестоматійна, періодична література. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який відпрацьовувався під час проведення навчальних занять. Методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти передбачає засоби самоконтролю та використання інформаційних технологій.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні) що підтверджується сертифікатом
- За організацію навчальної діяльності у неформальній та інформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах) що підтверджується сертифікатом. Алгоритм оцінювання такої діяльності відбувається відповідно положення про неформальну та інформальну освіту.
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: музично-педагогічної діяльності, розширення теоретичних базових знань з освітнього компоненту, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних інтерпретацією програмних творів, знань з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при цьому робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувачу вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

На диференційованому заліку та/або іспиті оцінюється:

- артистизм та емоційне піднесення, пізнання художніх закономірностей і особливостей виконання музичних творів
- естрадне витримка, виконавський стиль та творче самовираження
- впевнене виконання та інтонування, артикуляція та агогіка
- засвоєння засобів музичної виразності та логіка розгортання музичної мови,
- мотивація та виконавський розвиток здобувача вищої освіти.

**Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Шкала оцінювання**

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань ЕКЗАМЕН	бали модульного контролю знань ДИФ.ЗАЛ.
Здобувач вищої освіти володіє усім комплексом знань, навичок і вмінь, передбачених програмою: розвинуті віртуозно-технічні навички та музично-виконавські прийоми; у підготовці музичних творів здійснюється поетапна робота, кінцевим результатом якої є відтворення авторського задуму та стилістичних особливостей; виконання технічне, творче і розкриває художній образ творів; високий рівень розвитку музичного слуху, здатність до імпровізації.	26-30	15 – 20
Здобувач вищої освіти здатен до грамотного виконання тексту, має гарний рівень технічної підготовки, але відтворення художнього змісту творів розкриті недостатньо емоційно і виразно, непевна орієнтація в стилістичних особливостях.	21 - 25	12 – 14
Здобувач вищої освіти виконує текст музичних творів у повному обсязі, але виконавські та технічні прийоми недостатньо розвинуті. Невиразне фразування і динаміка. Має слабкі навички у виконанні музично-виконавських прийомів.	17 – 20	8 – 11
Здобувач вищої освіти не відтворює текст творів у повному обсязі, не орієнтується в темпах, звуковеденні, виконання не розкриває художній образ творів.	12 – 16	5 – 7
Здобувач вищої освіти не здатен до виконання нотного тексту творів у повному обсязі: наявні помилки в тексті, зупинки при виконанні, перегравання. Нерозвинуті технічні навички та слухомоторна пам'ять.	7 - 11	2 – 4
Навчальна програма виконана на мінімальному рівні	1 – 6	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Загальний рейтинг з модуля (дисципліни) **не перевищує 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях, виконання

самостійних робіт та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача вищої освіти повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи здобувачів освіти можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

Умови допуску до підсумкового екзамену:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи;
- Кількість балів за модульний контроль знань не менше 60 балів
- Захист курсової роботи

Курсова робота

Курсова роботи виконуються на завершальній стадії підготовки фахівця спеціальності 025 «Музичне мистецтво» та є підсумком самостійного

комплексного дослідження в одному з напрямів фахового спрямування. Написання курсової роботи здійснюється відповідно до «Положення про курсову роботу (для здобувачів ОП «Музичне мистецтво естради»)». Мета написання курсової роботи – це закріплення здобувачем знань, отриманих в ході навчального процесу з пройденого предмету. Завдяки курсовій роботі, викладачеві легше перевірити якість отриманих здобувачем знань і здатність застосовувати ці знання до вирішення професійних завдань.

Теми курсових робіт затверджуються на відповідній кафедрі, доводяться до відома здобувачів освіти, де вони, як правило, вибирають вподобану тему.

Курсова робота є обов'язковою складовою частиною процесу науково-методичної й професійної підготовки здобувача вищої освіти. Це форма самостійної творчої роботи здобувача вищої освіти. Курсова робота перевіряє не лише теоретичну і практичну підготовку майбутнього фахівця, але і його вміння працювати з літературою, досліджувати, аналізувати, систематизувати, узагальнювати педагогічний та науковий досвід, вести науково-педагогічні дослідження під керівництвом викладача. Підготовка цих робіт дає можливість здобувачу вищої освіти: систематизувати здобуті теоретичні знання, перевіряти їх якість, науково і креативно мислити, розвивати пізнавальну активність, аналізувати та порівнювати різні підходи щодо розв'язання певної педагогічної проблеми.

Курсова робота розглядає поняття естради, історія її розвитку, основні види естрадного мистецтва, історичні етапи його становлення і розвитку, особливості композиційної побудови естрадних номерів, розвиток естрадно-вокальних та інструментальних ансамблів в Україні. проблеми організації дозвілля, зайнятості та культурно-естетичного виховання молодого покоління при опануванні сучасного естрадного мистецтва, оскільки трансформаційні зміни, що відбуваються у сучасному соціокультурному просторі, зумовили споживання широкого пласта цього виду мистецтва.

Курсова робота має відповідати таким вимогам:

- відображати сучасний рівень розвитку естрадного мистецтва;
- тема має бути актуальною;
- враховувати загальноприйняті та фахові методи творчого пізнання усіх видів культурного розвитку людства, мистецтва та ролі в ньому представників українського та світового естрадного мистецтва;
- містити цікаві факти, опис явищ і подій, пов'язаних з історією, розвитком та сучасними тенденціями українського і світового естрадного мистецтва;
- містити вагомі й переконливі докази на користь обраної тематики;
- містити аналіз й доказово представляти унікальність обраної тематики роботи.

Курсова робота повинна містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основну частину (розділи та підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;

– додатки (при необхідності).

Загальні вимоги до курсової роботи

Формат – вертикальний, А4;

Розмір літер – 14;

Шрифт – Times New Roman;

Міжстрочковий інтервал – 1.5;

Об'єм курсової роботи – 15...20 сторінок;

Відступ абзацу – 1.5 см;

Вирівнювання – по ширині;

Поля зліва – 2.5 см до 3 см;

Поля праворуч – 1 см;

Поля внизу і вгорі – 2 см.

Обсяг тексту – 15 - 20 аркушів

До захисту допускаються здобувач вищої освіти, які в повному обсязі виконали завдання курсової роботи і мають рецензію керівника, що є основою для оцінювання роботи.

Курсова робота (пояснювальна записка і готовий виріб) здається керівнику для перевірки та рецензування за три тижні до запланованого захисту курсових робіт. Не пізніше ніж за 10 днів до захисту рецензована курсова робота подається на кафедру.

Критерії оцінювання курсової роботи :

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
отримує здобувач вищої освіти, робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті; у роботі містяться елементи наукового пошуку в теоретичному аспекті на основі опрацювання достатньої кількості наукової літератури; практичний результат обраної теми свідчить про вміння здобувача вищої освіти систематизувати зібраний матеріал, робити узагальнюючі висновки, які відповідають завданням дослідження; здобувач вищої освіти вільно володіє спеціальними термінами, не робить граматичних помилок.	90-100	A
отримує здобувач вищої освіти робота якого оформлена відповідно до вимог; зміст курсової роботи в повному обсязі відповідає темі та визначеній меті, але є незначні недоліки методичного або стилістичного характеру. Під час захисту здобувач вищої освіти дає правильні відповіді, але недостатньо аргументовані.	82-89	B
	74-81	C
отримує здобувач вищої освіти, курсова робота якого розкриває теоретичні питання недостатньо повно, містить необґрунтований емпіричний матеріал, неадекватно застосовані методики дослідження, відсутність інтерпретації результатів методик, аналіз зроблено поверхнево; висновки фрагментарні, не відповідають завданням дослідження, робота оформлена неохайно.	64-73	D
	60-63	E
виставляють здобувачу вищої освіти, якщо курсова робота виконана не в повному обсязі та з відхиленнями від завдання; оформлена без врахування визначених вимог; мають місце суттєві помилки; здобувач вищої освіти слабо володіє мовою викладу матеріалу.	35-59	FX
	1-34	F

Кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувачів вищої освіти освітньо-професійних програм «Музичне мистецтво естради», «Звукорежисура». Атестація випускників освітньої програми «Музичне мистецтво естради» здійснюється атестаційною (кваліфікаційною) комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, відповідно до «Положення про атестаційну (кваліфікаційну) комісію».

Атестація здійснюється у формі:

- публічного захисту /демонстрації кваліфікаційної роботи (у формі публічної демонстрації сольної концертної програми);
- атестаційного екзамену.

Публічна демонстрація сольної концертної програми.

Публічна демонстрація сольної концертної програми, що пов'язана з виконанням сольної програми, проводиться у формі концертного виступу. Відбувається перевірка рівня вокальної\інструментальної виконавської майстерності та готовності здобувача до виконавської професійної діяльності.

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального чи інструментального мистецтва.

Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо та /або відеофіксацію процесу атестації.

На підставі рішення атестаційної комісії особі, яка успішно виконала освітню програму на першому рівні вищої освіти, присуджується ступінь бакалавра та присвоюється відповідна кваліфікація.

Шкала оцінювання

Шкала оцінювання	Сума балів (R)	Шкала ECTS
Здобувач вищої освіти повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом дисципліни. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику. Здобувач демонструє високий технічний рівень, розвинуте музичне мислення, розуміння стилістичних особливостей творів. Програма виконана на дуже високому художньому рівні і повністю відповідає атестаційним вимогам.	90-100	A
Здобувач вищої освіти володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Концертна програма виконана на високому художньому рівні, проте здобувач виявляє деякі огріхи у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	82-89	B

Здобувач вищої освіти володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача. Здобувач демонструє добрі виконавсько-професійні навички та уміння, але допускає деякі неточності у виконання музичного тексту, виявляє хиби у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	74-81	C
Здобувач вищої освіти засвоїв менше половини навчального матеріалу, здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	64-73	D
Здобувач виявив у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності, але допускає неточності у виконання музичного тексту, виявляє хиби у відчутті форми, відтворенні художнього образу.	60-63	E
Здобувач продемонстрував у цілому достатній рівень виконавсько-технічної майстерності, але в наявності недоліки обмежених виконавських можливостей та розвитку музичного мислення.	35-59	FX
Здобувач продемонстрував недостатній рівень виконавсько-технічної майстерності. Програма з фаху за рівнем складності не відповідає вимогам, є помітні текстові неточності та хиби виконавського втілення музичного тексту твору	1-34	F

Здобувач, що одержав на атестаційному іспиті незадовільну оцінку, відраховується з Академії і лише після поновлення допускається до повторного складання екзамену в наступному році.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час атестаційного іспиту, має право звернутися до апеляційної комісії у день оголошення результатів оцінювання.

Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Здобувач вищої освіти, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви.

6. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

6.1 Зміст освітнього компоненту

Модуль I

Тема 1. Історія інструменту.

Ударні інструменти, як і голос, один з найперших інструментів якими почала користуватися людина.

І все це носило не тільки музично розважальний контекст, але й як засіб комунікації (при спілкуванні між поселеннями у разі небезпеки, або повідомлення погодних умов) та релігійно-обрядовому сенсі.

Тема 2. Склад ударної установки.

Ударна установка складається з окремих інструментів, які ми можемо побачити в групі ударних у духовому або сифоничному оркестрі і на кожному з цих інструментів буде грати окрема людина.

На початку 20 х років ХХ сторіччя, з появою біг бендів, з'явилася перша ударна установка, яка складалася як зазначено вище, з окремих оркестрових інструментів, новим винаходом було використання педалі бас барабана, та стійки хай хету, який мав трошки інший вигляд ніж сучасний, перші хай хети були зазначені тільки для гри ногою, бо були дуже короткі.

Схожа ситуація також із педаллю бас барабана, вона мала дуже маленький функціонал, і була пристосована тільки для гри ступнею, на відміну від сучасних моделей які мають набагато більше можливостей.

Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при грі.

Корпус барабанщика повинен бути розслаблений, руки розташовані уздовж корпусу, піднімаються під прямим кутом, лікті залишаються уздовж корпусу, як при опущеному положенні, завдяки цьому барабанщик не витрачає зайвої енергії щоб тримати руки.

Тема 4. Контроль правильного падіння рук.

У грі барабанщика дуже важливо правильно кидати удари до низу, вгору рука йде повільніше, до низу бистріше, завдяки цьому барабанщик грає плотним звуком не докладаючи зайвих зусиль . Також важливим елементом є правильне падіння руки, це повинно робити виключно по прямій, зверху вниз. Виключенням є тільки гра по чашці тарілки, коли ми граємо трошки навскоси.

Тема 5. Відпрацьовування одиночних ударів із метрономом.

Дуже важливим елементом гри на барабанах є одинарні удари, тому вони потребують особливої уваги, та їх слід відпрацьовувати із метрономом, рухаючись по 5-10 одиниць від правильного (50-65 bpm) до double time up (100-130).

Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.

Так як ми маємо справу із здобувачем вищої освіти з початковою музичною освітою, при виборі репертуару, ми рухаємося відповідно цього рівня. В роботі повинні бути два твори, один на ударній установці, другий на малому барабані у супроводі ф-но. Так як у здобувачів освіти можуть бути деякі недоліки у постановці рук та ніг, по ходу розбору творів педагог повинен вказати на них, опрацювати із здобувачем, а здобувач вищої освіти повинен намагатися виправити ці недоліки.

Модуль II

Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.

У арсеналі барабанщика при грі бас барабаном, більш за все застосовуються одинарні та подвійні удари. Подвійні удари можна поділити на восьмі та шістнадцяті, восьмими усього два подвійних удари та одна синкопа, шістнадцятих чотири двійки та дві синкопи. У відпрацюванні цих ударів, слід грати їх як окремо, так і у співвідношенні із хай хетом та малим барабаном.

Тема 8. Контроль подвійних ударів бас барабаном, тріолі.

Подвійних ударів триолями існує три, та дві синкопи. У відпрацюванні цих ударів, слід грати їх як окремо, так і у співвідношенні із хай хетом та малим барабаном.

Тема 9. Шафл, гра руками і ногами.

Починати гру шафла слід із вправ руками, як і усі рудименти одинарними ударами, гру у шафлі потрібно спочатку відпрацьовувати без акценту у повільному темпі.

Що стосується ніг, то тут ми також маємо справу із подвійними ударами і починати слід із гри восьмих нот у шафлі, потім шістнадцятих.

Тема 10. Дріб на малому барабані із притиском.

Дріб на малому барабані може виконуватися двома способами, подвійними ударами та притиском.

Гра подвійними ударами потребує відповідної техніки рук, а гри із притиском можна навчитися набагато скоріше. Головне відпрацювати притиск із натуральним затуханням дробі, тоді дріб однієї руки накладається на іншу і ми маємо безперервне звучання, яке відтворюється також завдяки струнам малого барабана.

Модуль III

Тема 11. Ghost ноти.

Ghost ноти дуже прикрашають гру барабанщика, але перш за все, вони додають пульсації у рисунок та підкреслюють той чи інший рух, наприклад, рух шістнадцятими або шафл. Гра ghost нот, це по суті гра із акцентом, але в контексті гри на установці, це здобуває полірітмічний характер, так як із “тихою” нотою, наприклад хай-хету або малого барабана в цей же час може гратися гучна нота бас барабаном.

Тема 12. Контроль відкритого хету.

При гри хай хетом, ми маємо три різних положення, 1) закритий хет, позиція п'ятки лівої ноги до гори

2) напів відкритий хет, позиція носка лівої ноги догори

3) відкритий хет, рух лівої ноги із п'ятки на носок відповідно із тривалістями

Відпрацьовувати ці навички потрібно починаючи із половинних, четвертних, восьмих та шістнадцятих нот, окремо тільки хетом, потім пристосовуючи малий барабан, а потім бас барабан.

Тема 13. Використовування форшлагів на барабанах.

Існує чотири різновиди форшлагів.

Одинарний, подвійний, потрійний, та чотирьохударний. Окрім одинарного аиконуватися вони можуть двома способами, одиницями та двійками.

При застосуванні на барабанах, форшлагі двійками найчастіше використовують при гри грувів, бо їх зручніше зіграти тихо, як ghost ноти, і найчастіше використовується подвійний форшлаг.

Форшлагги одиницями дуже добре звучать у брейках завдяки їх читаності особливо у “неджазових” стилях.

Тема 14. Використовування форшлагів при грі п'єс та етюдів на малому барабані.

На малому барабані також як і на установці, використовують форшлагги одинарними та подвійними ударами.

Одинарний форшлаг має тільки один спосіб гри, на відміну від інших.

Подвійні та інші форшлагги, мають дещо інше призначення ніж на барабанах, та виконуються трішки по-різному. На відміну від гри на барабанах, на малому барабані ми граємо форшлаг + до ритмічної фігури, відповідно він звучить у три рази швидше ніж сама фігура та фігура залишаються незмінною а на барабанах ми граємо форшлаг у середині фігури, дроблячи якусь із тривалостей.

Модуль IV

Тема 15. Читання нот малим та бас-барабаном.

Дуже корисно для розвитку техніки рук та ніг є читання незнайомого музичного тексту. Основою для гри може бути будь яка тривалість, яку треба грати хай хетом або тарілкою райд, але починати треба з чверті, вона є “відправною” точкою для будь якого руху, будь то восьма straight, або свинг и т.д

Тема 16. Динаміка у рок, поп, джазі і т.д в академічній музиці.

Різниця у динаміці між цими різними стилями полягає в тому,що насамперед при грі на барабанах тихі ноти “акомпанують” основним, відтворюючи пульсацію та прикрашаючи основний скелет малюнка(ghost ноти), на відміну від динаміки у академічній музиці, де задача динаміки, робити плавні або різкі переходи від тихого до гучного звучання. Звичайно що у сучасній поп,рок, джаз і т.д музиці також присутні прийоми крещендо та дімінуендо та інші, як і у академічній гра із акцентом, але це не є першорядною задачею.

Тема 17. Реггі.

Як і більшість латинських стилів змішаних із африканською музикою у новому світі (хоча Реггі не відноситься до “латини”), в ньому закладені свої закони формування грувів. Насамперед це роль бас барабану,яка для стандартного малюнка знаходиться у незвичному місці, на третій долі, та інші особливості.

Існує шафовий реггі, та straight.

Тема 18. Контроль подвійних ударів руками.

Подвійні удари (RRLL),повинні розвиватися із повільного темпу використовуючи спочатку тільки передпліччя.Потім із прискоренням темпу,перший удар у двійці залишається передпліччям, а другий поступово зміншуючи амплітуду передпліччя, поступово переходить у кистьовий удар. Темп спочатку треба рухати по 10 одиниць, з 50 до 100 та далі. Та без метроному, поступово прискорюючи темп.

Модуль V

Тема 19. Босса нова.

Босса нова, стиль заснований на самбі, але у виконанні простіший, бо повільніший.

В основі босси лежить астенатний подвійний малюнок бас барабана, на нього накладається гра у сильні та слабкі долі на малому барабані, прийомом cross stick(звук коробочки), та гра восьмими нотами хай хетом із акцентом.

Тема 20. Самба.

Самба має такий же астенатний малюнок, як і босса, але у грі хетом або райдом має більше різновидів.

Також самба може гратися окремо на малому барабані, із астенатним малюнком бас барабана, хет ногою на “2” та “4”, та підкреслюючи малюнок surdo, на бас томі у “3”.

Тема 21. Дріб подвійними ударами.

Дріб двійками (roll) складається із 5ти, 7ми та т.д непарних ударів, 5й, 7й та інші, припадають у сильну долю, та граються із акцентом. Тривалість дробі грається у два рази швидше ніж основа.

Тема 22. Шафл 16-ми.

При грі шафла 16-ми, ми граємо straight восьмі, але шафлуємо 16ті ноти, подвійних ударів 16ми ту шафлі також чотири, але на відміну від 16х straight, дві з них короткі а дві довгі. Гра хай хетом може бути як восьмими так і 16ми , але починати треба із гри чвертей, та слідкувати за чітким співвідношенням.

Модуль VI

Тема 23. Брейки на основні астенатного бас-барабана.

Цей підрозділ брейків грається спочатку руками, потім пристосовується лінія бас-барабану, як правило восьмими нотами straight. Гра руками може бути сама різноманітна із використанням форшлагів, акцентів та ін. Використовується у всіх стилях.

Тема 24. Фанк.

Фанкова музика є дуже різноманітною. Її вплив можна побачити у багатьох поп і рок виконавців. Від засновників як James Brown (funk), до Red Hot Chile Peppers (rock funk), Jamiroqai (disco funk), John Scofield (jazz funk).

У класичному фанку як правило зміщується малий барабан або с 2ї долі на 2 “і”, або з 4ї на 4”і”.

У сучасному фанку малий барабан залишаться на “2” та “4”, сикопується бас барабан.

Фанк буває шафовий та straight.

Тема 25. Гра із метрономом.

Гра із метрономом потребує окремої уваги, треба вчитися спочатку чотко пропадати у “центр” бієнія не змінюючись протягом гри. Це самий важливий навик для кожного музиканта. А вже потім треба вчитися грати попереду метроному, як при грі свінгу на тарілці ride. Або позаду метроному, що використовується у деяких сучасних стилях, наприклад таких як neo soul.

Тема 26. Контроль читання нот.

Читання нот, є невід’ємною частиною знань професійного барабанщика. Знання нотної грамоти, окрім можливості грати незнайомі тексти упорядковує знання виконавця.

Починати треба із простих співвідношень тривалостей, які розташовані у прогресії у два рази швидше.

Потім прості тексти, потім тексти з паузами, синкопами и т.д.

Модуль VII

Тема 27. Свінг.

Як відомо, свінг був танцювальною музикою з середини 20 х, до початку 40 х років XX сторіччя. Починати треба із тарілки райд, чверті граються із акцентом на “2” та “4”, хай хет грає також “2” та “4”. Потім до чверті у райд, додають шафл на “1” та “3”.

Ліва рука зазвичай грає акценти, які мають взаємодію із солістом (інструмент), або підкреслюють акценти біг бенда. У класичному виконанні свінгу, бас барабан дублює лінію контрабаса, чвертями, гра у бас барабан відтворюється ступеню ноги, бас барабан.

Тема 28. Відмінності у настройці барабанів, залежно від стилю.

Кожен стиль гри на барабанах, вимагає окремої настройки інструменту. Не існує універсальної настройки для всіх стилів.

Так наприклад гра свінгу потребує високої настройки барабанів. Також висока настройка барабанів використовується при грі латинських стилів. Висока настройка барабанів, дає виконавцю більш динамічну можливість, що дуже важливо при виконанні джазу.

Та на відміну від джазових та латинських стилів, рок та поп музика, виконується або на низько настроєних барабанах, або, якщо барабани настроєний високо, то вони вони ретельно демфуються.

Тема 29. Дюйм барабанів та підбір тарілок відповідно стилю музики.

Окрім настройки барабанів, також є важливим правильний підбір дюйму барабанів для кожного стилю.

Джазові барабани, мають менший дюйм, та тонкі, та відповідно низькі по звучанню тарілки.

Але у сучасних біг-бендах, можуть використовуватися барабани із низькою настройкою та та високими по звучанню тарілками.

На відміну від джазових стилів, рок та поп музика грається на більш великих по дюйму барабанах, та високих по звучанню тарілках, які товстіші за джазові тарілки.

Тема 30. Лінійні брейки.

На відміну від брейків на астенатний бас барабан, лінійні брейки засновані на чередуванні рук та ніг

Починати треба з варіанту гри двох ударів руками, одного удара бас барабаном. RLKRLK або RLKLRK

Далі можна використовувати більше ударів руками, та поступово добавляти подвійні удари бас барабаном.

Можна використовувати форшлагги та інші рудименти.

Модуль VIII

Тема 31. Контроль парадидлів та співвідношення із іншими рудиментами.

Парадидли - це з'єднання одинарних та подвійних ударів.

Існують одинарні, подвійні, потрійні і т.д. парадидли.

Починати гру парадидлів слід без акценту, потім акцентувати першу ноту в одиниці.

Співвідношення парадидлів та одиниць відбувається із акцентом, одиниці граються голосно та без акценту.

Тема 32. Соло.

Соло можна поділити на open solo, та соло в контексті пісні.

Open solo грається ad libitum, тобто не прив'язане до метроритму, музикант може прискорювати темп або замовляти його. Open solo може бути як на початку пісні, так і усередині або наприкінці пісні. В будь-якому випадку музикант повинен з'єднати своє слово із контекстом пісні, тобто вийти з нього у темп або повернутися до темпу після соло.

Інший вид соло, це коли музикант залишається в розмірі пісні та в темпі пісні. Таке соло може гратися або на риф, або бути залишеним без акомпанементу але сохранияючи темп та розмір, або у формі "питання-відповідь", ця форма більш розповсюджена у джазових стилях.

Форма "питання-відповідь", може бути по 2, 4, або використовувати іншу кількість тактів. "Питання"це гра бенду разом із барабанщиком, "відповідь" це гра барабанщика сольно.

Тема 33. Афро-кубинські стилі.

Ще один різновид латини, кубинська музика. Найбільш відомий стиль кубинської музики це сальса, всередині якого безліч стилів.

Вся латинська музика заснована на перкусії,тому гра на барабанах імітує перкусійні лінії.

Вся кубинська музика має основу, яка називається clave, який має двохтактову форму.Clave як правило виконується на дерев'яних брусочках claves, та

розподіляється на на 2:3 та 3:2(son clave та rumba clave). 2:3, це два удари в першому такті татри удари у другому такті, 3:2 навпаки.

При грі на барабанах, барабанщик може грати в clave лівою ногою у коробочку/коубел, або грати clave прийомом cross stick.

Інший обов'язковий рудимент це tumbao, tumbao це басова лінія, яка грається бас барабаном.

Права рука грає cascara, це “рваний” синкопований малюнок, який в оригіналі грається на коубелі, або у борт тимбалес, також права рука може грати bell, (половинні ноти)або інші малюнки

Ліва рука, як правило імітує гру конгів або бонгів.

Тема 34. Навички створювання своїх барабанних партій.

При створенні своєї музики, часто барабанщик стикається з тим, що йому треба створити свою партію.

І це залежить від досвіду зіграної музики, смаку та техніки барабанщика.

Насамперед треба визначитись із стилем в якому створюється музика та оцінити насиченість музичного матеріалу іншими інструментами,щоб не перегрузити музичне полотно.

Треба пам'ятати, що задача кожного музиканта є створення загального музичного твору, а не випячування себе як соліста, це ні в якому разі не означає що неможна користуватися технікою, просто все треба робити із відчуттям міри смаку та стилю.

Звичайно є стилі, в яких акцент робиться на якомусь окремому інструменті, наприклад у таких виконавців як Buddy Rich(барабани), Joe Satriani (гітара) та інші.

Але насамперед, у барабанщика цінується вміння акомпаніювати, а вже потім виконувати соло.

6.2 Структура освітнього компоненту

ТЕМА	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Всього	У тому числі				Вс	У тому числі				
		Лекції	семінари	Практичні	Індивід. роб.		Самос. робота	Лекції	семінари	Практичні	Індивід.
МОДУЛЬ 1.											
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1											
Тема 1. Історія інструменту.	6				3	3	6				6
Тема 2. Склад ударної установки.	6				3	3	6				6
Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при грі.	12				6	6	12			2	10
Тема 4. Контроль правильного падіння рук.	22				12	10	22			4	18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2											

Тема 5. Відпрацьовування одиночних ударів із метрономом.	22				12	10	22				4	18
Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.	22				12	10	22				4	18
Модульний контроль знань Диференційований залік												
Всього за модулем 1	90				48	42	90				14	76
МОДУЛЬ 2.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5												
Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.	22				12	10	22				3	19
Тема 8. Контроль подвійних ударів бас барабаном, тріолі.	22				12	10	22				4	18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4												
Тема 9. Шафл, гра руками і ногами.	22				12	10	22				4	18
Тема 10. Дріб на малому барабані із притиском.	24				12	12	24				3	21
Модульний контроль знань. екзамен												
Всього за модулем	90				48	42	90				14	76
МОДУЛЬ 3.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5												
Тема 11. Ghost ноти.	22				12	10	22				3	19
Тема 12. Контроль відкритого хету.	22				12	10	22				4	18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6												
Тема 13. Використовування форшлагів на барабанах.	22				12	10	22				4	18
Тема 14. Використовування форшлагів при грі п'єс та етюдів на малому барабані.	24				12	12	24				3	21
Модульний контроль знань Диференційований залік												
Всього за модулем	90				48	42	90				14	76
МОДУЛЬ 4.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7												
Тема 15. Читання нот малим та бас-барабаном.	23				12	11	23				3	20
Тема 16. Динаміка у рок, поп, джазі і т.д та академічній музиці.	22				12	10	22				4	18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8												
Тема 17. Реггі.	22				12	10	22				4	18
Тема 18. Контроль подвійних ударів руками.	23				12	11	23				3	20
Модульний контроль знань екзамен												
Всього за модулем	90				48	42	90				14	76
МОДУЛЬ 5.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9												
Тема 19. Босса нова.	23				12	11	23				3	20
Тема 20. Самба.	22				12	10	22				4	18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 10												
Тема 21. Дріб подвійними ударами.	22				12	10	22				4	18
Тема 22. Шафл 16-ми.	23				12	11	23				3	20
Модульний контроль знань Диференційований залік												
Всього за модулем	90				48	42	90				14	76
МОДУЛЬ 6.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 11												

Тема 23. Брейки на основні астенатного бас-барабана.	23				12	11	23				3	20
Тема 24. Фанк.	22				12	10	22				4	18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 12												
Тема 25. Гра із метрономом.	22				12	10	22				4	18
Тема 26. Контроль читання нот.	23				12	11	23				3	20
Модульний контроль знань екзамен												
Всього за модулем	90				48	42	90				14	76
МОДУЛЬ 7.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 13												
Тема 27. Свінг.	23				9	14	23				4	19
Тема 28. Відмінності у настройці барабанів, залежно від стилю.	22				9	13	22				4	18
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 14												
Тема 29. Дюйм барабанів та підбір тарілок відповідно стилю музики.	22				9	13	22				4	18
Тема 30. Лінійні брейки.	23				9	13	23				2	21
Модульний контроль знань екзамен												
Всього за модулем	90				36	54	90				14	75
МОДУЛЬ 8.												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 15												
Тема 31. Контроль парадидлів та співвідношення із іншими рудиментами.	16				12	4	16				2	14
Тема 32. Соло.	16				12	4	16				4	12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 16												
Тема 33. Афро-кубинські стилі.	16				12	4	16				4	12
Тема 34. Навички створювання своїх барабанних партій.	12				12	3	12				4	8
Курсова робота	30				3	27	30				3	28
Модульний контроль знань Диференційований залік												
Всього за модулем	90				51	42	90				17	75
Всього	720				378	345	720				115	608

7. ТЕМИ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Теми аудиторної роботи	денна форма	заочна форма
Тема 1. Історія інструменту.	3	
Тема 2. Склад ударної установки.	3	
Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при грі.	6	2
Тема 4. Контроль правильного падіння рук.	12	4
Тема 5. Відпрацьовування одиночних ударів із метрономом.	12	4
Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.	12	4
Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.	12	3
Тема 8. Контроль подвійних ударів бас-барабаном, тріолі.	12	4
Тема 9. Шафл, гра руками і ногами.	12	4
Тема 10. Дріб на малому барабані із притиском.	12	3
Тема 11. Ghost ноти.	12	3
Тема 12. Контроль відкритого хету.	12	4
Тема 13. Використовування форшлагів на барабанах.	12	4
Тема 14. Використовування форшлагів при грі п'ес та етюдів на	12	3

малому барабані.		
Тема 15. Читання нот малим та бас-барабаном.	12	3
Тема 16. Динамика у рок, поп, джазі і т.д та академічний музиці.	12	4
Тема 17. Реггі.	12	4
Тема 18. Контроль подвійних ударів руками.	12	3
Тема 19. Босса нова.	12	3
Тема 20. Самба.	12	4
Тема 21. Дріб подвійними ударами.	12	4
Тема 22. Шафл 16-ми.	12	3
Тема 23. Брейки на основні астенатного бас-барабана.	12	3
Тема 24. Фанк.	12	4
Тема 25. Гра із метрономом.	12	4
Тема 26. Контроль читання нот.	12	3
Тема 27. Свінг.	12	4
Тема 28. Відмінності у настройці барабанів, залежно від стилю.	9	4
Тема 29. Дюйм барабанів та підбір тарілок відповідно стилю музики.	9	4
Тема 30. Лінійні брейки.	9	2
Тема 31. Контроль парадидлів та співвідношення із іншими рудиментами.	12	2
Тема 32. Соло.	12	2
Тема 33. Афро-кубинські стилі.	12	4
Тема 34. Навички створювання своїх барабанних партій.	12	4
Курсова робота	3	3
Всього	378	115

8. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Теми самостійної роботи	денна форма	заочна форма
Тема 1. Історія інструменту.	3	6
Тема 2. Склад ударної установки.	3	6
Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при грі.	6	10
Тема 4. Контроль правильного падіння рук.	10	18
Тема 5. Відпрацювання одиночних ударів із метрономом.	10	18
Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.	10	18
Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.	10	19
Тема 8. Контроль подвійних ударів бас барабаном,тріолі.	10	18
Тема 9. Шафл, гра руками і ногами.	10	18
Тема 10. Дріб на малому барабані із притиском.	12	21
Тема 11. Ghost ноти.	10	19
Тема 12. Контроль відкритого хету.	10	18
Тема 13. Використовування форшлагів на барабанах.	10	18
Тема 14. Використовування форшлагів при грі п'єс та етюдів на малому барабані.	12	21
Тема 15. Читання нот малим та бас-барабаном.	11	20
Тема 16. Динамика у рок, поп, джазі і т.д та академічний музиці.	10	18
Тема 17. Реггі.	10	18
Тема 18. Контроль подвійних ударів руками.	11	20

Тема 19. Босса нова.	11	20
Тема 20. Самба.	10	18
Тема 21. Дріб подвійними ударами.	10	18
Тема 22. Шафл 16-ми.	11	20
Тема 23. Брейки на основні астенатного бас-барабана.	11	20
Тема 24. Фанк.	10	18
Тема 25. Гра із метрономом.	10	18
Тема 26. Контроль читання нот.	11	20
Тема 27. Свінг.	14	19
Тема 28. Відмінності у настройці барабанів, залежно від стилю.	13	18
Тема 29. Дюйм барабанів та підбір тарілок відповідно стилю музики.	13	18
Тема 30. Лінійні брейки.	13	21
Тема 31. Контроль парадидлів та співвідношення із іншими рудиментами.	4	14
Тема 32. Соло.	4	12
Тема 33. Афро-кубинські стилі.	4	12
Тема 34. Навички створювання своїх барабанних партій.	3	8
Курсова робота	27	28
Всього	345	608

Організація самостійної роботи

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.
5. Гармонічний аналіз програмних творів
6. Педагогічний аналіз програмних творів.
7. Підготовка до написання та оформлення курсової роботи

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних музикантів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному занятті.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Починаючи з III курсу, *здобувач вищої освіти повинен уміти:*

- самостійно опрацьовувати матеріал, дотримуючись при цьому рекомендацій і застережень викладача;
- аналізувати свої професійні творчі надбання;
- творчо мислити;
- відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому артисту естради необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість гри, технічний рівень тощо. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку та пошуку власної виконавської манери. Здобувач вищої освіти повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ

Серед багатьох сучасних принципів високої професійної підготовки здобувача освіти під час вивчення освітнього компоненту Спеціальний клас за видами ударні інструменти на ключових позиціях є індивідуально-орієнтований підхід до здобувачів освіти, що означає врахування індивідуальних особливостей особистості.

Індивідуальні заняття зі здобувачем зорієнтовані на:

- Вміння контролювати якість та характер звуковидобування.
- Виконувати твори і вправи, використовуючи логічну і зручну аплікатуру.
- Застосовувати засоби музичної виразності (темп і динаміка) для втілення художнього задуму твору.
- Виконувати на інструменті музичний матеріал, розуміє форму твору.
- Вміти розподіляти силу пальців під час виконання сильних і слабких долей.
- Імпровізувати ритмічні варіанти гами із використанням вивчених моделей.
- Робити попередній елементарний аналіз основних ладових функцій мелодичної та басової ліній
- Вміти застосовувати вивчені прийоми та штрихи у творах згідно з образно-виразними вимогами.
- Вирізняти на слух блюз, відчуває його настрій, характер, розуміти специфіку звучання.
- Розрізняти виразні особливості побудови вокального та інструментального типів мелодій.
- Відтворювати складні ритмічні моделі на інструменті
- Імпровізувати, ускладнюючи ритмічний малюнок на окремих долях.
- Формувати слухове уявлення про блюзовий лад.
- Володіти основними прийомами звуковидобування, вміти їх вірно застосовувати на практиці, контролювати якість звука, динаміку, артикуляцію.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- вербальний метод (пояснення);
- емпіричний метод (показ на інструменті);
- пошук навчального репертуару (вправ, творів);
- репродуктивний (відтворення здобувачем вищої освіти педагогічних і методичних прийомів, проілюстрованих викладачем);
- креативний, творчий (створення здобувачем вищої освіти оригінальних варіантів інтерпретації вправ і творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичками педагогічної імпровізації);
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук здобувачем засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);
- педагогічний аналіз (формування педагогічного мислення здобувачів освіти у конкретних педагогічних ситуаціях засобом аналізу власних дій і діяльності інших здобувачів освіти);

Три основні елементи уроку:

- 1) робота над технічним матеріалом;
- 2) розучування нового матеріалу;
- 3) повторення й удосконалення вивченого.

Перші заняття проводяться у формі ознайомлення с нотним матеріалом.

Протягом перших двох тижнів викладач складає для кожного здобувача вищої освіти план роботи, враховуючи особисті можливості та здібності здобувача, рівень його музичної підготовки, визначаються виконавчі недоліки, складається репертуар, який повинен відповідати програмним вимогам та індивідуальним можливостям кожного здобувача вищої освіти.

Навички soft skills:

- Навички самоорганізації.
- Презентаційні навички.
- Здатність оволодівати сучасною інформацією.
- Демонструвати критичне мислення.
- Участь в концертних програмах Академії.
- Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.
- Забезпечення проходження курсів неформальної освіти:

Значна роль у самоменджменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність здобувачів освіти на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином здобувачі вищої освіти мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним розвитком.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів освіти змогли перетворитися

у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення здобувачів освіти у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток здобувачів освіти, набути досвід та створює умови для творчої самореалізації.

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Технічні засоби:

студійні монітори «M-Audio BX8»

динамічні мікрофони SHURE SM58

комп'ютер

студійні монітори «M-Audio BX8»

динамічні мікрофони SHURE SM58

Комп'ютер та/або ноутбук

Обладнання

- Ударна установка «Yamaha»,
- Електронна барабанна установка «Roland»
- TV панель Samsung

Методичне забезпечення

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про кваліфікаційну роботу здобувачів вищої освіти
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про курсову роботу
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Наукова, навчальна та методична література
- Нотний матеріал для проведення практичних занять;
- Наочність (відеозаписи).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

12.1. Основна

1. Александрова, Наталія Глібівна. Інтонування як типологічний чинник музичної композиції. На матеріалі української камерно-інструментальної творчості [Текст] : навч.-метод. посіб. для викладачів та здобувачів освіти вищ. навч. муз. закл. III-IV рівнів акредитації / Н. Г. Александрова ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса : Астропринт, 2015. - 164,
2. Бурдь В. Г. «Теорія і методика професійного навчання здобувачів освіти»

виконавців художньому інтонуванню на ударних інструментах»

3. Добрі Палієєв “ П’єси для малого барабана в супроводі фортепіано”
4. Купинський К. М. “ Школа гри на ударних інструментах”
5. Мисько А.А. та Цюлюпа Н.Л. Ударні інструменти в культурно-мистецькому житті рівненщини. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя, 2019 (Вип.11). с. 92-96.
6. В. Осадчук “ Этюди для малого барабана” Випуск 1, випуск 2
7. Романовський В.І. Особливості формування української національної школи гри на духових та ударних інструментах. «Young Scientist» № 11 (51) November, 2017
8. Тюфлин М. Ю. «Реальна доля на ударній установці»
9. Філатова, Ольга Олександрівна. Жанровий генезис виконавського діалогу в музиці (на матеріалі камерно-вокальної творчості) [Текст] : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / О.О.Філатова ; Одеська держ. музична академія ім. А.В.Нежданової. - О., 2005. - 15с.
10. Шабанова Ю.А. Філософія и музика: місто зустрічі – людина. Дніпр: ЛІРА, 2017. 172 с
11. Шмидт У. У пошуках ідеї твору – у чому полягає сенс музичного твору. Київськемузикознавство. 2010. В. 33. С. 58–65.
12. Черноіваненко А.Д. Про деякі передумови автономізації музичного інструменталізму. Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. 2016. В. I (6)
13. Buddy Rich’s. Modern interpretation of snare drum rudiments / Ted MacKenzie, Buddy Rich. Book/2-DVDs. New York : Music Sales America, 2006. 120 p.
14. Burns R., Feldstein S. Elementary percussion solos. Frankfurt : Alfred Music, 1999. 156 p.
15. Chambers D. Serious Moves. DVD. Alfred Pub Co. 2005.
16. Chapin J. Advanced Techniques for the Modern Drummer: Coordinated Independence as Applied to Jazz and Be-Bop. Book & CD-ROM. Van Nuys, California : Alfred Music, 2002. Vol. 1. 64 p.
17. Contemporary Drumset Techniques: Innovative Concepts for the Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California : Alfred Music, 2009. 64 p.
18. Louies Bellson “Modern reading text in 4/4”
19. Louies Bellson “Old time leading text”
20. Charlie Fichter “Golf clubs on Fences I have known”
21. Dave Weckl “ Ultimate play along” vol.1
22. Dave Weckl “ Ultimate play along” vol.2
23. Dave Weckl “In session”
24. Dennis Chambers “In the pocket”
25. Dennis Chambers “ Serious moves”
26. David Garibaldi “ The funky beat”

30. David Garibaldi "Future sound"
31. David Garibaldi "The code of funk"
32. Jim Chapin "Advanced techniques for the modern drummer"
33. Cristiano Micalizzi "Enciclopedia dei ritmi per batteria e basso"
34. Lincoln Goines & Robbie Amen "Funkyfuing the clave"
35. Nelson Faria & Cliff Corman "Inside the Brazilian rhythm section"
36. Horacio El negro Hernandez "Conversation in clave"
37. John Riley "Art of bop drumming" vol. 1
38. John Riley "Art of bop drumming" vol. 2
39. Johny Rabb "Jungle metodo"
40. Maria Martinez "Coordination for drums"

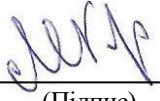
Додаткова

1. Drum Rudiments. Percussive Arts Society PAS. URL: [youtube.com/watch?v=ONTwonwbnNA](https://www.youtube.com/watch?v=ONTwonwbnNA) (дата звернення: 20.12.2019).
2. Afro-Cuban Coordination for Drumset / Maria Martinez. Los Angeles, California : MusiciansInstitute Press, 1999. 80 p.
3. Buddy Rich's. Modern interpretation of snare drum rudiments / Ted MacKenzie, Buddy Rich. Book/2-DVDs. New York : Music Sales America, 2006. 120 p.
4. Burns R., Feldstein S. Elementary percussion solos. Frankfurt : Alfred Music, 1999. 156 p.
5. Chambers D. Serious Moves. DVD. Alfred Pub Co. 2005.
6. Chapin J. Advanced Techniques for the Modern Drummer: Coordinated Independence as Applied to Jazz and Be-Bop. Book & CD-ROM. Van Nuys, California : Alfred Music, 2002. Vol. 1. 64 p.
7. Contemporary Drumset Techniques: Innovative Concepts for the Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California : Alfred Music, 2009. 64 p.
8. Linear Drumming. Spiral-bound / Mike Johnston. MIKESLESSONS. 2012. 84 p.
9. Linear Time Playing: Funk & Fusion Grooves for the Modern Styles /
10. Gary Chaffee. Book & CD. Van Nuys, California : Alfred Music, 1993. 72 p.
11. 3Stone George Lawrence. Stick Control For The Snare Drummer. George B. Stone & Son, Inc.; Cover Stained edition. 1985. 44 p.
12. Tommy Egoe's. Grooveessentials. DVD. 1996. 96 p.
13. Weckl D. A Natural Evolution, How To Develop Technique. DVD. 2008. 60 minutes.
14. Weckl D. Back to Basics: An Encyclopedia of Drumming Techniques. John Riley, Dave Weckl. Book & CD. Van Nuys, California : Alfred Music, 1993. 44 p.

**Результати перегляду
робочої програми освітнього компоненту**

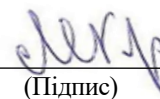
Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н.р.
зі змінами (оновлена загальна кількість годин освітнього компоненту, у тому числі години індивідуальної і самосійної роботи, уточнені методи роботи та форми контролю знань).

Протокол № 1 від 25 серпня 2021р.

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

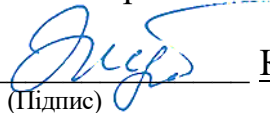
Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.
зі змінами (оновлено список рекомендованих джерел на основі рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.06.2022 про історико-культурну складову освітнього процесу).

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р.
зі змінами (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К від 31 серпня 2023р.)

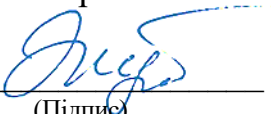
Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2024 / 2025 н.р.
зі змінами оновлено системи оцінювання, відповідно положенню про порядок оцінювання досягнень здобувачів освіти та визначення академічної різниці й перезарахування освітніх компонентів, затвердженого протоколом вченої ради від 30 серпня 2024 р.,

зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 11 від 24 червня 2024 рік.

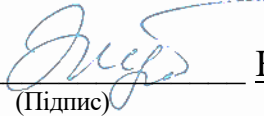
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2025 / 2026 н.р.
відповідно наказу МОН № 842 від 13.06.2024 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти», спеціальностям переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021), Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2024 р. № 1625 із змінами і доповненнями від 05.12.2024 р. № 1709. Зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 12 від 24 червня 2025 рік.

Протокол № 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедрою _____

(Підпис)

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

(Прізвище, ініціали)